

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون مبارزه با پولشویی
(با اصلاحات و الحاقات بعدی)

قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۲ (با اصلاحات و الحاقات بعدی)^۱

ماده ۱- (اصلاحی ۱۳۹۷/۲/۳) اصطلاحات مندرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می رود:

(الف) جرم منشأ: هر رفتاری است که مطابق ماده (۲) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ جرم محسوب شود. از منظر این قانون تخلفات مذکور در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اصلاحات بعدی جرم محسوب می شود.

(ب) مال: هر نوع دارایی اعم از مادی یا غیر مادی، منقول یا غیرمنقول، مشروع یا غیرمشروع و هر نوع منفعت یا امتیاز مالی و همچنین کلیه اسناد میبّ حق اعم از کاغذی یا الکترونیکی نظیر اسناد تجاری، سهام یا اوراق بهادار.

(پ) مال حاصل از جرم: هر مالی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از جرم منشأ به دست آید از قبیل مالی که از جرائم اقتصادی و جرم تأمین مالی تروریسم حاصل می شود. همچنین، مال موضوع جرم یا مالی که برای ارتکاب جرم اختصاص داده شده است در حکم مال به دست آمده از جرم است.

(ت) اشخاص مشمول: اشخاص مذکور در مواد (۵) و (۶) این قانون.

^۱ این قانون به موجب قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی مشتمل بر سیزده ماده که در جلسه علنی روز ششمین مورخ ۱۳۹۷/۷/۳ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۵ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با اعمال تغییراتی موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد، اصلاح شده است.

ث) مشاغل غیرمالی: مشاغلی که شاغلین آن معاملات زیادی را به صورت نقدی انجام داده و از نظر پولشویی در معرض خطر قرار دارند از قبیل پیش فروش کنندگان مسکن یا خودرو، طلافروشان، صرافان، فروشندگان خودرو، فرش های قیمتی، فروشندگان عتیقه جات و هر نوع محصول گران قیمت.

ج) خدمات پایه: خدماتی است که طبق مقررات مربوطه، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط اشخاص مشمول می باشد و پس از آن ارباب رجوع به منظور اخذ خدمات مکرر و متمادی به اشخاص مشمول مراجعه می کنند.

چ) معاملات و عملیات مشکوک:

معاملات و عملیات مشکوک شامل هر نوع معامله، دریافت یا پرداخت مال اعم از فیزیکی یا الکترونیکی یا شروع به آنها است که براساس قرائن و اوضاع و احوالی مانند موارد زیر ظن وقوع جرم را ایجاد کند:

۱- معاملات و عملیات مالی مربوط به ارباب رجوع که بیش از سطح فعالیت مورد انتظار وی باشد.

۲- کشف جعل، اظهار کذب یا گزارش خلاف واقع از سوی مراجعان، قبل یا بعد از آنکه معامله یا عملیات مالی صورت گیرد و نیز در زمان اخذ خدمات پایه.

۳- معاملات یا عملیات مالی که به هر ترتیب مشخص شود صوری یا ظاهری بوده و مالک شخص دیگری است.

۴- معاملات یا عملیات مالی بیش از سقف مقرر در آیین نامه اجرائی این قانون هر چند مراجعان قبل یا حین معامله یا عملیات مزبور از انجام آن انصراف داده یا بعد از انجام آن بدون دلیل منطقی نسبت به فسخ قرارداد اقدام نمایند^۱.

^۱ ماده ۱- اصل بر صحت و اصالت معاملات تجاری موضوع ماده (۲) قانون تجارت است، مگر آنکه بر اساس مفاد این قانون خلاف آن به اثبات برسد. استیلائی اشخاص بر اموال و دارایی اگر توأم با ادعای مالکیت شود، دال بر ملکیت است.

ماده ۲- (اصلاحی ۱۳۹۷/۷/۳) پولشویی عبارت است از:

الف) تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از ارتکاب جرائم با علم به منشأ مجرمانه آن^۱.

ب) تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان یا کتمان کردن منشأ مجرمانه آن با علم به اینکه به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرم به دست آمده یا کمک به مرتکب جرم منشأ به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نشود^۲.

پ) پنهان یا کتمان کردن منشأ، منبع، محل، نقل و انتقال، جابه جایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد^۳.

تبصره ۱: هرگاه ظن نزدیک به علم به عدم صحت معاملات و تحصیل اموال وجود داشته باشد مانند آن که نوعاً و باتوجه به شرایط امکان تحصیل آن میزان دارایی در یک زمان مشخص وجود نداشته باشد مسئولیت اثبات صحت آنها برعهده متصرف است. منظور از علم در این تبصره و تبصره (۳) همان است که در قانون مجازات اسلامی برای علم قاضی تعریف شده است.

تبصره ۲: داراشدن اموال موضوع این قانون منوط به ارائه اسناد مثبته می باشد. علاوه بر این چنانچه ارزش اموال مزبور بیش از ده میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای سال پایه و معادل افزایش یافته آن بر اساس نرخ تورم برای سال های بعد باشد وجود سابقه از آن در سامانه های مربوطه مطابق قوانین و مقررات لازم است. عدم تقدیم اسناد مثبته که قابل راستی آزمایی باشد به حکم دادگاه مستوجب جزای نقدی به میزان یک چهارم ارزش

^۱ الف- تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از فعالیت های غیرقانونی با علم به اینکه به طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه ارتکاب جرم به دست آمده است.

^۲ ب- تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن با علم به اینکه به طور مستقیم یا غیر مستقیم ناشی از ارتکاب جرم بوده یا کمک به مرتکب به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

^۳ ج- اخفاء یا پنهان کردن ماهیت واقعی، منشأ، منبع، محل، نقل و انتقال، جابجایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد.

آن اموال خواهد بود، در این صورت اصل مال موضوع قانون تا زمان رسیدگی قضائی توقیف می‌شود. چنانچه پس از رسیدگی اثبات شود دارا شدن مشروع بوده از مال رفع توقیف و در غیراین صورت ضبط می‌شود.

تبصره ۳: چنانچه ظن نزدیک به علم بر تحصیل مال از طریق نامشروع وجود داشته باشد در حکم مال نامشروع محسوب و مرتکب در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری نباشد به حبس درجه شش محکوم می‌شود. در هر صورت مال مزبور ضبط خواهد شد مگر اینکه تحصیل مشروع آن اثبات شود.

ماده ۳- (اصلاحی ۱۳۹۲/۷/۳) عواید حاصل از جرم به معنای هر نوع مال یا امتیازی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرائم، اعم از جرائم منشأ و پولشویی، به دست آمده باشد.^۱

تبصره ۱: جرم منشأ موضوع این ماده اعم است از اینکه در داخل یا در خارج از کشور واقع شده باشد مشروط بر اینکه جرم واقع شده در خارج از کشور جمهوری اسلامی ایران نیز مطابق قانون جرم باشد.

تبصره ۲: کلیه آلات و ادواتی که در فرآیند جرم پولشویی وسیله ارتکاب جرم بوده یا در اثر جرم تحصیل شده یا حین ارتکاب، استعمال و یا برای استعمال اختصاص یافته و در هر مرحله از مراحل تعقیب و رسیدگی به دست آید در صورت احراز اطلاع مالک از قصد مجرمانه مرتکب توقیف می‌شود. این ابزار و اموال از لحاظ شیوه نگهداری و سایر امور تابع مقررات ماده (۱۴۷) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ خواهد بود.

^۱ ماده ۳- عواید حاصل از جرم به معنای هر نوع مالی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از فعالیت‌های مجرمانه به دست آمده

ماده ۴- (اصلاحی ۱۳۹۷/۲/۳) به منظور هماهنگی برای پیشگیری و مقابله با جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم، شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم، که در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود، به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی و با عضویت وزرای صنعت، معدن و تجارت، اطلاعات، کشور، دادگستری و امور خارجه، نماینده رئیس قوه قضائیه، دادستان کل کشور یا نماینده وی، رئیس سازمان بازرسی کل کشور یا نماینده وی، رئیس سازمان اطلاعات سپاه، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر به پیشنهاد کمیسیون‌های اقتصادی، شوراها و امور داخلی کشور و قضائی و حقوقی و تصویب مجلس با وظایف ذیل تشکیل می‌شود:

۱- تعیین راهبردها و برنامه‌ریزی در جهت اجرای قانون.

۲- تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های لازم درخصوص اجرای قانون برای تصویب به هیأت وزیران.

۳- هماهنگ کردن دستگاه‌های زیر مجموعه دولت در امر جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اخبار، اسناد، مدارک، اطلاعات و گزارش‌های واصله، تهیه سامانه‌های هوشمند و شناسایی معاملات مشکوک و گزارش به مراجع ذی ربط جهت انجام اقدامات لازم^۱.

تبصره ۱: دبیرخانه شورا در وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

^۱ ماده ۴- به منظور هماهنگ کردن دستگاه‌های ذیربط در امر جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اخبار، اسناد و مدارک، اطلاعات و گزارش‌های واصله، تهیه سیستم‌های اطلاعاتی هوشمند، شناسایی معاملات مشکوک و به منظور مقابله با جرم پولشویی شورای عالی مبارزه با پولشویی به ریاست و مسئولیت وزیر امور اقتصادی و دارایی و با عضویت وزراء بازرگانی، اطلاعات، کشور و رئیس بانک مرکزی با وظایف ذیل تشکیل می‌گردد:

- ۱- جمع‌آوری و کسب اخبار و اطلاعات مرتبط و تجزیه و تحلیل و طبقه‌بندی فنی و تخصصی آنها در مواردی که قرینه‌ای بر تخلف وجود دارد طبق مقررات.
- ۲- تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های لازم در خصوص اجرا قانون به هیأت وزیران.
- ۳- هماهنگ کردن دستگاه‌های ذیربط و پیگیری اجرای کامل قانون در کشور.
- ۴- ارزیابی گزارشهای دریافتی و ارسال به قوه قضائیه در مواردی که به احتمال قوی صحت دارد و یا محتمل آن از اهمیت برخوردار است.
- ۵- تبادل تجارب و اطلاعات با سازمانهای مشابه در سایر کشورها در چهارچوب مفاد ماده (۱۱).

تبصره ۲: ساختار و تشکیلات اجرائی شورا متناسب با وظایف قانونی آن با پیشنهاد شورا به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳: کلیه آیین نامه‌های اجرائی شورای فوق الذکر پس از تصویب هیأت وزیران برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌ربط، با رعایت ماده (۱۴) این قانون لازم الاجراء خواهد بود. متخلف از این امر به تشخیص مراجع اداری و قضائی حسب مورد به دو تا پنج سال انفصال از خدمت مربوط یا محرومیت از همان شغل محکوم خواهد شد.^۱

ماده ۵- (اصلاحی ۱۳۹۷/۷/۳) کلیه صاحبان مشاغل غیرمالی و مؤسسات غیرانتفاعی و همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری، بیمه‌ها، بیمه مرکزی، صندوق‌های قرض الحسنه، بنیادها و مؤسسات خیریه، شهرداری‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی‌های اعتباری، صرافی‌ها، بازار سرمایه (بورسهای اوراق بهادار) و سایر بورس‌ها، شرکت‌های کارگزاری، صندوق‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری و همچنین مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی ایران و غیر آنها، مکلفند آیین نامه‌های اجرائی هیأت وزیران در ارتباط با این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم را اجرا کنند.^۲

ماده ۶- (اصلاحی ۱۳۹۷/۷/۳) کلیه اشخاص موضوع ماده (۵) این قانون، از جمله گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، دفاتر اسناد رسمی، وکلای دادگستری، حساب‌رسان، حسابداران، کارشناسان

^۱ تبصره ۳- کلیه آیین نامه‌های اجرائی شورای فوق الذکر پس از تصویب هیأت وزیران برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ذی ربط، لازم الاجراء خواهد بود. متخلف از این امر به تشخیص مراجع اداری و قضائی حسب مورد به دو تا پنج سال انفصال از خدمت مربوط محکوم خواهد شد.

^۲ ماده ۵- کلیه اشخاص حقوقی از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری، بیمه‌ها، بیمه مرکزی، صندوق‌های قرض الحسنه، بنیادها و مؤسسات خیریه و شهرداری‌ها مکلفند آیین‌نامه‌های مصوب هیأت وزیران در اجرا این قانون را به مورد اجرا گذارند.

رسمی دادگستری و بازرسان قانونی مکلفند اطلاعات مورد نیاز در اجرای این قانون را طبق مصوبات هیأت وزیران حسب درخواست شورا یا مرکز اطلاعات مالی به آنها ارائه نمایند^۱.

ماده ۷- (اصلاحی ۱۳۹۷/۲/۳) اشخاص، نهادها و دستگاه‌های مشمول این قانون (موضوع مواد ۵ و ۶) بر حسب نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود مکلف به رعایت موارد زیر هستند:

الف) احراز هویت و شناسایی مراجعان، مالکان واقعی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، احراز سمت و هویت نماینده، وکیل و اصیل.

تبصره: مقررات این بند نافی ضرورت احراز هویت به موجب قوانین و مقررات دیگر نیست.

ب) ارائه اطلاعات، گزارش‌ها، اسناد و مدارک لازم به مرکز اطلاعات مالی در چهارچوب قانون و آیین نامه مصوب هیأت وزیران.

پ) ارائه گزارش معاملات یا عملیات یا شروع به عملیات بیش از میزان مصوب شورا یا معاملات و عملیات مشکوک بانکی، ثبتی، سرمایه‌گذاری، صرافی، کارگزاری و مانند آنها به مرکز اطلاعات مالی.

تبصره: معاملات و عملیات مشکوک شامل هر نوع معامله، دریافت یا پرداخت مال اعم از فیزیکی یا الکترونیکی یا شروع به آنها است که براساس اوضاع و احوالی مانند ارزش، موضوع یا طرفین آن برای انسان به طور متعارف ظن وقوع جرم را ایجاد کند؛ نظیر:

^۱ ماده ۶- دفاتر اسناد رسمی، وکلای دادگستری، حسابداران، حسابرسی، حسابداران، کارشناسان رسمی دادگستری و بازرسان قانونی مکلفند اطلاعات مورد نیاز در اجرای این قانون را که هیأت وزیران مصوب می‌کند، حسب درخواست شورای عالی مبارزه با پولشویی، ارائه نمایند.

۱- معاملات و عملیات مالی مربوط به ارباب رجوع که به نحو فاحش بیش از سطح فعالیت مورد انتظار وی باشد.

۲- کشف جعل، اظهار کذب یا گزارش خلاف واقع از سوی مراجعان قبل یا بعد از آنکه معامله یا عملیات مالی صورت گیرد و نیز در زمان اخذ خدمات پایه.

۳- معاملات یا عملیات مالی که به هر ترتیب مشخص شود صوری یا ظاهری بوده و مالک شخص دیگری است.

۴- معاملات یا عملیات مالی که اقامتگاه قانونی هریک از طرفین در مناطق پرخطر (از نظر پولشویی) واقع شده است. فهرست این مناطق توسط شورا مشخص می‌شود.

۵ - معاملات یا عملیات مالی بیش از سقف مقرر در آیین نامه اجرائی. هرچند مراجعان، قبل یا حین معامله یا عملیات مزبور از انجام آن انصراف داده یا بعد از انجام آن بدون دلیل منطقی نسبت به فسخ قرارداد اقدام نمایند.

ت - نگهداری سوابق مربوط به شناسایی ارباب رجوع، مالک، سوابق حساب‌ها، عملیات و معاملات داخلی و خارجی حداقل به مدت پنج سال پس از پایان رابطه کاری یا انجام معامله موردی است که شیوه آن به موجب آیین نامه اجرائی این قانون تعیین می‌شود.

تبصره : این بند ناقض سایر قوانین که نگهداری اسناد را بیش از مدت یاد شده الزامی نموده نخواهد بود.

ث - تدوین معیارهای کنترل داخلی و آموزش مدیران و کارکنان به منظور رعایت مفاد این قانون و آیین نامه‌های اجرائی آن.

تبصره : هر یک از مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ عالماً و عامداً و به قصد تسهیل جرائم موضوع این قانون از انجام تکالیف مقرر در هر یک از بندهای فوق به استثنای بند «ث» خودداری نماید علاوه بر انفصال موقت درجه شش به جزای نقدی درجه شش محکوم

می‌شود. در صورتی که عدم انجام تکالیف مقرر ناشی از تقصیر باشد مرتکب به انفصال موقت درجه هفت محکوم خواهد شد. مدیران و کارکنان سایر دستگاه‌های حاکمیتی و بخش‌های غیردولتی در صورت عدم انجام تکالیف مقرر در این ماده به استثنای بند «ث»، به جزای نقدی درجه شش محکوم می‌گردند^۱.

ماده ۷ مکرر- (الحاقی ۱۳۹۷/۲/۳) به منظور اجرای این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، سیاست‌ها و تصمیمات شورا، «مرکز اطلاعات مالی» با ساختار و ترکیب مندرج در تبصره (۲) این ماده زیر نظر شورا با وظایف و اختیارات زیر در وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می‌شود:

الف) دریافت، گردآوری، نگهداری، تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات و بررسی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم، ردیابی جریان وجوه و انتقال اموال با رعایت ضوابط قانونی و گزارش معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم.

ب) وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک‌ها، سازمان ثبت احوال کشور، بیمه مرکزی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان حسابرسی، سازمان بورس و اوراق بهادار، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد

^۱ ماده ۷- اشخاص، نهادها و دستگاه‌های مشمول این قانون (موضوع مواد ۵و ۶) بر حسب نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود ملکف به رعایت موارد زیر هستند:

الف- احراز هویت ارباب رجوع و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، احراز سمت و هویت نماینده و وکیل و اصل در مواردی که قریب‌های بر تخلف وجود دارد.

تبصره- تصویب این قانون ناقض مواردی که در سایر قوانین و مقررات احراز هویت الزامی شده است، نمی‌باشد.

ب- ارایه اطلاعات، گزارش‌ها، اسناد و مدارک مربوط به موضوع این قانون به شورای عالی مبارزه با پولشویی در چهارچوب آیین نامه مصوب هیات وزیران.

ج- گزارش معاملات و عملیات مشکوک به مرجع ذیصلاحی که شورای عالی مبارزه با پولشویی تعیین می‌کند.

د- نگهداری سوابق مربوط به شناسایی ارباب رجوع، سوابق حسابها، عملیات و معاملات به مدتی که در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌شود.

هـ- تدوین معیارهای کنترل داخلی و آموزش مدیران و کارکنان به منظور رعایت مفاد این قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی آن.

مبارزه با مواد مخدر و سازمان تعزیرات حکومتی، موظفند پاسخ استعلامات مرکز در مورد اطلاعات تکمیلی مرتبط با معاملات و تراکنش‌های مالی مشکوک به پولشویی را به صورت برخط امن به این مرکز ارسال نمایند. همچنین، اطلاعات موضوع این ماده با لحاظ مفاد ماده (۱۱۷) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ در اختیار قوه قضائیه قرار می‌گیرد.

تبصره: واگذاری اطلاعات امنیتی طبقه بندی شده بعد از طی مراحل رسیدگی اطلاعاتی ارائه خواهد شد.

پ) بررسی و ارزیابی نحوه تحصیل و مشروعیت دارایی‌ها و عملیات مشکوک اشخاص در گزارش‌های واصله و ارسال آنها به مراجع ذیصلاح قضایی برای رسیدگی در مواردی که به احتمال قوی صحت دارد و یا محتمل بودن آن از اهمیت برخوردار است.

ت) جلوگیری از نقل و انتقال وجوه یا اموال مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اطلاع به مرجع صالح قضائی جهت رسیدگی مطابق حکم تبصره (۱) این ماده.

ث) ارائه مشاوره به اشخاص مشمول برای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در قالب ابلاغ اصول راهنما.

ج) تدوین آیین‌نامه‌های مربوط به روش‌ها و مصادیق گزارش معاملات مالی مشکوک و اعمال موضوع این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم جهت تصویب در هیأت وزیران و سپس ارجاع به مراجع ذی ربط.

چ) تهیه برنامه‌های آموزشی در زمینه آثار زیانبار پولشویی و تأمین مالی تروریسم، شیوه‌های متداول در انجام جرائم مذکور و ابزارهای مؤثر پیشگیری از آن، از طریق شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم.

ح) همکاری با اشخاص، سازمان‌ها و نهادها یا دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد که در زمینه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم فعالیت می‌کنند.

(خ) تهیه و ارسال منظم گزارش‌هایی درباره اقدامات انجام شده و ارائه پیشنهادها
مربوط به شورا و شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم.

(د) همکاری و تبادل اطلاعات با مراکز مشابه در سایر کشورها، سازمان‌ها، مجامع منطقه‌ای، بین‌الدولی و بین‌المللی ذی‌ربط مطابق قوانین و مقررات.
ضوابط و نحوه همکاری و تبادل اطلاعات و همچنین چگونگی انتخاب طرفهای تبادل به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط شورا تهیه شده و به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.

(ذ) انجام سایر وظایف محوله از سوی شورا در چهارچوب مقررات این قانون.
تبصره ۱: توقیف و جلوگیری از نقل و انتقال وجوه یا اموال مشکوک به جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم و یا انجام هرگونه تحقیقات منوط به اخذ مجوز از مراجع قضائی ذی صلاح است؛ مگر در موارد فوری که به مقام قضائی دسترسی نیست که در این صورت مرکز اطلاعات مالی می‌تواند دستور توقیف و جلوگیری از انتقال وجوه و اموال مشکوک را حداکثر تا بیست و چهار ساعت صادر و بلافاصله پس از حصول دسترسی، مراتب را به مقام قضائی گزارش و مطابق دستور وی عمل کند. چنانچه بعد از بیست و چهار ساعت مجوز مراجع قضائی صادر نشود، رفع توقیف می‌شود.

تبصره ۲: مرکز اطلاعات مالی یک مؤسسه دولتی تابع وزارت امور اقتصادی و دارایی است. این مرکز متشکل از رئیس و به تعداد لازم معاون و گروه‌های کارشناسی از قبیل کارگروه حقوقی قضائی، پیگیری و نظارت، تحلیل و بررسی اطلاعات مالی می‌باشد. رئیس مرکز از میان افراد دارای حداقل ده سال سابقه مدیریتی یا قضائی مرتبط و با شرایط زیر با رأی حداقل دوسوم اعضای شورا و با حکم رئیس شورا منصوب می‌شود. دوره ریاست چهار سال و تجدید آن برای یک بار مجاز است. تشکیلات این مرکز در

چهارچوب این قانون بر اساس آیین نامه‌ای است که توسط شورا تدوین می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

علاوه بر رعایت قوانین و مقررات عمومی، رئیس و کارکنان مرکز باید دارای این شرایط باشند:

۱- وثاقت و حسن شهرت

۲- توانایی انجام وظایف

۳- نداشتن هرگونه سابقه محکومیت کیفری

۴- سلامت مالی، اخلاقی و امنیتی

۵- تعهد به اسلام، انقلاب، نظام اسلامی و قانون اساسی و التزام اعتقادی و عملی به ولایت فقیه

شرایط مقرر در بندهای (۱)، (۴) و (۵) از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه استعلام می‌شود و صرفاً پس از احراز کلیه شرایط مذکور و همچنین پس از دریافت موافقت این دو نهاد در خصوص بندهای مورد اشاره، رئیس مرکز مطابق مقررات فوق و سایر کارکنان مرکز، توسط رئیس مرکز تعیین می‌شوند. کلیه دستگاه‌های اجرائی از قوای سه گانه و نیروهای نظامی و انتظامی مکلفند در صورت درخواست مرکز اطلاعات مالی و با تصویب شورا نسبت به تأمین کارکنان بخش‌های مرکز که از افراد مجرب و با سابقه آن نهاد انتخاب می‌شوند همکاری لازم را داشته باشند. همکاری نیروهای نظامی و انتظامی بر اساس ضوابط مربوطه فرماندهی کل قوا است.

تبصره ۳: علاوه بر ضابطین عام، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه در جرائم این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم ضابط دادگستری می‌باشند.

تبصره ۴: نحوه و سطح دسترسی به اطلاعات مالی و اداری مربوط به جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم و همچنین تعریف برخط امن به موجب دستورالعملی است که توسط شورا تهیه می‌شود و به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.

ماده ۸- (اصلاحی ۱۳۹۷/۲/۳) اطلاعات و اسناد گردآوری شده در اجرای این قانون، صرفاً در جهت کشف و رسیدگی به جرائم استفاده می‌شود. افشای اطلاعات و اسناد یا استفاده از آنها به نفع خود یا دیگری به طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط مأموران دولتی یا سایر اشخاص مقرر در این قانون ممنوع بوده و متخلف به مجازات حبس تعزیری درجه پنج محکوم خواهد شد.^۱

ماده ۹- (اصلاحی ۱۳۹۷/۲/۳) اصل مال و درآمد و عواید حاصل از ارتکاب جرم منشأ و جرم پولشویی (و اگر موجود نباشد مثل یا قیمت آن) مرتکبین جرم پولشویی مصادره می‌شود و همچنین چنانچه جمع اموال، درآمد و عواید مذکور تا ده میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد به حبس تعزیری درجه پنج و ارقام بیشتر از آن به حبس تعزیری درجه چهار در هر دو مورد علاوه بر مجازات قبل به جزای نقدی معادل وجوه یا ارزش مالی که مورد پولشویی واقع گردیده محکوم می‌شوند.

تبصره ۱۵: چنانچه عواید حاصل از جرم به اموال دیگری تبدیل یا تغییر یافته باشد همان اموال و در صورت انتقال به ثالث با حسن نیت، معادل آن از اموال مرتکب ضبط می‌شود.

تبصره ۲: صدور و اجرای حکم ضبط دارایی و منافع حاصل از آن در صورتی است که متهم به لحاظ جرم منشأ، مشمول این حکم قرار نگرفته باشد.

^۱ ماده ۸- اطلاعات و اسناد گردآوری شده در اجراء این قانون، صرفاً در جهت اهداف تعیین شده در قانون مبارزه با پولشویی و جرایم منشأ آن مورد استفاده قرار خواهد گرفت. افشاء اطلاعات یا استفاده از آن به نفع خود یا دیگری به طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط مأموران دولتی یا سایر اشخاص مقرر در این قانون ممنوع بوده و متخلف به مجازات مندرج در قانون مجازات انتشار و افشاء اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ محکوم خواهد شد.

تبصره ۳: مرتکبین جرم منشأ در صورت ارتکاب جرم پولشویی علاوه بر مجازات‌های مقرر مربوط به جرم منشأ، به مجازات‌های پیش‌بینی شده در این قانون نیز محکوم خواهند شد. مرتکبین جرم پولشویی در صورت عدم ارتکاب جرم منشأ صرفاً به مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شوند.^۱

تبصره ۴: در صورتی که جرم پولشویی به صورت سازمان یافته ارتکاب یابد، موجب تشدید در مجازات به میزان یک درجه خواهد بود.

تبصره ۵: در صورتی که اشخاص حقوقی مرتکب جرم پولشویی شوند علاوه بر مجازات‌های مقرر در ماده (۲۰) قانون مجازات اسلامی به جزای نقدی معادل دو تا چهار برابر وجوه یا ارزش مالی که مورد پولشویی واقع گردیده محکوم می‌شوند.

تبصره ۶: چنانچه این اموال متعلق به غیر باشد و در دادگاه صالحه مشخص شود که بدون اطلاع مالک استفاده شده یا اینکه مالک رضایت نداشته و این امر را به مراجع قانونی اعلام نموده یا اینکه امکان اعلام نداشته است به مالک آن مسترد می‌شود.

ماده ۱۰- کلیه اموری که در اجرای این قانون نیاز به اقدام یا مجوز قضایی دارد باید طبق مقررات انجام پذیرد. قوه قضاییه موظف است طبق مقررات همکاری نماید.

ماده ۱۱-(اصلاحی ۱۳۹۷/۷/۳) شعبی از دادگاه‌های عمومی در تهران و در صورت نیاز در مراکز استان‌ها به امر رسیدگی به جرم پولشویی و جرائم مرتبط اختصاص می‌یابد. تخصصی بودن شعبه مانع رسیدگی به سایر جرائم نمی‌باشد.

^۱ ماده ۹- مرتکبین جرم پولشویی علاوه بر استرداد درآمد و عواید حاصل از ارتکاب جرم مشتمل بر اصل و منافع حاصل (و اگر موجود نباشد، مثل یا قیمت آن) به جزای نقدی به میزان یک چهارم عواید حاصل از جرم محکوم می‌شوند که باید به حساب درآمد عمومی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز گردد.

تبصره ۱- چنانچه عواید حاصل به اموال دیگری تبدیل یا تغییر یافته باشد، همان اموال ضبط خواهد شد.
تبصره ۲- صدور و اجراء حکم ضبط دارایی و منافع حاصل از آن در صورتی است که متهم به لحاظ جرم منشأ، مشمول این حکم قرار نگرفته باشد.

تبصره ۳- مرتکبین جرم منشأ، در صورت ارتکاب جرم پولشویی، علاوه بر مجازات‌های مقرر مربوط به جرم ارتکابی، به مجازات‌های پیش‌بینی شده در این قانون نیز محکوم خواهد شد.

تبصره: در مواردی که مرتکب جرم پولشویی از مقامات موضوع مواد (۳۰۷) و (۳۰۸) قانون آیین دادرسی کیفری و مرتکب جرم منشأ، شخصی غیر از مقامات مذکور باشد، به جرم پولشویی حسب مورد در دادگاه‌های کیفری تهران یا مرکز استان رسیدگی می‌شود.^۱

ماده ۱۲- در مواردی که بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها قانون معاضدت قضایی و اطلاعاتی در امر مبارزه با پولشویی تصویب شده باشد، همکاری طبق شرایط مندرج در توافقتنامه صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۳-(الحاقی ۱۳۹۷/۷/۳) مجازات شروع به جرم، معاونت و شرکت در جرائم موضوع این قانون و مقررات راجع به تشدید و تخفیف مجازات، حسب مورد تابع قانون مجازات اسلامی است.

ماده ۱۴-(الحاقی ۱۳۹۷/۷/۳) آیین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط شورا تهیه می‌شود و پس از تأیید توسط رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

^۱ ماده ۱۱- شعبی از دادگاه‌های عمومی در تهران و در صورت نیاز در مراکز استان‌ها به امر رسیدگی به جرم پولشویی و جرایم مرتبط اختصاص می‌یابد. اختصاصی بودن شعبه مانع رسیدگی به سایر جرایم نمی‌باشد.

آیین نامه اجرایی ماده (۱۴)
الحاقی قانون مبارزه با پولشویی

آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی

آیین نامه شماره ۹۲۹۸۶/ت/۵۷۱۰۱ هـ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۲ هیئت وزیران

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری

وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت اطلاعات - وزارت کشور

وزارت امور خارجه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ به پیشنهاد شورای عالی مقابله و پیشگیری از

جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم و تأیید رئیس قوه قضائیه و به استناد ماده (۱۴)

الحاقی قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۹۷ - تصویب کرد.

فصل اول - اصطلاحات

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن

۲- شورا: شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم،

مذکور در ماده (۴) قانون

۳- مرکز: مرکز اطلاعات مالی مذکور در ماده (۷) مکرر قانون

۴- واحد مبارزه با پولشویی: واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم که به

عنوان متولی امر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در ساختار داخلی اشخاص مشمول، عهده‌دار تکالیف مقرر در ماده (۳۷) این آیین نامه است.

۵ - مؤسسه مالی و اعتباری: بانک‌ها (اعم از بانک‌های ایرانی و شعب و نمایندگی

بانک‌های خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران و نیز شعب و واحدهای مستقل

بانک‌های ایرانی در خارج از کشور)، مؤسسات اعتباری غیربانکی، تعاونی‌های اعتبار،

صندوق‌های قرض‌الحسنه، شرکت‌های سرمایه‌پذیر، شرکت‌های تأمین سرمایه و تمامی

اشخاص حقوقی که در قالب یک کسب و کار، یک یا چند فعالیت یا عملیات زیر را برای

ارباب رجوع یا به نمایندگی از وی انجام می‌دهند:

الف) پذیرش سپرده و یا سایر اموال قابل بازپرداخت از مردم

ب) ارائه تسهیلات

پ) خدمات واسپاری مالی

ت) خدمات انتقال وجوه یا ارزش

ث) صدور و مدیریت ابزارهای پرداخت (مانند کارت‌های بدهی و اعتباری، چک،

چک مسافرتی، حواله و پول الکترونیکی)

ج) صدور ضمانت نامه‌ها و تعهدات مالی

چ) مبادلات، شامل:

۱- ابزارهای بازار پولی و مالی (چک، حواله، گواهی سپرده و مشتقات و ...)

۲- ارزی

۳- ارز، نرخ سود، ابزارهای شاخص

۴- اوراق بهادار قابل انتقال

۵- معاملات آتی کالا

ح) مشارکت در صدور اوراق بهادار و ارائه خدمات مالی مرتبط به این اوراق

خ) مدیریت سبد دارایی‌های شخصی یا گروهی

د) نگهداری و مدیریت پول نقد یا اوراق بهادار نقد به نمایندگی از سایر اشخاص

ذ) سایر موارد سرمایه‌گذاری، مدیریت یا اداره اموال به نمایندگی از سایر اشخاص

ر) خدمات مربوط به بیمه عمر و سایر سرمایه‌گذاری‌های مربوط به بیمه

ز) تبدیل پول و ارز

۶- بدون تأخیر: ظرف یک روز کاری مشروط بر اینکه از ۴۸ ساعت بیشتر نشود.

۷- مشاغل غیر مالی: مشاغل موضوع بند (ث) ماده (۱) قانون

۸- اشخاص مشمول: اشخاص ذکر شده در مواد (۵) و (۶) قانون

۹- دستگاه‌های متولی نظارت: دستگاه‌هایی از قبیل بانک مرکزی جمهوری اسلامی

ایران، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار، وزارتخانه‌های

صنعت، معدن و تجارت، کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و دیگر نهادها، مانند

کانون وکلای دادگستری، کانون سردفتران و دفتریاران، کانون کارشناسان رسمی

دادگستری، مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضائیه، سازمان

حسابرسی، جامعه حسابداران رسمی ایران، سازمان نظام پزشکی، سازمان‌های نظام

مهندسی و سایر نظام‌های صنفی و حرفه‌ای که مطابق قوانین و مقررات، بر عملکرد

اشخاص حقیقی و حقوقی زیرمجموعه خود نظارت می‌کنند. این دستگاه‌ها علاوه بر اینکه

وظیفه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را بر عهده دارند،

مكلف‌اند که نظارت خود را بر اجرای این مقررات توسط اشخاص مشمول تحت نظارت به نحو مؤثر انجام دهند.

۱۰- اشخاص مشمول تحت نظارت: هر یک از اشخاص مشمول که تحت نظارت یکی از دستگاه‌های متولی نظارت، وظیفه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را بر عهده دارد.

۱۱- ارباب رجوع: هر شخص حقیقی یا حقوقی اعم از اصیل، وکیل یا نماینده قانونی وی که برای برخورداری از خدمات و امتیازات، انجام دادن معامله، نقل و انتقال اموال، تأمین اعتبار یا انجام دادن هر گونه فعالیت مالی و اقتصادی به اشخاص مشمول مراجعه می‌کند.

۱۲- معاملات و عملیات مشکوک: شامل هر نوع معامله، دریافت یا پرداخت مال (اعم از فیزیکی یا الکترونیکی) یا شروع به آنهاست که بر اساس قراین و اوضاع و احوالی مانند ارزش، موضوع یا طرفین آن، برای انسان به طور متعارف ظن وقوع جرم را ایجاد کند، نظیر:

الف) معاملات و عملیات مالی مربوط به ارباب رجوع که به طور آشکار بیش از سطح فعالیت مورد انتظار از او باشد.

ب) کشف جعل، اظهار کذب و یا گزارش خلاف واقع از سوی ارباب رجوع، پیش یا پس از آنکه معامله‌ای صورت گیرد و نیز در زمان اخذ خدمات پایه.

پ) معاملات یا عملیات مالی که به هر ترتیب مشخص شود صوری یا ظاهری بوده و مالک آن شخص دیگری است.

ت) معاملات یا عملیات مالی که اقامتگاه قانونی هر یک از طرفین در مناطق پر خطر (از نظر پولشویی و تأمین مالی تروریسم) واقع شده است.

ث) معاملات یا عملیات مالی بیش از سقف مقرر، هرچند ارباب رجوع پیش یا حین معامله یا عملیات مزبور از انجام آن انصراف دهد و یا بعد از انجام معامله، بدون دلیل منطقی نسبت به فسخ قرارداد اقدام کند.

۱۳- سقف مقرر: مبلغ سقف مقرر در قانون برگزاری مناقصات جهت انجام معاملات خرد، به صورت وجه نقد یا معادل آن به سایر ارزها و کالای گرانها که هر ساله توسط هیئت وزیران به استناد تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات تصویب می گردد.

۱۴- مالک واقعی: هر شخص (اشخاص) حقیقی که دارای مالکیت نهایی است یا ارباب رجوع تحت واپایش (کنترل) مستقیم یا غیرمستقیم وی اقدام می نماید یا معامله و عملیات از طرف وی انجام شده است. همچنین شخص (اشخاص) حقیقی که بر یک شخص حقوقی واپایش (کنترل) مؤثر و نهایی دارد. این تعریف شامل ذی نفع نهایی بیمه های عمر یا سایر بیمه های سرمایه گذاری نیز می شود.

۱۵- سامانه های پرداخت بانک مرکزی: سامانه های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از قبیل ساتنا، شتاب، پایا و شاپرک که پرداخت های الکترونیکی خرد و کلان در نظام بانکداری از طریق آنها انجام می پذیرد.

۱۶- مناطق پرخطر: کشورها و مناطق جغرافیایی که خطر (ریسک) وقوع جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم در آنها بالاست. فهرست مناطق پرخطر از سوی شورا تعیین و اعلام می شود.

۱۷- شرکت خدمات پرداخت: شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت که مجوز فعالیت خود را از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دریافت کرده است.

۱۸- اشخاص تحت مراقبت: همه کسانی که اسامی و مشخصات آنها به سبب بررسی خطر (ریسک) ارتباط آنها با فعالیت های پولشویی و تأمین مالی تروریسم، از سوی مرکز تعیین و از طریق آن یا دستگاه های متولی نظارت، به اشخاص مشمول تحت نظارت اعلام می شود.

۱۹- اشخاص مظنون: کسانی که اسامی و مشخصات آنها به سبب ظن به ارتباط با فعالیت‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم، از سوی مرکز به اشخاص مشمول اعلام می‌شود؛ تا در قبال آنها اقدامات تأمینی موضوع این آیین‌نامه را، به منظور کاهش مخاطرات پولشویی و تأمین مالی تروریسم، اعمال کنند.

۲۰- فهرست تحریمی: فهرستی از مشخصات اشخاص حقیقی یا حقوقی مشمول تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد، موضوع قطعنامه (۱۲۶۷) و قطعنامه‌های متعاقب آن و اشخاص مندرج در فهرست تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران که توسط شورای عالی امنیت ملی بر اساس شرایط تعیین شده در قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم (مصوب ۱۳۹۴) و اصلاحات بعدی آن و با توجه به قطعنامه شماره (۱۳۷۳) شورای امنیت سازمان ملل متحد تعیین می‌شود.

۲۱- فهرست توقیفی: فهرست اشخاصی که دستور توقیف اموال زیر در خصوص آنها صادر شده باشد:

الف) اموالی که ظن حصول آنها از طریق ارتکاب جرم (اعم از پولشویی و جرایم منشأ) وجود داشته باشد.

ب) اموالی که ظن به اختصاص آنها برای تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد.

پ) اموالی که ظن به نامشروع بودن آنها وجود داشته باشد.

ت) اموالی که در فرایند جرایم مذکور، وسیله ارتکاب جرم باشد یا بر اثر جرم تحصیل شده یا حین ارتکاب، استعمال شود یا برای استعمال اختصاص یافته باشد.

۲۲- فهرست مغایرت‌ها: فهرستی از مشخصات اشخاص یا نهادهایی که به رغم تشابه اطلاعات هویتی، شخص مورد نظر در فهرست های اشخاص تحت مراقبت، مظنون، تحریمی و توقیفی نیست؛ و به منظور حفظ حقوق اشخاص ثالث توسط مرکز به صورت سامانه ای (سیتمی) در اختیار اشخاص مشمول قرار خواهد گرفت.

۲۳- سند ملی ارزیابی خطر (ریسک): گزارشی که در آن با بررسی آسیب‌ها و تهدیدهای موجود در حوزه‌های اصلی، احتمال (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم در هر حوزه ارزیابی می‌شود و اقدامات و تدابیری در جهت بررسی و کاهش خطرها و احتمالات موجود اتخاذ می‌گردد.

۲۴- حوزه اصلی: اعم از نظام بانکی، بازار سرمایه، بازار بیمه، مشاغل غیرمالی، بنیادها و مؤسسات خیریه، صرافی‌ها و سایر حوزه‌ها که به تشخیص کارگروه ملی ارزیابی احتمال، خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم در آنها بالا ارزیابی می‌شود.

۲۵- تعامل کاری: تعامل بین شخص مشمول با ارباب رجوع در یک مکان جغرافیایی مشخص، به منظور ارائه خدمات یا انجام دادن معامله

۲۶- خطر (ریسک) ارباب رجوع: خطر وقوع پولشویی یا تأمین مالی تروریسم که از ناحیه ارباب رجوع به واسطه عواملی چون موقعیت اجتماعی و شغلی، وضعیت مالی، نوع و ماهیت فعالیت حرفه‌ای، پیشینه و موطن اصلی، بر شخص مشمول مترتب است.

۲۷- خطر (ریسک) منطقه: خطر وقوع پولشویی یا تأمین مالی تروریسم که به واسطه موقعیت جغرافیایی که تعامل کاری در آن شکل می‌گیرد، بر شخص مشمول مترتب است.

۲۸- خطر (ریسک) خدمت: احتمال وقوع پولشویی یا تأمین مالی تروریسم که به واسطه نوع یا روش ارائه (کانال) خدمت یا معامله‌ای که در یک تعامل کاری به ارباب رجوع ارائه می‌شود، بر شخص مشمول مترتب است.

۲۹- خدمات پایه: خدماتی که طبق مقررات مربوط، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط اشخاص مشمول است؛ و پس از آن، ارباب رجوع به منظور دریافت خدمات مکرر و متمادی، به اشخاص مشمول مراجعه می‌کند.

۳۰- خدمات غیر پایه: هر خدمتی به جز تعریف مزبور در بند (۲۹) این ماده

۳۱- وجوه نقد: هر گونه مسکوک و اسکناس و انواع چک‌هایی که نقل و انتقال آنها مستند نشده و غیر قابل ردیابی باشد؛ از قبیل چک‌های عادی در وجه حامل و سایر

چک‌هایی که دارنده آن غیر از ذی‌نفع اولیه باشد (مانند چک‌های پشت‌نویسی شده توسط اشخاص ثالث، انواع چک پول و چک مسافرتی) و کارت‌های پرداخت بی‌نام و موارد مشابه. وجوه نقد شامل وجوه نقد ریالی و ارزی است.

۳۲- اموال: هر نوع دارایی، وجوه یا منابع اقتصادی اعم از مادی یا غیر مادی، محسوس یا غیر محسوس، منقول یا غیر منقول، نقد یا غیر نقد، مشروع یا غیر مشروع و هر نوع منفعت یا امتیاز مالی یا وجوه اعم از نقد و غیر نقد و همچنین تمامی اسناد قانونی مبین حق، اعم از کاغذی یا الکترونیکی، نظیر اسناد تجاری، سهام یا اوراق بهادار

۳۳- شناسایی: فرایند دریافت و بررسی مستمر اطلاعات ارباب رجوع، مرتبط با احراز هویت و ارزیابی خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم. سطوح شناسایی شامل سه سطح ساده، معمول و مضاعف است.

۳۴- متمرکز کننده وجوه: همه اشخاص حقوقی که در زمینه خدمات تمرکز پرداخت‌ها از خریداران به فروشندگان، مستقیماً یا از طریق مشارکت با شرکت‌های خدمات پرداخت یا مؤسسات مالی و اعتباری در چارچوب قواعد، ضوابط و مقررات کشور فعالیت کرده‌اند یا می‌کنند. این اشخاص پرداخت‌های بدون حضور کارت از جمله پرداخت‌های درون‌برنامه‌ای مبتنی بر زیرساخت‌های همراه یا مجازی را دریافت و به سامانه‌های پرداخت در نظام بانکی ارسال می‌کنند.

۳۵- روابط کارگزاری: ارائه خدمات بانکی از سوی یک مؤسسه مالی و اعتباری (مؤسسه مالی و اعتباری کارگزار) به مؤسسه مالی و اعتباری دیگر (مؤسسه مالی و اعتباری درخواست‌کننده)

۳۶- بانک پوسته‌ای: بانکی که در قلمرویی که در آن مجوز گرفته و به ثبت رسیده است، حضور فیزیکی نداشته باشد و به هیچ گروه ارائه‌کننده خدمات مالی که تحت نظارت مؤثر و یکپارچه‌ای قرار دارد نیز وابسته نباشد. مدیریت و بدنه اصلی این قبیل بانک‌ها در قلمرو قضایی (کشورها و مناطق) دیگری مستقر است. یک بانک پوسته‌ای به جز

یک نمایندگی ثبت شده، در کشوری که در آن به ثبت رسیده است، تشکیلات دیگری ندارد و نماینده آن فقط محلی را برای انجام دادن امور حقوقی بانک مزبور در آن قلمرو قضایی (کشورها و مناطق) فراهم می‌آورد.

۳۷- ابزار پرداخت: انواع کارت‌های فیزیکی یا مجازی و یا هر روش و ابزاری که مؤسسات مالی و اعتباری در اختیار دارنده آن قرار می‌دهند و برای وی امکان دریافت، پرداخت یا انتقال وجه را به شخص دیگر فراهم می‌سازند.

۳۸- ابزار پذیرش: دستگاهی فیزیکی یا سامانه‌ای الکترونیکی که می‌توان با استفاده از ابزار پرداخت نسبت به انجام دادن عملیات دریافت/پرداخت یا انتقال وجه اقدام کرد.

۳۹- پذیرنده: شخصی که با پذیرش کارت بانکی و با استفاده از ابزار پذیرش، نسبت به فروش کالا یا ارائه خدمات به دارندگان کارت اقدام می‌کند.

۴۰- پرداخت یار: شخص حقوقی ثبت شده وفق قوانین جمهوری اسلامی ایران که در چارچوب الزامات، ضوابط و فرایندهای اجرایی فعالیت پرداخت یاران و پذیرندگان پشتیبانی شده در نظام پرداخت کشور و بر اساس قرارداد منعقد شده با شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت و توافق نامه منعقد شده با شرکت شاپرک فعالیت می‌کند.

۴۱- ارائه دهنده خدمات ارزی: همه اشخاصی که بر اساس مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به ارائه خدمات مربوط به خرید و فروش، تبادل و نقل و انتقالات درون مرزی یا برون مرزی وجوه یا ارزش ارزی می‌پردازند؛ نظیر صرافی‌ها و بانک‌های عامل.

۴۲- توقیف: جلوگیری موقت از نقل و انتقال، تبدیل، تغییر یا جابه‌جایی اموال مشکوک به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم یا تصرف در آنها به هر شکل، بر اساس دستور صادره توسط دادگاه یا مرجع صلاحیت‌دار.

۴۳- انسداد: جلوگیری موقت از نقل و انتقال، تبدیل، تغییر یا جابه‌جایی اموال مشکوک به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم یا تصرف در آنها به هر شکل، طبق دستور مرکز به مدت ۲۴ ساعت.

فصل دوم - ارزیابی خطر (ریسک) و اتخاذ رویکرد مبتنی بر خطر

ماده ۲- شورا مکلف است که ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه، به منظور ارزیابی خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم در سطح ملی، نسبت به ایجاد کارگروه ملی ارزیابی خطر، متشکل از دستگاه‌های متولی نظارت و سایر نهادهای ذی‌صلاح اقدام کند. وظیفه این کارگروه هماهنگ کردن فعالیت‌ها و ساز و کارهای مربوط به ارزیابی خطر در حوزه‌های اصلی است.

تبصره: کارگروه ملی ارزیابی خطر مکلف است که کارگروه‌های تخصصی اعم از کارگروه‌های ارزیابی تهدید، آسیب‌پذیری ملی، آسیب‌پذیری بخش بانکداری، آسیب‌پذیری بخش اوراق بهادار، آسیب‌پذیری بخش بیمه، آسیب‌پذیری سایر مؤسسات مالی و اعتباری و آسیب‌پذیری بخش‌های مشاغل غیر مالی را به منظور بررسی خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم تشکیل دهد. اعضای این کارگروه‌ها شامل نمایندگان دستگاه‌های متولی نظارت مربوط به هر حوزه، نهادهای ذی‌صلاح و نمایندگان اشخاص مشمول تحت نظارت اعم از بخش خصوصی یا عمومی است که توسط کارگروه ملی ارزیابی خطر تعیین می‌گردد.

ماده ۳- کارگروه ملی ارزیابی خطر مکلف است که ظرف یک سال پس از تشکیل، سند ملی ارزیابی خطر را با همکاری مرکز تدوین و در دوره‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی کند.

تبصره: کارگروه ملی ارزیابی خطر مکلف است با در نظر گرفتن شرایط کشور و بررسی آسیب‌ها و تهدیدهای حوزه‌های اصلی، نسبت به ارائه توصیه‌های لازم در خصوص اعمال رویکرد مبتنی بر خطر در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و تخصیص امکانات موجود مبتنی بر خطرهای شناسایی شده اقدام و به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ کند.

ماده ۴- به منظور کاهش آسیب‌پذیری نظام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم کشور، مرکز مکلف است که ظرف شش ماه پس از تنظیم سند ملی ارزیابی خطر، برنامه اقدام مبتنی بر سند مزبور را تدوین و آن را حداکثر در دوره‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی کند. این برنامه باید شامل اقدامات دقیق و شفاف برای اشخاص مشمول و زمان‌بندی اجرای این اقدامات باشد. همچنین، باید با لحاظ کردن استانداردهای بین‌المللی، مبتنی بر فضای آتی تهدید و آسیب نظام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم کشور و خطرهای شناسایی شده در حوزه‌های مختلف باشد و متناسب با منابع و امکانات موجود تنظیم شود.

تبصره ۱: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که به منظور تعیین اقدامات اشخاص مشمول و ارزیابی نحوه اجرای این اقدامات توسط این اشخاص، با مرکز همکاری کنند.

تبصره ۲: مرکز مکلف است که ظرف شش ماه پس از نهایی شدن برنامه اقدام، سامانه‌ای را به منظور مدیریت و واپایش (کنترل) برنامه اقدام و نظارت بر نحوه اجرای اقدامات موضوع این ماده توسط اشخاص مشمول تهیه، اجرا و بهره‌برداری کند و امکان دسترسی به آن را برای دستگاه‌های متولی نظارت فراهم کند.

ماده ۵- مرکز مکلف است که با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت نسبت به تعیین شاخص‌ها و مستندات لازم ارزیابی و تعیین میزان پیشرفت برنامه موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه اقدام کند.

ماده ۶- مرکز مکلف است که سالانه گزارشی در خصوص آسیب‌ها و تهدیدهای پولشویی و تأمین مالی تروریسم موجود در کشور و نیز روند پیاده‌سازی برنامه اقدام داخلی و مشکلات و موانع موجود در خصوص آن تهیه کند و در اختیار رؤسای قوای سه‌گانه و نیز دفتر مقام معظم رهبری قرار دهد. این گزارش باید شامل پیشنهادهایی در خصوص رفع مشکلات موجود در خصوص پیاده‌سازی سند ملی ارزیابی خطر باشد.

ماده ۷- اشخاص مشمول مکلف‌اند برنامه‌های داخلی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خود را با رویکرد مبتنی بر خطر و همسو با سند ملی ارزیابی خطر و نیز برنامه اقدام موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه تدوین و اجرا کنند. برنامه‌های داخلی مزبور باید در بازه زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی و هر شش ماه یک بار به مرکز گزارش شود.

ماده ۸- به منظور مدیریت و کاهش خطرهای پولشویی و تأمین مالی تروریسم، اشخاص مشمول مکلف‌اند که پیش از دادن هر گونه خدمت به ارباب‌رجوع، نسبت به ارزیابی و طبقه‌بندی خطر تعامل کاری اقدام و متناسب با خطر ارزیابی شده در خصوص نحوه ارائه خدمت تصمیم‌گیری کنند. این اشخاص باید خطر ارباب‌رجوع، منطقه و خدمت را در نظر بگیرند.

تبصره ۱: طبقه‌بندی خطر (ریسک) تعامل کاری توسط اشخاص مشمول باید شفاف و جامع و مانع باشد؛ به گونه‌ای که بر مبنای این طبقه‌بندی، میزان اطلاعات دریافتی و نیز اقدامات صورت گرفته برای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از نظر منطقی توجیه‌پذیر باشد.

تبصره ۲: دستگاه‌های متولی نظارت نیز مکلف‌اند با همکاری مرکز، فهرستی از تعاملات اربابان رجوع در حوزه تحت نظارت خود تهیه و به طبقه‌بندی خطر این تعاملات از منظر پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند. این فهرست که پس از تأیید مرکز به اشخاص مشمول ابلاغ می‌گردد، بیانگر حداقل‌هایی است که رعایت آن برای اشخاص مشمول الزامی است.

تبصره ۳: در صورتی که مرکز، خطر خدمت یا معامله‌ای را بیش از سطح قابل قبول تشخیص دهد، اشخاص مشمول مکلف‌اند که از انجام دادن آن خودداری کنند.

تبصره ۴: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند بر عملکرد اشخاص مشمول در خصوص اجرای این ماده نظارت و گزارش‌های ارزیابی خود را به مرکز اعلام کنند. مرکز مکلف است که این گزارش‌ها را در رتبه‌بندی موضوع ماده ۴۴ لحاظ کند.

ماده ۹- مرکز مکلف است که با همکاری نهادهای ذی‌ربط به منظور تعیین خطر ارباب‌رجوع در تعاملات کاری با اشخاص مشمول، نسبت به تهیه فهرست اشخاص با خطر بالا اقدام کند و فهرست مزبور را با رعایت ملاحظات امنیتی و به طور سامانه‌ای (سیستمی) در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد. به این منظور، مرکز باید مواردی نظیر شاخص‌های زیر را در نظر بگیرد:

۱- اشخاص حقوقی که شیوه فعالیت اقتصادی و ساختار مالکیت غیر معمول یا پیچیده دارند یا اشخاصی که فعالیت اقتصادی و مالی آنها با اهداف مقرر در اساس نامه تناسب نداشته باشد.

۲- صاحبان مشاغل که با وجه نقد زیاد سر و کار دارند.

۳- اشخاص دارای خطر (ریسک) سیاسی

۴- افراد پرتردد به مناطق پرخطر

۵- اشخاص دارای سابقه محکومیت پولشویی یا امنیتی

۶- اشخاص با خطر بالا به تشخیص ضابطان خاص مبارزه با پولشویی

تبصره ۱: همه دستگاه‌های اجرایی از قبیل وزارت کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نهادهای امنیتی و اطلاعاتی مکلف‌اند که امکان دسترسی مرکز را به اطلاعات مورد نیاز این ماده فراهم کنند.

تبصره ۲: شورا مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، معیارهای تعیین اشخاص دارای خطر (ریسک) سیاسی و اطلاعات مورد نیاز مرکز برای اجرای این ماده (موضوع تبصره ۱ این ماده) را تهیه و ابلاغ کند.

ماده ۱۰- اشخاص مشمول مکلف‌اند در خصوص تعاملات کاری که مرکز، خطر آن را بالا ارزیابی می‌کند، مطابق رویه‌های اعلام شده توسط مرکز عمل کنند.

ماده ۱۱- مرکز مکلف است نسبت به جمع‌آوری اسامی مناطق پرخطر، مطابق شاخص‌هایی از قبیل شاخص‌های زیر اقدام و آنها را پس از تصویب شورا، به اشخاص مشمول ابلاغ کند:

۱- مناطقی مانند گمرک‌ها، مناطق آزاد و برخی مناطق مرزی که از نظر پولشویی یا تأمین مالی تروریسم در معرض خطرند.

۲- کشورهایی که دارای نظام‌های ضد پولشویی کافی تشخیص داده نشده‌اند.

۳- کشورهایی که دارای سطح بالای فساد مالی یا فعالیت‌های جنایی تشخیص داده شده‌اند.

۴- کشورها یا مناطقی که تأمین کنندگان مالی یا حامی اقدامات تروریستی تشخیص داده شده‌اند یا کشورهایی که سازمان‌های تروریستی در آنها فعالیت می‌کنند.

تبصره ۱- اسامی مناطق پرخطر توسط مرکز در بازه‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی خواهد شد.

تبصره ۲- اشخاص مشمول مکلف‌اند بلافاصله پس از دریافت اسامی مناطق پرخطر، برای به‌روزرسانی فهرست پیشین اقدام کنند، به نحوی که اسامی این مناطق به همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار کارکنان ذی‌ربط قرار داشته باشد.

ماده ۱۲- اشخاص مشمول باید نرم افزارهای خود را به گونه‌ای طراحی کنند که ارائه خدمت تنها پس از ثبت اطلاعات لازم برای تعیین خطر تعاملات کاری صورت گیرد.

همچنین، اطلاعات تعاملات کاری با خطر بالا در این نرم افزارها ثبت شود و در صورت درخواست مرکز، گزارش آن به شکلی که مرکز تعیین می کند، برای آن ارسال گردد.

ماده ۱۳- اشخاص مشمول باید تعاملات با خطر بالا را پیوسته و به صورت سامانه‌ای پایش و اطلاعات مربوط به این تعاملات را مطابق رویه‌های اعلامی مرکز به این نهاد ارسال کنند.

ماده ۱۴- اشخاص مشمول مکلف‌اند بر اجرای مقررات و برنامه‌های داخلی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از جمله تناسب خطر (ریسک) تعاملات کاری با اقدامات صورت گرفته در همه سطوح خود (شعب، ادارات کل و ...) نظارت کنند؛ و در صورت مشاهده هر گونه انحراف، به اصلاح و برطرف کردن آن اقدام کنند.

ماده ۱۵- اشخاص مشمول مکلف‌اند هنگام ارائه خدمت به اشخاص از طریق اشخاص واسطه داخلی، نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص واسطه را در ارزیابی سطح خطر تعاملات کاری لحاظ کنند.

فصل سوم - همکاری و هماهنگی ملی

ماده ۱۶- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقیقی ایرانی را به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعلام برخط و بدون محدودیت آخرین اطلاعات پایه هویتی و مرتبطان آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱: در مورد اشخاص حقیقی، اقلام اطلاعات پایه هویتی حداقل، شامل شماره ملی، نام، نام خانوادگی، نام پدر، تاریخ تولد، وضعیت حیات، تاریخ فوت و شناسه (کد) پستی احراز شده محل اقامت؛ و اقلام اطلاعات مرتبطان حداقل، شامل اقلام اطلاعات پایه هویتی مرتبطان نسبی و سببی درجه یک، نوع رابطه، تاریخ آغاز و مدت اعتبار رابطه است. سایر اقلام اطلاعاتی مورد نیاز حسب تشخیص مرکز تعیین خواهد شد.

تبصره ۲: سازمان ثبت احوال کشور مکلف است تغییرات اطلاعات پایه هویتی اشخاص و فهرست شناسه های هویتی ابطال یا تعلیق شده را به همراه تاریخ و علت ابطال یا تعلیق، روزانه در اختیار اشخاص مشمول متولی نظارت قرار دهد.

تبصره ۳: وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و سازمان پزشکی قانونی کشور و سازمان ها و شرکت های تابع هریک مکلف اند اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده به صورت برخط در اختیار سازمان ثبت احوال کشور قرار دهند.

تبصره ۴: رویه استعلام نشانی اشخاص حقیقی ایرانی به نحوی توسط سازمان ثبت احوال کشور فراهم شود که در صورت ارائه شماره ملی، شناسه (کد) پستی متناظر با آن ارائه شود. همچنین سازمان ثبت احوال کشور مکلف است که تمام تمهیدات لازم را در خصوص الزام اتباع ایرانی، برای به روزرسانی نشانی پستی خود بر اساس تبصره ماده ۳

قانون الزام اختصاص شماره ملی و کد پستی برای تمامی اتباع ایرانی (مصوب ۱۳۷۶) فراهم آورد.

ماده ۱۷- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت کشور، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، سامانه نشانی اختصاصی مکان محور اشخاص حقیقی و حقوقی را به نحوی راه اندازی کند که ضمن استانداردسازی نشانی ها، امکان استعلام و نمایش موقعیت مکانی را بر روی نقشه جغرافیایی برای اشخاص مشمول در راستای اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم فراهم آورد.

تبصره: سازمان ثبت احوال کشور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف اند شماره ملی اشخاص حقیقی و شناسه ملی اشخاص حقوقی متصل به هر شناسه (کد پستی و همچنین نقشه حدنگار املاک کشور را به صورت برخط در اختیار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار دهند.

ماده ۱۸- وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، امکان ثبت سامانه - ای معاملات طلا، فلزات و سنگ های گران قیمت و عتیقه جات را از طریق سامانه جامع تجارت فراهم کند.

ماده ۱۹- وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است با همکاری وزارت کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران و اتاق اصناف ایران، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، امکان ثبت سامانه ای معاملات خودرو و نیز فرش های گران قیمت را از طریق سامانه جامع تجارت فراهم کنند.

تبصره ۱: وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است ظرف سه ماه، شاخص ها و معیارهای تشخیص فرش های گران قیمت را تعیین و ابلاغ کند.

تبصره ۲: پس از ایجاد امکان ثبت سامانه‌ای در سامانه موضوع این ماده، تخصیص یا تعویض پلاک خودرو توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، فقط پس از استعمال از این سامانه و در صورت ثبت معامله خودرو در آن صورت خواهد گرفت.

تبصره ۳: گمرک جمهوری اسلامی ایران و همه تولیدکنندگان داخلی خودرو و فرش‌های گران قیمت مکلف‌اند تمامی اطلاعات مربوط به خودروها و نیز فرش‌های گران قیمت (اعم از وارداتی یا تولید داخل) را مطابق نیازمندی‌های وزارت صنعت و معدن و تجارت در اختیار این دستگاه قرار دهند.

تبصره ۴: سامانه جامع تجارت باید به گونه‌ای راه‌اندازی گردد که زنجیره نقل و انتقالات خودرو و جزئیات معاملات آن _ اعم از مبلغ و دو طرف معامله _ در این سامانه ثبت شود؛ و همه اشخاص امکان ثبت معاملات خود را در این سامانه داشته باشند.

ماده ۲۰- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است که ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقوقی ایرانی را به نحوی سامان دهی کند که همواره امکان استعمال برخط و بدون محدودیت از آخرین اطلاعات پایه هویتی، نشانی و مرتبطان آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱: در مورد اشخاص حقوقی، اقلام اطلاعات پایه هویتی حداقل، شامل شناسه ملی، نام، نوع، نهاد ثبت‌کننده، موضوع فعالیت، تاریخ تأسیس وضعیت (اعم از فعال، منحل شده و ختم تصفیه شده) و تاریخ انحلال / ختم تصفیه؛ اقلام اطلاعات نشانی حداقل شامل شناسه پستی احراز شده محل اقامت قانونی دفتر مرکزی؛ و اطلاعات مرتبطان حداقل شامل اقلام اطلاعات پایه هویتی مرتبطان مدیریتی (اعضای هیئت مدیره، مدیر عامل، قائم مقام مدیر عامل، مدیر مالی، ذی حساب و حساب‌رس و نظایر آن) و مالکیتی (سهام داران راهبردی، عمده و مؤثر) شخص حقوقی مورد نظر، نوع رابطه، تاریخ آغاز و مدت اعتبار رابطه است. سایر اقلام اطلاعاتی مورد نیاز، حسب تشخیص مرکز تعیین خواهد شد.

تبصره ۲: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است که تغییرات اطلاعات پایه هویتی اشخاص حقوقی و فهرست شناسه‌های هویتی ابطال شده (اعم از انحلال و ختم تصفیه) را به همراه تاریخ و علت ابطال، روزانه در اختیار دستگاه‌های متولی نظارت قرار دهد.

تبصره ۳: رویه استعلام مرتبطان باید به نحوی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور فراهم شود که علاوه بر امکان استعلام از فهرست تمامی اشخاص حقیقی مرتبط با هر شخص حقوقی مورد نظر، امکان استعلام از فهرست تمامی اشخاص حقوقی مرتبط با هر شخص حقیقی مورد نظر نیز فراهم باشد.

تبصره ۴: رویه استعلام نشانی اشخاص حقوقی به نحوی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور فراهم شود که در صورت ارائه شناسه ملی، شناسه پستی متناظر با آن نیز ارائه شود.

ماده ۲۱- وزارت اطلاعات مکلف است که پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی را به نحوی سامان‌دهی کند که همواره امکان استعلام برخط و بدون محدودیت آخرین اطلاعات پایه هویتی، نشانی و مرتبطان آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱: اقلام اطلاعاتی پایه هویتی اشخاص خارجی حقیقی حسب مورد، شامل نام (فارسی و لاتین)، نام خانوادگی (فارسی و لاتین)، نام پدر (فارسی و لاتین)، نام مادر (فارسی و لاتین)، نام جد (فارسی و لاتین)، تاریخ تولد و فوت، نوع مدرک شناسایی، شماره مدرک، تاریخ صدور مدرک، تاریخ انقضای مدرک، کشور محل تولد، تابعیت و جنسیت؛ و در خصوص اشخاص حقوقی نیز اقلام اطلاعاتی پایه هویتی شامل نام (فارسی و لاتین)، تابعیت، کشور محل ثبت، شماره ثبت، تاریخ ثبت، نوع فعالیت، نوع مالکیت، نوع شرکت، نشانی و تلفن است.

تبصره ۲: وزارت کشور، وزارت امور خارجه، وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌ها و شرکت‌های تابع، وزارت آموزش و پرورش، وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت و معدن و تجارت، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان پزشکی قانونی کشور، سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، مکلف‌اند که ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه و مطابق نیازمندی‌های ضابطان خاص، اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده به صورت برخط و بدون محدودیت در اختیار وزارت اطلاعات قرار دهند.

تبصره ۳: پایگاه موضوع این ماده باید به گونه‌ای ایجاد شود که امکان جست‌وجو بر اساس انواع شناسه‌های هویتی مندرج در مدارک هویتی معتبر وجود داشته باشد.

تبصره ۴: وزارت اطلاعات مکلف است تغییرات اطلاعات پایه هویتی اشخاص خارجی و فهرست شناسه‌های هویتی ابطال شده را به همراه تاریخ و علت ابطال، روزانه در اختیار دستگاه‌های متولی نظارت قرار دهد.

تبصره ۵: در خصوص آن دسته از اتباع خارجی که پیش از تصویب این آیین‌نامه، شماره اختصاصی اتباع خارجی اخذ کرده‌اند، وزارت اطلاعات مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، اطلاعات هویتی آنها را به‌روزرسانی کند؛ و در صورت تأمین نشدن اطلاعات پایه هویتی، به‌لحاظ ملاحظات امنیتی، نسبت به تعلیق شماره اختصاصی اتباع خارجی اقدام نماید.

تبصره ۶: اشخاص مشمول مکلف‌اند که پیش از اعطای هرگونه مدرک شناسایی معتبر به اشخاص خارجی، با ارائه اطلاعات لازم، نسبت به استعلام شماره اختصاصی اقدام

کنند. مدارک شناسایی معتبر اشخاص خارجی توسط کارگروهی متشکل از وزارت اطلاعات، وزارت کشور و وزارت امور خارجه تعیین و ابلاغ می شود.

تبصره ۷: وزارت امور خارجه مکلف است که بدون تأخیر پس از صدور روادید برای اشخاص خارجی، اطلاعات روادیدی را به صورت الکترونیک و برخط در اختیار وزارت اطلاعات قرار دهد.

تبصره ۸: وزارت اطلاعات مکلف است که با همکاری وزارت کشور، وزارت امور خارجه و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، نسبت به ایجاد امکان شناسایی اشخاص حقیقی خارجی به صورت حضوری و اخذ اطلاعات زیست سنجی (بیومتریک) پیش از تعیین شماره اختصاصی اقدام کند؛ و تمهیدات لازم را به منظور ایجاد امکان شناسایی این اشخاص بر اساس اطلاعات زیست سنجی فراهم آورد. بدیهی است که تا زمان ایجاد امکان شناسایی زیست سنجی اشخاص خارجی، رویه های شناسایی، مطابق رویه های موجود صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۲- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است که ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، ضمن راه اندازی سامانه ملی شماره تلفن همراه، زمینه لازم را برای تعیین یک شماره تلفن همراه به هر شخص حقیقی یا حقوقی _ اعم از ایرانی یا خارجی _ ایجاد کند؛ و امکان استعلام برخط و بدون محدودیت آن را برای اشخاص مشمول فراهم آورد.

تبصره: اشخاص مشمول مکلف اند که از شماره تلفن همراه ثبت شده برای شناسایی ارتباط رجوع و نیز برقراری ارتباط با اشخاص (حقیقی یا حقوقی / ایرانی یا خارجی) استفاده کنند.

ماده ۲۳- وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است که با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، سامانه مکان محور

ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور را به گونه‌ای پیاده‌سازی کند که امکان ثبت معاملات مربوط به اموال غیرمنقول، اعم از اینکه دارای سند رسمی یا غیر رسمی باشد، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی فراهم گردد.

تبصره: همه مالکان اموال غیر منقول دارای اسناد غیر رسمی مکلف‌اند که ظرف شش ماه پس از پیاده سازی سامانه، اسناد مثبت دال بر معاملات خود را در این سامانه بارگذاری کنند.

ماده ۲۴- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، پایگاه یکپارچه اطلاعات ورود و خروج اشخاص حقیقی از مرزهای کشور را به نحوی سامان‌دهی کند که همواره امکان استعمال وضعیت حضور افراد در داخل کشور _ از جمله فهرست اتباع خارجی که مهلت قانونی حضورشان در داخل گذشته است _ برای مرکز و ضابطان خاص به صورت روزانه فراهم باشد.

ماده ۲۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است که پایگاه یکپارچه اطلاعات و کالت‌نامه‌های رسمی را ظرف یک سال به نحوی سامان‌دهی کند که همواره امکان استعمال برخط وضعیت آن برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱: منظور از وضعیت و کالت نامه، اقلام اطلاعاتی پایه هویتی و کیل و موکل، نوع و کالت‌نامه و مدت اعتبار آن است.

تبصره ۲: پس از راه‌اندازی این پایگاه، ارائه هرگونه خدمات و کالته جدید و ادامه ارائه خدمات پیشین به ارباب رجوع توسط اشخاص مشمول، منوط به ثبت و کالت نامه در پایگاه مذکور خواهد بود.

تبصره ۳: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است فهرست آن دسته از وکالت‌نامه‌ها را که به دلایلی به جز پایان مدت اعتبار، ابطال یا تعلیق شده‌اند، به همراه تاریخ و علت آن، روزانه در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

ماده ۲۶- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری دستگاه‌های

اجرایی، پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی اشخاص حقیقی _ اعم از ایرانی و خارجی _ را به نحوی سامان دهد که همواره امکان استعمال آخرین وضعیت فعالیت شغلی آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱: امکان استعمال باید به نحوی فراهم شود که به ازای هر شماره ملی، برای تمامی ردیف‌های شغلی فرد، اقلام اطلاعاتی وضعیت اشتغال (اعم از مشغول به کار، بیکار یا بازنشسته)، رسته و عنوان شغلی، میانگین درآمد ماهانه، تاریخ اخذ و مدت اعتبار مجوز شغلی، تاریخ انفصال از فعالیت شغلی، در نتیجه استعمال مشخص گردد. سایر اقلام اطلاعات مورد نیاز بنا بر اعلام مرکز خواهد بود.

تبصره ۲: سازمان تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های مرتبط (در خصوص اطلاعات استخدامی کارگران)، سازمان امور اداری و استخدامی کشور (در مورد کارمندان دولت)، صندوق‌های بازنشستگی (در خصوص بازنشستگان)، وزارت صنعت، معدن و تجارت (در مورد جوازهای کسب اصناف، مجوزهای واحدهای صنعتی، معدنی و تولیدی و دارندگان کارت‌های بازرگانی)، سازمان نظام مهندسی کشور (در زمینه پروانه‌های اشتغال مهندسان)، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران (در خصوص پروانه طبابت)، سازمان بورس و اوراق بهادار (در خصوص شناسه‌های معاملاتی اشخاص) و سازمان‌ها و شرکت‌های تابع هر یک مکلف‌اند که اطلاعات لازم را در زمینه اجرای این ماده، به صورت ماهانه در اختیار وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی قرار دهند.

تبصره ۳: وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی کشور، روابط شغلی اشخاص را با یکدیگر شناسایی کند، به گونه ای که همواره امکان استعمال مرتبطان شغلی اشخاص مورد نظر برای مرکز و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم باشد.

ماده ۲۷- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است که در بازه های زمانی سه ماهه،

همه اظهارنامه های مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی و آخرین وضعیت پرونده مالیاتی مؤدیان را در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

تبصره ۱: سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است از اطلاعات پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی موضوع ماده (۲۶) این آیین نامه، در قالب بند (ث) ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات های مستقیم و به عنوان قراین مالیاتی برای تشخیص مالیات مؤدیان استفاده کند.

تبصره ۲: سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است پایگاه اطلاعات هوشمند و استاندارد اشخاص مرتکب جرم مالیاتی موضوع ماده (۲۷۴) قانون مالیات های مستقیم و بدهکاران مالیاتی را مطابق ضوابط اعلام شده توسط شورا تشکیل دهد؛ و امکان دسترسی برخط به این فهرست را برای مرکز، دستگاه متولی نظارت، ضابطان خاص قانون و نیز شرکت اعتبارسنجی موضوع مواد (۵) و (۸) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک ها (مصوب ۱۳۸۶) فراهم آورد. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اطلاعات مربوط به فهرست این اشخاص را روزانه به روزرسانی کند.

تبصره ۳: سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است که اعطای مفاسد حساب مالیاتی هر گونه املاک و مستغلات را به ثبت معاملات آن در سامانه موضوع ماده (۲۳) این آیین نامه منوط کند.

ماده ۲۸- به منظور سهولت دسترسی به اطلاعات ارباب رجوع و احراز صحت اسناد

و اطلاعات ارائه شده از سوی اشخاص، دستگاه های متولی نظارت مکلف اند که به منظور دسترسی اشخاص مشمول تحت نظارت به اطلاعات مورد نیاز، برای اجرای مقررات این آیین نامه، پیگیری ها و همکاری های لازم را انجام دهند. این موضوع نافی مسئولیت اشخاص مشمول تحت نظارت برای اجرای مقررات آیین نامه نیست.

ماده ۲۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، سامانه شناسایی روابط اشخاص را با همکاری اشخاص مشمول و مطابق با درخواست مرکز تشکیل دهد؛ و امکان استعلام را برای مرکز و سایر دستگاه‌های متولی نظارت فراهم کند.

تبصره ۱: منظور از شناسایی روابط اشخاص، شناسایی اشخاصی است که با یکدیگر رابطه ضمانت (اعم از تسهیلات و تعهدات)، شراکت (اعم از فعالیت شغلی شراکتی و حساب مشترک)، تسهیلات و تعهدات (ضامن‌ها)، وکالت و خویشاوندی سببی یا نسبی دارند و یا بر اساس اظهارات ارباب رجوع دارای رابطه‌اند.

تبصره ۲: اشخاص مشمول (اعم از سازمان‌های ثبت احوال کشور، ثبت اسناد و املاک کشور، بورس و اوراق بهادار و امور مالیاتی کشور، وزارت اطلاعات و وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی) مکلف‌اند که اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به منظور اجرای این ماده فراهم آورند.

ماده ۳۰- جامعه حسابداران رسمی ایران مکلف است که امکان استعلام برخط و بدون محدودیت صورت‌های مالی حسابرسی شده و ضمائم، گزارش‌های حسابرسی، گزارش‌های بازرس قانونی و سایر گزارش‌های منضم به صورت‌های مالی را برای اشخاص مشمول فراهم کند.

ماده ۳۱- قوه قضاییه با همکاری مرکز، ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، رویه‌ها و راهکارهای سامانه‌ای لازم را _ به منظور تبادل برخط اطلاعات قضایی در خصوص اشخاص مظنون به ارتکاب پولشویی یا تأمین مالی تروریسم _ به نحوی فراهم کند که از طریق آن، امکان ارائه درخواست مرکز به مرجع قضایی مربوط برای اخذ دستور قضایی لازم (از جمله توقیف یا رفع توقیف) و اطلاع رسانی به ضابطان قضایی و همچنین

ابلاغ آرای صادره از مرجع قضایی (اعم از حکم و قرار) به صورت سامانه‌ای برای مرکز و اشخاص مشمول مربوط فراهم شود.

ماده ۳۲- مقامات قضایی نتیجه بررسی خود را در پرونده‌هایی که بر مبنای گزارش مرکز به مراجع قضایی مطرح می‌گردند، اعم از آنکه به صورت قرار یا حکم باشد، به مرکز ابلاغ می‌کنند.

تبصره ۱- تصمیمات قضایی صادر شده از سوی مقامات مذکور، در تدارک آمارهای مقتضی توسط مرکز، برای تهیه سند ملی ارزیابی خطر (ریسک)، استانداردسازی شاخص‌های مورد ارزیابی در تشخیص موارد مظنون به پولشویی و تأمین مالی تروریسم، و همچنین حسب مورد ارائه بازخورد لازم به اشخاص مشمول، برای اصلاح روند و رعایت قوانین مربوط به جرایم مذکور، در دستگاه‌های زیرمجموعه آنها به کار گرفته خواهد شد.

تبصره ۲- قوه قضاییه سالانه آمار کلی پرونده‌های مطروحه و مختومه در حوزه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را، علاوه بر پرونده‌های ارسالی توسط مرکز، به شورا اعلام کند.

ماده ۳۳- قوه قضاییه با همکاری مرکز، ساز و کاری فراهم کند تا احکام محکومیت قطعی صادرشده در خصوص پولشویی، مطابق با ماده (۳۶) قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۹۲/۲/۱)، علاوه بر انتشار در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار، به طور سامانه‌ای توسط مرکز به اشخاص مشمول قانون اعلام شود.

ماده ۳۴- تمامی نهادها و دستگاه‌های موضوع این آیین‌نامه و نیز دستگاه‌های موضوع بند (ب) ماده (۷) مکرر قانون، مکلف‌اند که ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، دسترسی‌های لازم را به سامانه‌هایی که به موجب این آیین‌نامه ایجاد می‌شوند و سامانه‌هایی که به موجب بند قانونی مذکور برای دسترسی به اطلاعات تکمیلی مرتبط با معاملات و تراکنش‌های مشکوک مورد نیاز است، برای مرکز فراهم کنند، به نحوی که

همواره امکان دسترسی برخط و بدون محدودیت به آخرین اطلاعات برای مرکز میسر باشد.

تبصره: در خصوص سامانه‌های موجود، ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، باید امکان دسترس برای مرکز فراهم شود.

ماده ۳۵- ارائه تمامی اطلاعاتی که به موجب این آیین‌نامه در اختیار اشخاص مشمول قرار می‌گیرد، صرفاً از خاستگاه مرکز ملی تبادل اطلاعات موضوع تبصره (۲) بند (ث) ماده (۶۷) قانون برنامه ششم توسعه و در راستای اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم انجام خواهد پذیرفت؛ و اشخاص مشمول مکلف‌اند که امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات را مطابق ضوابط اعلام‌شده از سوی مرکز مدیریت راهبردی «افتا»ی ریاست جمهوری، رعایت و مجوزهای لازم را اخذ کنند. سایر ضوابط نحوه قرار گرفتن این اطلاعات با رعایت ملاحظات نظیر نحوه تعیین هزینه استعمال و سطح دسترسی هر یک از اشخاص مشمول را مرکز تعیین و توسط شورا تأیید می‌شود.

تبصره: امکان دسترسی به اطلاعات موضوع مواد این آیین‌نامه و سطح دسترسی هریک از اشخاص مشمول با توجه به نوع فعالیت و ساختار سازمانی آن شخص، به موجب دستورالعملی خواهد بود که ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه از سوی مرکز تعیین و توسط شورا تأیید می‌گردد.

ماده ۳۶- اشخاص مشمول مکلف‌اند با توجه به ساختار سازمانی، نوع فعالیت و پیچیدگی‌های مترتب بر فعالیت‌ها و همچنین خطر (ریسک)‌های مربوط، از راهکارهای سامانه‌ای (سیستمی) کافی، جامع و کارآمد برای اجرای مفاد این آیین‌نامه استفاده کنند.

تبصره: چنانچه اشخاص مشمول تحت نظارت بنا بر شرایط خاص خود امکان استفاده از روش‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات را نداشته باشند، باید یک روش جایگزین کارآمد انتخاب کنند و به تأیید دستگاه‌های متولی نظارت مربوط برسانند.

فصل چهارم - ساختار و رویه‌های نظارتی

ماده ۳۷- اشخاص مشمول مکلف‌اند که واحدی را با توجه به نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود به عنوان مسئول مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به مرکز معرفی کنند. مسئول واحد مبارزه با پولشویی باید از مدیران ارشد اشخاص مشمول انتخاب شود. مرکز مکلف است که بر اساس اهمیت واحد مذکور، صلاحیت تخصصی مسئول آن واحد را بررسی کند.

تبصره ۱: اشخاص مشمول مکلف‌اند که متناسب با گستردگی تشکیلات خود، ترتیبات لازم (از جمله امکانات، اختیارات، منابع انسانی و بودجه) را به گونه‌ای فراهم کنند که اطمینان لازم برای اجرای قوانین و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم حاصل شود.

تبصره ۲: تشکیل واحد مبارزه با پولشویی در مؤسسات مالی و اعتباری الزامی است. مسئولان این واحدها باید مستقیماً زیر نظر مدیر عامل مؤسسه مالی و اعتباری باشند.

تبصره ۳: اشخاص مشمول مکلف‌اند که علاوه بر دریافت تأییدیه صلاحیت تخصصی مسئول واحد از مرکز، با استعلام از مراجع ذی‌ربط، مطابق قوانین مربوط به احراز صلاحیت امنیتی و عمومی آنان نیز اقدام کنند.

تبصره ۴: در صورت نبود واحد مبارزه با پولشویی در شخص مشمول، وظایف و مسئولیت واحد مبارزه با پولشویی و نیز اجرای همه سیاست‌ها و رویه‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم بر عهده بالاترین مقام اجرایی شخص مشمول است.

تبصره ۵: وظایف و مسئولیت‌های واحدهای مبارزه با پولشویی، مسئولیت‌های بالاترین مقام اجرایی شخص مشمول در اجرای این آیین‌نامه و قانون را نمی‌نخواهد کرد. تبصره ۶: دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف یک سال توسط مرکز، با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت، تدوین و توسط دستگاه‌های متولی نظارت ابلاغ می‌گردد.

ماده ۳۸- وظایف واحدهای مبارزه با پولشویی به این شرح است:

۱- نظارت بر فعالیت ارباب‌رجوع و اشخاص مشمول مربوط، به منظور شناسایی معاملات مشکوک.

۲- بررسی، تحقیق، اولویت‌بندی و اعلام نظر در مورد گزارش‌های ارسالی کارکنان دستگاه ذی‌ربط.

۳- ارسال فوری گزارش‌های مذکور در قالب برگه (فرم) و ساز و کارهای مشخص شده، توسط مرکز، بدون اطلاع ارباب‌رجوع.

۴- تهیه نرم افزارهای لازم به منظور تسهیل در دسترس سریع به اطلاعات مورد نیاز در اجرای قانون و مقررات؛ و نیز شناسایی سامانه‌ای معاملات مشکوک.

۵- طراحی سازوکار لازم برای اولویت‌بندی، نظارت و واپایش فرایندهای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم (فرایندهای جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات، استخدام نیروها، آموزش و ...) و ارزیابی و ممیزی میزان اجرای آن در دستگاه مربوط.

۶- تأمین اطلاعات تکمیلی مورد نیاز مرکز و سایر مراجع ذی‌صلاح در امر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.

۷- صدور بخشنامه‌های لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم برای دستگاه‌های تابع.

۸- بازرسی و نظارت از واحدهای تحت امر به منظور اطمینان از اجرای کامل قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.

۹- تهیه آمارها و گزارش‌های مربوط به اقدامات سازمان‌های تابع، در خصوص

اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و نتایج آن

۱۰- ارسال پرونده اشخاص مذکور در تبصره (۳) ماده (۴) قانون به مراجع اداری و

قضایی و اعلام آن به مرکز.

۱۱- نگهداری سوابق و گزارش‌های مکاتبات مربوط به دستگاه متبوع، در خصوص

موارد مربوط به پولشویی و تأمین مالی تروریسم.

۱۲- تهیه برنامه سالانه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در

شخص مشمول، و واپایش ماهانه میزان اجرای آن.

۱۳- تهیه برنامه‌های آموزشی بر حسب نوع فعالیت در خصوص موضوع این قانون.

۱۴- بررسی و انطباق مقررات و رویه‌های داخلی شخص مشمول با مقررات مبارزه با

پولشویی و تأمین مالی تروریسم و ارائه بازخوردهای مناسب و اتخاذ اقدامات لازم برای

رفع ایرادهای موجود.

۱۵- انجام دادن سایر وظایف محوله از سوی مرکز در چارچوب مقررات این قانون.

ماده ۳۹- به منظور تسریع در دسترسی به اطلاعات لازم در صورت درخواست

مرکز از اشخاص مشمول، یکی از اعضای واحد مبارزه با پولشویی شخص مشمول، با

اختیار دسترسی داشتن به همه اطلاعات شخص مشمول، در مرکز مستقر خواهد شد تا

نیازهای اولیه مرکز را تأمین کند. فرد یاد شده به هیچ عنوان به اطلاعات مرکز دسترسی

نخواهد داشت.

ماده ۴۰- واحد مبارزه با پولشویی مکلف است که همواره معاملات و عملیات

صورت گرفته در شخص مشمول را بررسی و ارزیابی کند؛ و در صورت مشاهده هر گونه

تخلف از اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، حسب مورد به ارسال

گزارش به مرکز یا دستگاه متولی نظارت اقدام کند.

تبصره: تمام رویه‌های اتخاذ شده به منظور مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در اشخاص مشمول، باید با هماهنگی و تحت نظارت واحد مبارزه با پولشویی شخص مشمول صورت گیرد. این واحد مکلف است نظرات مرکز و دستگاه متولی نظارت مربوط را در خصوص رویه‌های مذکور و نحوه اجرای آنها اعمال کند.

ماده ۴۱- دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند با هماهنگی با مرکز، برای ایجاد نظام نظارتی جامع و کارآمد، ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، رویه‌های مناسب و سامانه‌های لازم را به منظور پایش مستمر، کشف تخلف، صدور اخطارهای لازم و اعمال مجازات‌های متناسب و مؤثر و بازدارنده _ در جهت رفع نواقص و ناکارآمدی‌ها _ در حوزه تحت نظارت خود طراحی و اجرا کنند.

تبصره ۱: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که با توجه به ساختار سازمانی، نوع فعالیت و پیچیدگی‌های مترتب بر فعالیت‌ها در حوزه تحت نظارت، خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم را ارزیابی و اقدامات نظارتی خود را بر مبنای خطرهای ارزیابی شده طراحی و بر اساس آن عمل کنند.

تبصره ۲: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که نحوه طبقه‌بندی خدمات را بر اساس میزان خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم در حوزه تحت نظارت اعلام و بازخوردهای لازم را در خصوص آن به اشخاص مشمول ارائه کنند.

تبصره ۳: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند با بازرسی و بررسی‌های دوره‌ای، اطمینان یابند که همه اشخاص مشمول تحت نظارت آنها، برای شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم، رویه‌های مناسبی دارند؛ و در صورت کشف این معاملات، نسبت به ارسال گزارش برای مرکز اقدام کنند.

تبصره ۴: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که با اعمال رویه‌های مناسب، اطمینان یابند که اشخاص مشمول تحت نظارت، اطلاعات درخواستی از سوی مرکز را به نحوی که درخواست می‌شود، در اختیار مرکز قرار می‌دهند.

تبصره ۵: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که در صورت تخلف از اجرای صحیح مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص مشمول تحت نظارت، بر اساس میزان تهدید منتج از تخلف صورت گرفته، به ارسال گزارش‌های فوری یا دوره‌ای به مرکز اقدام کنند.

تبصره ۶: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که هنگام ارائه هر گونه خدمت به اشخاص مشمول تحت نظارت، نسبت به حسن اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی این اشخاص اطمینان یابند؛ و در غیر این صورت از دادن خدمات خودداری کنند.

ماده ۴۲- اشخاص مشمول تحت نظارت مکلف‌اند که در بازه‌های زمانی مشخص شده توسط مرکز، به تکمیل برگه ارزیابی اجرای مقررات و رویه‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند.

تبصره ۱: فقط آن دسته از شرکت‌های تجاری، مؤسسات غیر تجاری، مشاغل غیر مالی و اصنافی که مرکز تعیین می‌کند، به تکمیل برگه موضوع این ماده مکلف‌اند.

تبصره ۲: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که با همکاری و تأیید مرکز، برگه موضوع این ماده را برای اشخاص مشمول تحت نظارت طراحی و در بازه‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی کنند.

تبصره ۳: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که با هماهنگی مرکز، صحت اطلاعات برگه‌های مذکور را از طریق روش‌های هدفمند بازرسی (مانند بازرسی موردی) ارزیابی و نتیجه را برای مرکز ارسال کنند. این دستگاه‌ها مکلف‌اند که به منظور جلوگیری

از دادن گزارش‌های نادرست توسط اشخاص مشمول، سازوکار بازدارنده و مؤثری طراحی کنند.

تبصره ۴: حساب‌برسان مکلف‌اند در خصوص آن دسته از اشخاص حقوقی که طبق مقررات وظیفه دارند در مورد نحوه رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط آنها اظهار نظر کنند، به ارزیابی و صحت‌سنجی برگه‌های موضوع این ماده اقدام نمایند. در این زمینه، مرکز مکلف است که با همکاری سازمان حسابرسی، جامعه حساب‌داران رسمی ایران و دستگاه متولی نظارت مربوط، در مورد طراحی و تدوین برگه‌های ارزیابی موضوع این تبصره اقدام کند.

تبصره ۵: مرکز مکلف است که امکان اجرای مفاد این ماده را به صورت سامانه‌ای از طریق سامانه موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه فراهم کند.

ماده ۴۳- دستگاه متولی نظارت مکلف است با اقدامات لازم اطمینان یابد که واحد مبارزه با پولشویی در هر یک از اشخاص مشمول تحت نظارت، از اختیارات و دسترس‌های لازم و کافی برخوردار است و تحقیقات و ارائه گزارش از سوی این واحدها به مرکز و سایر مراجع ذی‌ربط به تأیید و تصویب مرجع دیگری منوط نیست.

ماده ۴۴- مرکز مکلف است که با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت و مبتنی بر ارزیابی‌های صورت گرفته، به رتبه‌بندی اشخاص مشمول از نظر اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کند.

تبصره ۱: مرکز مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، روش ارزیابی و رتبه‌بندی موضوع این ماده را _ با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت در هر حوزه _ تعیین کند و در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

تبصره ۲: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که بر اساس سازوکار اعلام شده از سوی مرکز در اعطای تسهیلات، اعتبارات، امتیازات یا مجوزها به اشخاص مشمول،

رتبه‌بندی موضوع این ماده را لحاظ کنند؛ به صورتی که در خصوص اشخاص مشمولی که عملکرد آنها ضعیف ارزیابی شده است، محدودیت‌های متناسبی اعمال شود.

تبصره ۳: همه اشخاص مشمول مکلف‌اند که در تعاملات کاری خود با آن دسته از اشخاص مشمولی که در رتبه بندی موضوع این ماده ضعیف ارزیابی شده‌اند، تدابیر سختگیرانه‌تری اعمال کنند و این اشخاص را اشخاصی با خطر بالا در نظر بگیرند.

ماده ۴۵ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که گزارش‌های شش‌ماهه از اقدامات صورت گرفته در حوزه تحت نظارت خود برای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به مرکز ارائه کنند. مرکز مکلف است با بررسی این گزارش، عملکرد این دستگاه را ارزیابی و نتیجه را در گزارش موضوع بند (خ) تبصره ماده (۷) مکرر قانون لحاظ کند.

ماده ۴۶ - مرکز مکلف است که با همکاری سازمان حسابرسی و جامعه حساب‌داران رسمی ایران، به طراحی و تدوین رویه‌های ارزیابی حساب‌رسان از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص حقوقی، و تعیین معیارهای معاملات و عملیات مشکوک اقدام و این رویه‌ها و معیارها را هر سه سال یک بار به‌روزرسانی کند.

تبصره ۱: سازمان حسابرسی و جامعه حساب‌داران رسمی ایران مکلف‌اند که ضمن ابلاغ رویه‌ها و معیارهای موضوع این ماده و آموزش‌های لازم به حساب‌رسان، از حسن انجام این رویه‌ها و گزارش معاملات و عملیات مشکوک مطابق مقررات، توسط حساب‌رسان در سامانه جام، اطمینان حاصل کنند.

تبصره ۲: حساب‌رسان مکلف‌اند که در ارزیابی‌های خود از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص حقوقی، نحوه تکمیل برگه ارزیابی موضوع ماده (۴۲) آیین‌نامه را نیز لحاظ کنند.

تبصره ۳: جامعه حسابداران رسمی ایران مکلف است که بر نحوه اجرای این ماده توسط حسابرسان نظارت کند.

تبصره ۴: دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند که اطلاعات مورد نیاز حسابرسان را برای اجرای تکالیف این ماده در اختیار آنان قرار دهند. مصادیق این اطلاعات در این تبصره توسط مرکز و با همکاری سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران تعیین خواهد شد.

تبصره ۵: سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران مکلف‌اند زیرساخت‌های مورد نیاز را برای اجرای مفاد این ماده فراهم کنند.

ماده ۴۷- صدور و تمدید هر گونه مجوز صنفی برای مشاغل غیر مالی، به اخذ تعهد مبنی بر رعایت قوانین مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم بستگی دارد؛ و نحوه احراز صلاحیت متقاضیان و صاحبان مشاغل غیر مالی در این زمینه، بنا بر سازوکار اعلام شده از سوی مرکز، با همکاری وزارت صنعت و معدن و تجارت مشخص خواهد شد.

ماده ۴۸- دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که در چارچوب اولویت‌های تعیین شده توسط مرکز، برنامه سالانه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم دستگاه متبوع خود را، برای بررسی و تأیید به مرکز ارائه کنند.

تبصره : در پایان هر سال، دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که گزارشی از اقدامات انجام شده و میزان پیشرفت برنامه‌های ارائه شده را به منظور بررسی به مرکز ارائه کنند.

ماده ۴۹- اشخاص مشمول مکلف‌اند که سامانه جامعی از مدیریت اطلاعات ایجاد کنند که امکان انجام دادن تکالیف محول شده (اعم از واپایش، پایش و کشف تقلب) را برای واحدهای مبارزه با پولشویی فراهم آورد.

فصل پنجم - شناسایی ارباب رجوع

ماده ۵۰ - اشخاص مشمول مکلف‌اند که پیش از برقراری هر گونه تعامل کاری، رویه‌های شناسایی مقتضی را انجام دهند؛ و در مواردی که انجام دادن این رویه‌ها امکان پذیر نیست، برقراری هر گونه تعامل کاری ممنوع است و تخلف محسوب می‌شود.

تبصره ۱: ارائه خدمات به ارباب رجوع به منزله تضمین انجام دادن رویه‌های شناسایی مقتضی ارباب رجوع توسط کارکنان اشخاص مشمول است؛ و مسئولیت وجود هر گونه تخطی در این زمینه بر عهده اشخاص مشمول و کارکنان ذی‌ربط است.

تبصره ۲: اشخاص مشمول مکلف‌اند که نگهداری و استمرار در ارائه خدمات پایه را به صورت بی‌نام یا با هویت مجهول یا جعلی و همچنین انجام دادن هر گونه تراکنش و معاملات مالی الکترونیکی بی‌نام یا غیرقابل ردیابی را متوقف کنند.

تبصره ۳: اشخاص مشمول مکلف‌اند که از دادن خدمت به اشخاص بدون هویت قانونی یا اشخاصی که شناسه یکتای هویتی آنها به دلایلی (اعم از فوت و ...) توسط مراجع ذی‌ربط ابطال شده است، خودداری کنند.

ماده ۵۱ - اشخاص مشمول مکلف‌اند که برای اجرای فرایندهای شناسایی، خطر تعاملات کاری ارباب رجوع را بر اساس مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، طبقه‌بندی کنند؛ و رویه‌های شناسایی را متناسب با این خطر در سه سطح ساده، معمول و مضاعف به اجرا بگذارند. همچنین سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و رویه‌های شناسایی ارباب رجوع باید بر رویکرد خطر محور مبتنی باشد تا نظارت مستمر و هدفمند بر تعامل کاری ارباب رجوع پدید آید؛ و سطح اطلاعات گرفته شده از ارباب رجوع (مانند اطلاعات مالک واقعی اشخاص حقوقی) متناسب با خطر وی تعیین و نگهداری و به‌روزرسانی شود.

ماده ۵۲ - مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی ها مکلف اند که در اجرای شناسایی ارباب رجوع، فرایندها و رویه های شناسایی مقتضی (شامل شناسایی ساده، معمول و مضاعف) را به گونه ای سامان دهی کنند که حین گرفتن اطلاعات کافی در آغاز تعامل کاری (همچنین در طول تعامل کاری)، امکان ارزیابی خطر (ریسک) برقراری تعامل کاری با ارباب رجوع و اتخاذ رویه های شناسایی متناسب فراهم شود.

تبصره ۱: اطلاعات مورد نیاز باید حداقل مواردی مانند نوع شخص (حقیقی یا حقوقی)، تابعیت ارباب رجوع، منطقه جغرافیایی محل سکونت و محل اقامت قانونی، مبدأ و مقصد مورد انتظار تراکنش ها و عملیات ارباب رجوع، شغل و نوع فعالیت، میزان درآمد و منابع اموال، خدمات مورد تقاضا یا ارائه شده از سوی ارباب رجوع، هدف از افتتاح حساب یا ایجاد تعامل کاری، استفاده مستقیم یا با واسطه از خدمات دریافتی و استفاده یا دریافت خدمات به صورت غیر حضوری را شامل شود که ماهیت، هدف و خطر تعامل کاری با ارباب رجوع را مشخص سازد.

تبصره ۲: ارائه خدمات غیر پایه کمتر از سقف مقرر، به ارزیابی خطر برقراری تعامل کاری با ارباب رجوع نیاز ندارد.

ماده ۵۳ - اشخاص مشمول می توانند پس از انجام دادن ارزیابی جامع خطر، تنها در مواردی که احتمال (ریسک) تعاملات کاری، پایین ارزیابی می شود، به انجام دادن رویه های شناسایی ساده اکتفا کنند. در سایر موارد، انجام دادن رویه های شناسایی معمول یا شناسایی مضاعف، مطابق با مقررات آیین نامه الزامی است.

تبصره: اشخاص مشمول مکلف اند مصادیق آن دسته از تعاملات کاری را که رویه های شناسایی ساده در مورد آنها اجرا می شود، به تأیید دستگاه های متولی نظارت برسانند.

ماده ۵۴- به منظور انجام دادن رویه‌های شناسایی ساده، اشخاص مشمول مکلف‌اند

که تدابیر سهل گیرانه شناسایی ارباب رجوع را، متناسب با سطح خطر ارباب رجوع اتخاذ کنند. این تدابیر نباید سایر مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را نقض کند. برخی از این تدابیر عبارت‌اند از:

۱- کاهش تعداد دفعات به‌روزرسانی اطلاعات شناسایی ارباب رجوع

۲- کاهش میزان پایش مستمر و بررسی موشکافانه تراکشن‌ها، براساس سطح فعالیت مورد انتظار ارباب رجوع

۳- جمع‌آوری نکردن اطلاعات دقیق و با جزئیات، یا انجام ندادن اقدامات خاص برای شناخت هدف و ماهیت مورد نظر روابط تجاری، در مواردی که هدف و ماهیت تراکشن‌ها از طریق نوع تراکشن‌ها یا روابط کاری ایجاد شده قابل استنباط باشد.

ماده ۵۵- اشخاص مشمول مکلف‌اند که در هنگام ارائه همه تعاملات کاری _

حتی کمتر از سقف مقرر _ از جمله هر گونه دریافت و پرداخت، حواله وجه، صدور و پرداخت چک، ارائه تسهیلات، صدور انواع کارت دریافت و پرداخت، صدور انواع ضمانت‌نامه، خرید و فروش ارز و اوراق گواهی سپرده و اوراق مشارکت، قبول ضمانت و تعهد ضامنین به هر شکل (از قبیل امضای سفته، بروات و اعتبارات اسنادی)، خرید و فروش سهام، ارائه انواع خدمات بیمه‌ای، خدمات واسپاری، خرید اوراق سرمایه‌گذاری، ارائه انواع خدمات مالیاتی از جمله تهیه و تنظیم اظهارنامه مالیاتی و تحریر دفاتر قانونی و ارائه انواع خدمات از سوی نهادهای عمومی غیر دولتی، به اجرای فرایند احراز هویت ارباب رجوع (اعم از دایم/گذری، حقیقی/حقوقی) اقدام و اطلاعات آن را در دفتر یا سامانه‌های اطلاعاتی خود ثبت کنند. این اقدام باید پیش از ایجاد تعامل کاری و ارائه هر گونه محصول یا خدمت یا هر گونه تراکشن انجام شود.

تبصره: پرداخت قبوض دولتی و خدمات شهری کمتر از سقف مقرر و سایر موارد اعلامی شورا به احراز هویت نیازی ندارد.

ماده ۵۶ - اشخاص مشمول مکلف‌اند که به منظور اجرای فرایند احراز هویت ارباب‌رجوع، به دریافت اطلاعات هویتی وی و بررسی تطابق این اطلاعات با مدارک شناسایی معتبر اقدام کنند.

تبصره ۱: به منظور احراز هویت اشخاصی که به نمایندگی از شخص اصیل، تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم، وکیل و نماینده شخص حقوقی) به اشخاص مشمول مراجعه می‌کنند، اشخاص مشمول مکلف‌اند که علاوه بر اجرای فرایند احراز هویت در خصوص نماینده، اسناد معتبر و رسمی مبین نمایندگی (مانند وکالت‌نامه) را دریافت و تطابق آن را بررسی کنند.

تبصره ۲: در خصوص خدمات الکترونیکی و غیر حضوری (مانند خدمات اینترنتی)، پذیرش ابزار پرداخت، دریافت اطلاعات مرتبط (مانند دریافت رمز، تاریخ انقضای کارت) و انطباق آنها به منزله اجرای فرایند احراز هویت است.

تبصره ۳: مدارک شناسایی معتبر در خصوص اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی توسط مرکز تعیین و اعلام می‌شود.

ماده ۵۷ - در خصوص اشخاص حقوقی در شرف تأسیس، مؤسسات مالی و اعتباری می‌توانند بدون دریافت شناسه ملی به افتتاح حساب اقدام کنند، منوط به اینکه معرفی‌نامه رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را دریافت و حساب مذکور را تا زمان دریافت شناسه ملی برای برداشت مسدود کنند.

تبصره ۱: در صورت انصراف اشخاص حقوقی در شرف تأسیس از ثبت رسمی، مؤسسات مالی و اعتباری صرفاً با اعلام سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، می‌توانند به بستن حساب و استرداد ودیعه سپرده گذاری‌شده اقدام کنند. ودیعه سپرده گذاری‌شده

صرفاً به شخص حقیقی افتتاح کننده حساب یا نماینده مجاز اعلامی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بازپرداخت می‌شود.

تبصره ۲: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ظرف سه ماه پس از تصویب آیین‌نامه، زیرساخت سامانه‌ای لازم را برای اجرای این ماده و تبادل اطلاعات اشخاص حقوقی در شرف تأسیس فراهم آورد.

ماده ۵۸ - مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی‌ها مکلف‌اند که در موارد زیر به انجام شدن یا به‌روزرسانی رویه‌های شناسایی معمول اقدام کنند:

- ۱- پیش از ارائه خدمات پایه (اعم از افتتاح حساب و ...)
- ۲- پیش از ارائه خدمات غیر پایه و برقراری تعامل کاری با ارباب‌رجوع‌گذاری، برای تراکنش‌های بالاتر از سقف مقرر، بدون توجه به اینکه تراکنش به عنوان یک تراکنش واحد یا چند تراکنش مرتبط به هم انجام می‌شود.
- ۳- پیش از انجام دادن نقل و انتقالات الکترونیکی بین‌المللی
- ۴- وجود سوء ظن در مورد پولشویی یا تأمین مالی تروریسم
- ۵- وجود شک و تردید در مورد صحت یا کفایت اطلاعات از قبل دریافت شده از ارباب‌رجوع

۶- وجود دلایلی مبنی بر تغییر در وضعیت و اطلاعات ارباب‌رجوع، حین انجام شدن رویه‌های نظارت و پایش

تبصره: به منظور اجرای رویه‌های شناسایی معمول، فواصل زمانی به‌روزرسانی اطلاعات برای ارباب‌رجوع نباید بیش از یک سال به طول انجامد. در خصوص اشخاص پرخطر، این به‌روزرسانی باید در فواصل زمانی کوتاه‌تری انجام پذیرد.

ماده ۵۹ - اشخاص مشمول مکلف‌اند که به منظور انجام دادن رویه‌های شناسایی معمول، تدابیر مناسبی اتخاذ کنند تا از انجام شدن اقدامات زیر در خصوص ارباب رجوع اطمینان حاصل شود:

۱- احراز هویت ارباب رجوع تنها با استفاده از منابع قابل اطمینان و مستقل و اخذ مدارک معتبر

۲- اطمینان از شناسایی مالک واقعی، مبتنی بر اطلاعات و اسناد قابل اتکا

۳- شناخت ماهیت، هدف و میزان فعالیت ارباب رجوع در طول برقراری تعامل کاری

۴- بررسی اسناد و مدارک مثبته اشخاصی که تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم، وکیل و نماینده شخص حقوقی) به نمایندگی از اشخاص دیگر به مؤسسات مالی و اعتباری مراجعه کرده‌اند، علاوه بر اجرای رویه‌های احراز هویت در خصوص این اشخاص

۵- اجرای فرایند شناسایی معمول به صورت مستمر با انجام دادن اقدامات مقتضی، نظیر اطمینان از بهنگام بودن اطلاعات دریافت شده از ارباب رجوع، پایش مستمر ارباب رجوع بر اساس سطح فعالیت مورد انتظار ارباب رجوع؛ و تطابق تراکشن‌های ارباب رجوع با اطلاعات گرفته شده از آنها

۶- جمع‌آوری و نگهداری اطلاعات مربوط به ارزیابی خطر تعاملات کاری

ماده ۶۰ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند که به منظور اجرای رویه‌های شناسایی معمول در خصوص اشخاص حقیقی، تدابیر حداقلی زیر را رعایت کنند؛ و سه دسته کلی اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی موضوع این ماده را همراه با اسناد و مدارک معتبر، حسب مورد از ارباب رجوع یا دستگاه‌های ذی ربط اخذ کنند؛ و پس از اطمینان از صحت و اصالت اطلاعات، آنها را به صورت سامانه‌ای در رخ نمای (پرو فایل) مشتریان خود نگهداری کنند.

تبصره ۱: حداقل اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در خصوص اشخاص حقیقی ایرانی به شرح زیر است:

۱- احراز هویت ارباب رجوع و گرفتن اطلاعات هویتی _ اعم از نام و نام خانوادگی، سال تولد، شماره ملی، نام پدر، وضعیت حیات (و در صورت فوت تاریخ آن)، شناسه پستی محل اقامت _ با دریافت اسناد و مدارک شناسایی معتبر

۲- انجام دادن اقدامات مقتضی (مانند دریافت اظهار کتبی و گرفتن تعهد مبنی بر صحت اظهارات، برای تعیین آنکه ارباب رجوع برای خود یا از طرف مالکان واقعی دیگری فعالیت می کند؛ و در صورت وجود مالک واقعی، دریافت اطلاعات هویتی مالک واقعی، طبق مقررات این ماده

۳- اطلاعات اقتصادی شامل اطلاعات شغلی (مانند مشخصات کارفرما/ سازمان/ مؤسسه محل اشتغال در خصوص کارمندان و کارگران و عنوان فعالیت شغلی و شماره مجوز فعالیت در خصوص مشاغل آزاد)، پیش بینی میزان درآمد سالانه، پیش بینی مجموع مبالغ سالانه واریزی و برداشتی از حساب، پیش بینی حداکثر مبلغ هر تراکنش، اطلاعات سایر منابع درآمدی (مانند شناسه معاملاتی بورس اوراق بهادار، شناسه رهگیری اجاره نامه املاک و مستغلات)، گزارش بازرس و حسابرس قانونی (در صورت اجباری بودن داشتن بازرس یا حسابرس قانونی برای ارباب رجوع)، اظهارنامه مالیاتی و شناسه اقتصادی (در صورت وجود)

تبصره ۲: اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در خصوص اشخاص حقیقی خارجی به این شرح است:

۱- احراز هویت ارباب رجوع و اخذ اطلاعات هویتی (نام و نام خانوادگی، نام پدر، نام جد، شماره اختصاصی، تاریخ و محل تولد، وضعیت حیات و تاریخ فوت)، وضعیت

اقامت شخص و تاریخ ورود وی به کشور، شناسه پستی محل اقامت، نوع مدرک هویتی، مدت اعتبار مدارک هویتی و ملیت، با دریافت اسناد و مدارک شناسایی معتبر

۲- انجام دادن اقدامات مقتضی (مانند دریافت اظهار کتبی و گرفتن تعهد مبنی بر صحت اظهارات)، به منظور تعیین آنکه ارباب رجوع برای خود یا از طرف مالکان واقعی دیگری فعالیت می کند؛ و در صورت وجود مالک واقعی، اخذ اطلاعات هویتی مالک واقعی طبق مقررات این ماده.

۳- اطلاعات اقتصادی، شامل اطلاعات شغلی و مجوز فعالیت گرفته شده از وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی (مانند مشخصات کارفرما/ سازمان/ مؤسسه محل اشتغال، در مورد کارمندان و کارگران؛ و عنوان فعالیت شغلی و شماره مجوز فعالیت در مورد مشاغل آزاد)، پیش بینی از میزان درآمد سالانه، پیش بینی از مجموع مبالغ سالانه واریزی و برداشتی از حساب، پیش بینی از حداکثر مبلغ هر تراکنش، اطلاعات سایر منابع درآمدی (مانند شناسه معاملاتی بورس اوراق بهادار، شناسه رهگیری اجاره نامه املاک و مستغلات)، گزارش بازرس و حسابرس قانونی (اگر داشتن بازرس یا حسابرس قانونی برای ارباب رجوع اجباری باشد)، اظهارنامه مالیاتی و شناسه اقتصادی (در صورت وجود)

ماده ۶۱ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلف اند به منظور اجرای رویه های شناسایی معمول در خصوص اشخاص حقوقی، تدابیر حداقلی زیر را رعایت کنند و سه دسته کلی اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی را به شرح این ماده همراه با اسناد و مدارک معتبر، حسب مورد از ارباب رجوع یا دستگاه های ذی ربط اخذ و پس از اطمینان از صحت و اصالت اطلاعات، آنها را به همراه اسناد مربوط به صورت سامانه ای (سیستمی) در رخ نمای (پرو فایل) مشتریان خود نگهداری کنند.

۱- احراز هویت ارباب رجوع و اخذ اطلاعات هویتی زیر با دریافت اسناد و مدارک:

الف) شناسه ملی، نام شخص حقوقی، نوع شخص حقوقی (تجارتی یا غیر تجارتي/ انتفاعی یا غیر انتفاعی/ دولتی یا غیر دولتی/ در خصوص شرکت‌های تجارتي نوع آن اعم از مسئولیت محدود، سهامی عام، سهامی خاص و غیره)، نهاد ثبت کننده (اعم از ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجارتي، وزارت کشور و غیره)، تاریخ تأسیس، وضعیت (اعم از فعال، منحل شده و ختم تصفیه شده) و تاریخ انحلال/ختم تصفیه با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر، دال بر موجودیت شخص حقوقی، نظیر اساسنامه و شرکت نامه

ب) ساختار مالکیت و ساختار واپاشی (کنترلی) ارباب رجوع، شامل اطلاعات سهام داران عمده، اعضای هیئت مدیره، مدیران ارشد اجرایی و _ حسب مورد _ بازرسان یا حساب‌برسان، با تکیه بر مقررات حاکم بر شخص حقوقی که به آنها انتظام می دهد و بر اساس آن نظارت می شوند (نظیر اساسنامه).

پ) نشانی و شناسه (کد) پستی احراز شده محل اقامت قانونی دفتر مرکزی و محل اصلی فعالیت، با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر، دال بر موجودیت شخص حقوقی.

۲- شناخت مالک واقعی اشخاص حقوقی بر اساس اخذ اطلاعات هویتی اشخاص زیر:

الف) اشخاص حقیقی یا آن گروه از اشخاص حقوقی که مستقیم یا غیرمستقیم، حداقل دارای منفعت (۲۵) درصد از مالکیت سهام یا یک کرسی مدیریتی در هیئت مدیره شخص حقوقی باشند، مالک واقعی شناخته می شوند.

ب) اشخاصی که با استفاده از ابزارهای دیگر نظیر وکالت نامه به واپایش (کنترل) اشخاص حقوقی می پردازند، در صورت تردید در مورد بند الف) یا نبود شخص حقیقی که از طریق مالکیت امکان کنترل اشخاص حقوقی را داشته باشد.

پ) مدیران ارشد اشخاص حقوقی، در صورت تحقق نیافتن بندهای الف) و ب).

۳- شناخت موضوع، ماهیت و میزان فعالیت ارباب رجوع با اخذ اطلاعاتی نظیر زمینه فعالیت (مانند تولیدی و بازرگانی)، پیش‌بینی از منابع درآمد (مانند درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری و فروش محصولات)، پیش‌بینی از میزان فروش و هزینه و درآمد، پیش‌بینی از میزان صادرات و واردات، پیش‌بینی از میزان گردش حساب مورد انتظار سالانه و پیش‌بینی از تعداد تراکنش‌های مورد انتظار سالانه، با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر اعم از مجوز فعالیت شخص حقوقی (جواز تأسیس، جواز کسب، پروانه بهره‌برداری یا کارت بازرگانی و مجوز نماد اعتماد الکترونیکی)، آخرین اظهارنامه مالیاتی یا یکی از گزارش‌های منضم به صورت‌های مالی که قابل استعلام از جامعه حسابداران رسمی ایران باشد.

تبصره ۱: برای اشخاص حقوقی که سهام آنها در بورس عرضه می‌شود و مالکیت آنها شفاف است، نیازی به شناسایی و تأیید هویت سهام‌داران و مالک واقعی نیست.

تبصره ۲: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده از طریق سامانه موضوع ماده (۲۹) این آیین‌نامه، در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

تبصره ۳: مؤسسات ارائه‌کننده خدمات بیمه مکلف‌اند که علاوه بر اجرای رویه‌های شناسایی (ساده شده، معمول یا مضاعف) مانند شناسایی مالک واقعی و تدابیر مربوط به شناسایی ذی‌نفعان بیمه عمر یا سایر موارد، سرمایه‌گذاری را به شرح زیر انجام دهند:

۱- شناسایی ذی‌نفعانی که نام آنها در بیمه‌نامه به طور صریح تعیین شده است (اعم از اشخاص حقیقی و یا حقوقی).

۲- شناسایی ذی‌نفعانی که نام آنها با طبقه یا ویژگی خاصی ذکر شده است (مانند همسر یا فرزند در هنگام بیمه‌گذاری) یا سایر ابزارهای حقوقی (مانند وصیت‌نامه). لازم

است اطلاعات کافی در مورد ذی نفع اخذ شود تا مؤسسه بیمه گذار متقاعد شود در هنگام پرداخت قادر به شناسایی ذی نفع است.

تبصره ۴: در مورد مؤسسات و تشکیلات دولتی و بلدی (موضوع ماده ۵۸۷ قانون تجارت) که به محض ایجاد و بدون احتیاج به ثبت، دارای شخصیت حقوقی می شوند، رویه شناسایی مقتضی طبق سازوکار اعلامی مرکز خواهد بود.

ماده ۶۲ - اشخاص مشمول مکلف اند در مواردی که ظن به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد، چنانچه اجرای فرایندهای شناسایی معمول باعث شک ارباب رجوع می شود، ضمن مدیریت فرایند شناسایی و انجام دادن اقدامات مقتضی برای جلب اطمینان وی، مراتب را فوری به مرکز گزارش و مطابق دستور مرکز عمل کنند.

ماده ۶۳ - دستگاه های متولی نظارت مکلف اند با همکاری مرکز، ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه، ضوابط استاندارد مربوط به اخذ اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در هر یک از حوزه های اصلی را، مطابق با مقررات پولشویی و تأمین مالی تروریسم تدوین و ابلاغ کنند. اشخاص مشمول مکلف اند که پس از ابلاغ این ضوابط، آنها را در طراحی برگه (فرم) های دریافت اطلاعات هویتی و اقتصادی و مالک واقعی از ارباب رجوع لحاظ کنند.

ماده ۶۴ - اشخاص مشمول مکلف اند به منظور مستندسازی و راستی آزمایی اطلاعات ارباب رجوع، صحت و اصالت اطلاعات و اسناد اخذ شده از وی را از مراجع ذی ربط استعلام و ثبت کنند.

تبصره ۱: تا زمان راه اندازی سامانه ها و پایگاه های اطلاعاتی مربوط و در مواردی که زیرساخت های لازم وجود ندارد، تصویر اسناد و مدارک مرتبط اخذ شده از ارباب رجوع توسط صاحب امضای مجاز مستقر در اشخاص مشمول برابر اصل می گردد.

تبصره ۲: منظور از مراجع ذی ربط، سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی مندرج در فصل (۳) این آیین‌نامه است. هر گونه تغییر در فهرست این پایگاه‌ها و همچنین نحوه و اقسام اطلاعاتی مورد استعمال، توسط مرکز تعیین و اعلام خواهد شد.

تبصره ۳: اشخاص مشمول مکلف‌اند که در صورت عدم انطباق اطلاعات هویتی (اعم از نام، نام خانوادگی، شناسه (کد) پستی و ...) ارائه شده توسط ارباب رجوع، با استعمال‌های صورت پذیرفته، از ارائه هر گونه خدمت تا اصلاح مغایرت خودداری کنند.

تبصره ۴: همه اشخاص مشمول مکلف‌اند که حداکثر یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، به منظور ارسال هر گونه پیام یا برقراری ارتباط غیر حضوری با ارباب رجوع، فقط از زیرساخت مبتنی بر تلفن همراه موضوع سامانه ماده (۲۲) این آیین‌نامه استفاده کنند.

ماده ۶۵ - اشخاص مشمول مکلف‌اند ارائه هر گونه خدمت به اشخاصی که به نمایندگی از شخص اصیل تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم و وکیل) به آنها مراجعه می‌کنند، به اجرای فرایند احراز هویت نماینده و اخذ اسناد رسمی معتبر مبین نمایندگی (مانند وکالت‌نامه تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی و احکام مراجع قضایی مبنی بر وصایت و قیمومیت) منوط نمایند.

تبصره: اشخاص مشمول مکلف‌اند که به منظور اجرای فرایند شناسایی معمول، پیش از ارائه هر گونه خدمت به نماینده شخص اصیل، نسبت به استعمال صحت و اصالت مدارک شناسایی معتبر نماینده و اسناد رسمی مبین نمایندگی وی، از سامانه‌های مربوط اقدام و اطلاعات احراز شده نماینده را نیز در رخ نمای (پرو فایل) ارباب رجوع ثبت کنند.

ماده ۶۶ - ارائه دهندگان خدمات پایه مکلف‌اند رویه‌هایی اتخاذ کنند که در کمتر از مدت یک ماه تغییراتی که منجر به ابطال یا تعلیق شناسه هویتی در شخص حقیقی یا حقوقی می‌شود (نظیر فوت، حجر، انحلال یا ممنوع معامله شدن)، را احراز و ادامه ارائه خدمت را به صورت نظام‌مند متوقف کنند. در صورتی که پس از ابطال یا تعلیق شناسه

هویتی، تراکنش یا معامله‌ای بالاتر از سقف مقرر توسط ارباب رجوع انجام شده باشد، اشخاص مشمول مکلف‌اند که مراتب را به مرکز گزارش دهند.

تبصره ۱: سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت اطلاعات مکلف‌اند که اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده در اختیار اشخاص مشمول قرار دهند.

تبصره ۲: ارائه دهندگان خدمات پایه مکلف‌اند که به محض برطرف شدن عامل انسداد حساب با قید فوریت، نسبت به رفع محدودیت از ارائه خدمات اقدام کنند.

ماده ۶۷- اشخاص مشمول مکلف‌اند که به منظور پایش مستمر ارباب رجوع در فرایند شناسایی معمول و نیز ارزیابی خطرپذیری (ریسک) برقراری تعاملات کاری با آنها، نسبت به تعیین سطح فعالیت ارباب رجوع، مطابق این آیین‌نامه و سایر الزامات تعیین شده توسط مرکز با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت اقدام کنند.

تبصره ۱: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند از طریق سامانه موضوع ماده (۲۶) این آیین‌نامه، نسبت به صحت‌سنجی اطلاعات و ارزیابی تناسب سطح فعالیت اقدام کنند. در صورت عدم تأیید این موارد، اشخاص مشمول مکلف‌اند فوراً نسبت به تعیین سطح مجدد ارباب رجوع و ارسال اسناد مثبت‌ه مربوط به دستگاه متولی نظارت اقدام کنند.

تبصره ۲: در صورت مغایرت رفتار مالی ارباب رجوع با سطح فعالیت مورد انتظار تعیین شده، اشخاص مشمول مکلف‌اند که نسبت به دعوت از ارباب رجوع و ارائه برگه (فرم) مغایرت با سطح فعالیت به ایشان اقدام و برگه (فرم) مربوط را پس از تکمیل، بررسی کنند. اشخاص مشمول مکلف‌اند که در صورت تشخیص صحت ادعای ارباب رجوع، نسبت به به روزرسانی سطح فعالیت مورد انتظار وی اقدام کنند.

تبصره ۳: در صورت مغایرت رفتار مالی ارباب رجوع، مؤسسات مالی و اعتباری تا زمان مراجعه ارباب رجوع مکلف به اعمال محدودیت‌های زیر هستند:

الف) اعمال محدودیت در خصوص ارائه خدمت به همه ابزارهای پرداخت

ارباب رجوع

ب) منوط شدن انجام همه معاملات و عملیات بانکی به مراجعه حضوری

ارباب رجوع نزد مؤسسه مالی و اعتباری و درج بابت ...، در برگه (فرم) های مربوط و ارائه اسناد مثبت.

تبصره ۴: دستگاه متولی نظارت مکلف است که با هماهنگی و تأیید مرکز، برگه (فرم) موضوع تبصره (۳) این ماده را ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه تدوین کند و در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

تبصره ۵: در خصوص اشخاصی که از ارائه اطلاعات اقتصادی مطابق با الزامات آیین نامه استنکاف می کنند، سطح فعالیت مورد انتظار به صورت حداقلی مطابق با ضوابط اعلامی مرکز، تعیین خواهد شد.

ماده ۶۸ - اشخاص مشمول مکلف اند نسبت به اتخاذ تدابیر زیر در خصوص ارائه خدمت صندوق امانات و صندوق پستی، اقدام کنند:

- ۱- انجام رویه های شناسایی معمول، پیش از ارائه صندوق امانات و صندوق پستی
- ۲- استقرار سامانه (سیستم) یکپارچه به منظور جمعیت اطلاعات مشتریان صندوق امانات (اعم از اطلاعات شناسایی اجاره کننده های) صندوق و اطلاعات مربوط به وکالت و نمایندگی اشخاص)، به گونه ای که سامانه (سیستم) مذکور بتواند اطلاعات مورد نظر مراجع ذی ربط را فوری و در چارچوب قوانین و مقررات مربوط در اختیار آنها قرار دهد.
- ۳- ثبت زمان تمام مراجعات ارباب رجوع جهت استفاده از صندوق امانت، به گونه ای که مراجعات مربوط به هر ارباب رجوع به صورت سامانه ای (سیستمی) قابل مشاهده و گزارش گیری باشد.

۴- چنانچه ظن قوی به ارتکاب پولشویی یا تأمین مالی تروریسم توسط ارباب رجوع و نگهداری عواید حاصل از آن در صندوق امانات، وجود داشته باشد، شخص مشمول مکلف است مراتب را بدون تأخیر به مرکز اعلام کند؛ و از ارائه خدمت مزبور به ارباب رجوع تا زمان وصول دستور مرکز (حداکثر تا ۲۴ ساعت) ممانعت به عمل آورد.

ماده ۶۹- متصدیان شناسایی ارباب رجوع مکلف اند در مواردی که نسبت به اصالت یا صحت مدارک شناسایی ارائه شده توسط ارباب رجوع (اعم از حقیقی و حقوقی) ابهام داشته باشند، از طریق تحقیق از سایر نظام ها و پایگاه های اطلاعاتی و یا استعلام از مراجع ذی ربط قانونی مطلع، نسبت به رفع ابهام اقدام کنند. ارائه خدمت تا رفع ابهام متوقف می گردد.

تبصره : چنانچه در هر یک از مراحل انجام رویه های شناسایی (ساده، معمول و مضاعف) مشخص شود ارباب رجوعی به ارائه اطلاعات فاقد صحت یا اصالت مبادرت کرده است، اشخاص مشمول مکلف اند مطابق با مقررات نسبت به ارسال گزارش موارد مشکوک برای مرکز اقدام کنند.

ماده ۷۰- ارائه هرگونه خدمات که کاربرد آنها صرفا در فعالیتهای تجاری توجیه دارد و برای شخص تعهدآور است (نظیر گشایش اعتبار اسنادی، صدور هرگونه ضمانت نامه، اعطای هرگونه ابزار پذیرش و ارائه دسته چک) به محجورین ممنوع است. ارائه سایر خدمات به محجورین در چارچوب مقررات کشور و منوط به رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و خطرپذیری (ریسک) های مترتبه، بلامانع است.

ماده ۷۱- مؤسسات مالی و اعتباری می توانند در دستورالعمل های داخلی خود، علاوه بر مدارک ذکر شده در این آیین نامه، مدارک تکمیلی را که به شناسایی دقیق تر مشتری کمک می کند، مطالبه کنند.

ماده ۷۲- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند که از اعطای هرگونه ابزار پذیرش اعم از فیزیکی و مجازی به اشخاصی که _ بر اساس استعلام از پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی موضوع سامانه ماده (۲۶) این آیین‌نامه _ فاقد مجوز شغلی یا بر اساس استعلام از پایگاه اطلاعات مالیاتی فاقد پرونده مالیاتی‌اند، خودداری کنند.

تبصره: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ادامه فعالیت کلیه ابزارهای پذیرش اعطا شده بدون احراز شرایط مذکور را متوقف کند.

ماده ۷۳- اشخاص مشمول مجازند که صرفاً به اشخاص خارجی دارای شماره اختصاصی اتباع خارجی خدمت ارائه کنند. نحوه ارائه خدمات به اشخاص خارجی مطابق با خطر (ریسک) این اشخاص است که ضوابط اجرایی آن ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه توسط وزارت اطلاعات و با همکاری دستگاه‌های متولی (نظیر وزارت کشور، وزارت امور خارجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در هر حوزه اصلی تعیین و پس از تصویب در شورا، ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱: اشخاص مشمول مکلف‌اند شناسایی اشخاص خارجی را، بر مبنای مدارک شناسایی تعیین شده توسط کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده (۲۱) آیین‌نامه و پس از استعلام از سامانه موضوع ماده مذکور انجام دهند.

تبصره ۲: اشخاص حقوقی و نمایندگی‌های شرکت‌های تجاری خارجی _ به جز نمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی، سفارت‌خانه‌ها و اشخاص حقوقی مشابه _ تنها پس از ثبت نمایندگی و دریافت شناسه ملی موضوع ماده (۲۰) مجاز به دریافت خدمات هستند.

تبصره ۳: اعطای شماره اختصاصی به نمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی، سفارت‌خانه‌ها و سایر اشخاص حقوقی مشابه، توسط وزارت اطلاعات، پس از تأیید وزارت امور خارجه مجاز است.

ماده ۷۴- اشخاص مشمول مکلف‌اند رویه‌های داخلی خود را به گونه‌ای ساماندهی

کنند که فقط مدیران ارشد و کارکنان صاحب صلاحیت تعیین شده توسط آنها، امکان ایجاد تغییر در رخ نمای (پروفایل) ارباب‌رجوع را داشته باشند.

ماده ۷۵- اشخاص مشمول مکلف‌اند هنگام ارائه خدمات پایه به ارباب‌رجوع،

نسبت به اخذ تعهدات لازم در موارد زیر اقدام کنند:

۱- اطلاعات مورد درخواست اشخاص مشمولی را که در این آیین‌نامه مشخص شده

است ارائه کنند و در اخذ و به‌روزرسانی اطلاعات موضوع قانون و آیین‌نامه، با اشخاص مشمول همکاری‌های لازم را به عمل آورند.

۲- اجازه استفاده سایر اشخاص را به غیر خود، از خدمات پایه دریافتی ندهند؛ و در

صورت اطلاع از بهره‌برداری سایر اشخاص، بلافاصله موضوع را به شخص مشمول اطلاع دهند. موارد قانونی (از جمله ولایت، وصایت، قیمومیت، وکالت و نمایندگی شخص حقوقی) به شرط درج مشخصات نماینده و انجام رویه‌های شناسایی مقتضی، شامل این بند نیست.

۳- تعهدات لازم در خصوص رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی

تروریسم و عدم بهره‌برداری از خدمات دریافتی به منظور پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، اخذ کنند.

تبصره ۱: مؤسسات مالی و اعتباری به منظور کاهش خطر (ریسک) پول‌شویی و انجام

رویه‌های پایش و نظارت بر اشخاص مشمول، هنگام ارائه خدمات پایه به سایر مؤسسات مالی و اعتباری، مشاغل غیر مالی و بنیادها و مؤسسات خیریه، باید ضمن دریافت مدارک مربوط به شناسایی مقتضی (اعم از ساده، معمول و مضاعف)، تعهدات لازم را در خصوص انجام الزامات اعلامی توسط مرکز و اجرای قانون و مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، از آنها اخذ کنند. در صورت خودداری اشخاص مذکور از ارائه این تعهد

یا خودداری از عمل به تعهدات، مؤسسه مالی و اعتباری باید از ارائه خدمت به آنها خودداری کند.

تبصره ۲: تعهدات فوق باید صریح و دقیق به ارباب رجوع توضیح داده شود؛ و در صورت قبول نکردن ارباب رجوع یا بی توجهی ارباب رجوع به تعهدات خود، ارائه خدمات به وی متوقف گردد.

ماده ۷۶- اشخاص مشمول مکلف اند که ظرف شش ماه پس از ابلاغ آیین نامه، اقدامات شناسایی مقتضی را در خصوص ارباب رجوع پیشین اعمال کنند. چنانچه اشخاص مشمول قادر به اجرای این امر نباشند، لازم است از ارائه خدمات پایه جدید به ارباب رجوع پیشین خودداری کنند؛ و طبق رویه های اعلام شده از سوی دستگاه های متولی نظارت، به ارائه همه خدمات پایه خاتمه دهند. همچنین اشخاص مشمول مکلف اند که در خصوص ارباب رجوع پیشین که فاقد اطلاعات ضروری است، موضوع را به مرکز گزارش کنند.

ماده ۷۷- اشخاص مشمول مکلف اند در مواردی که میزان خطر (ریسک) تعاملات کاری بالا ارزیابی می شود، رویه ها و اقدامات شناسایی مضاعف را اتخاذ کنند.

تبصره ۱: مؤسسات مالی و اعتباری مکلف اند حداقل در موارد زیر، رویه های شناسایی مضاعف را به اجرا گذارند:

۱- در تعاملات کاری با اشخاص حقیقی و حقوقی (از جمله مؤسسات مالی و اعتباری) که مطابق اعلام مراجع بین المللی، خطر (ریسک) آنها بالاتر است؛ پس از تأیید شورای عالی امنیت ملی.

۲- در مواردی که ذی نفع بیمه عمر، شخص حقوقی یا ذی نفع ترتیبات حقوقی است؛

۳- در خصوص حساب های کارگزاری خارجی؛

۴- ارائه خدمات بانکداری اختصاصی؛

۵- هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص با خطر (ریسک) سیاسی؛

۶- هنگام تراکنش‌های غیر معمول یا الگوهای تراکنش غیر معمولی که هدف قانونی یا اقتصادی مشخصی ندارد.

تبصره ۲: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که با هماهنگی مرکز، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، شاخص و الگوهای تراکنش‌های غیر معمول را به مؤسسات مالی و اعتباری اعلام و آن را حداقل به صورت سالانه به‌روزرسانی کنند.

ماده ۷۸- اشخاص مشمول مکلف‌اند در مواردی که با در دست داشتن اطلاعات و یا قرائن و شواهد منطقی، ظن پیدا کنند که هویت یک فرد یا نهاد با فهرست توقیفی انطباق دارد، رویه‌های شناسایی مضاعف را در مورد وی اجرا کنند. چنانچه انطباق هویت با فهرست توقیفی توسط واحد مبارزه با پول شویی یا بالاترین مقام مسئول شخص مشمول تأیید شود، باید ضوابط توقیف اموال شخص، مطابق این آیین‌نامه اجرا شود.

ماده ۷۹- اشخاص مشمول مکلف‌اند رویه‌های شناسایی مضاعف را به گونه‌ای اعمال کنند که حداقل اقدامات زیر صورت گیرد:

۱ - کسب اطلاعات بیشتر از مشتری (مانند فعالیت اقتصادی و حجم اموال) و به‌روزرسانی اطلاعات رخ‌نمای وی (پروفایل) اعم از اطلاعات مالک واقعی در فواصل زمانی کوتاه‌تر؛

۲- کسب اطلاعات بیشتر در خصوص ماهیت تعامل کاری؛

۳- کسب اطلاعات درباره منبع سرمایه یا منبع اموال ارباب‌رجوع؛

۴- کسب اطلاعات درباره دلایل تراکنش‌های با مبالغ بالا؛

۵- اخذ تأییدیه مدیر ارشد، برای شروع و تداوم تعامل کاری؛

۶- استعلام از سامانه‌های اطلاعاتی مورد نیاز و یا بانک‌های جامع اطلاعاتی؛

۷- افزایش دقت در واپایش (کنترل) و پایش از طریق افزایش گلوگاه های واپایشی (کنترلی)، افزایش تعداد دفعات اخذ و بررسی اطلاعات تعامل کاری و نیز تعیین و شناسایی الگوهای تراکنش هایی که به بررسی بیشتر نیاز دارند؛

۸- آغاز ارائه خدمت به حساب تازه افتتاح شده، تنها پس از واریز از یک حساب به نام مشتری، در بانکی که استانداردهای شناسایی معمول قابل قبول دارد.

ماده ۸۰- رویه های شناسایی مضاعف برای ارائه خدمات عبارت است از: تکمیل برگه (فرم) شناسایی مضاعف توسط ارباب رجوع و ارائه مستندات لازم برای اثبات اظهارات ارائه شده در برگه (فرم) به اشخاص مشمول و بررسی و تأیید اظهارات و مستندات ارباب رجوع توسط واحد مبارزه با پول شویی در شخص مشمول.

تبصره ۱: در خصوص خدمات تعیین شده توسط مرکز، واحد مبارزه با پول شویی، شخص مشمول مکلف است با ارسال اظهارات و مستندات ارباب رجوع، ارائه خدمات را به اخذ مجوز از مرکز منوط کند.

تبصره ۲: دستگاه های متولی نظارت مکلف اند ضوابط اجرایی این ماده از جمله اقلام اطلاعاتی برگه (فرم) های مذکور را ظرف یک سال تعیین و پس از تأیید مرکز ابلاغ کنند.

تبصره ۳: اشخاص مشمول مکلف اند در مواردی که امکان انجام رویه های شناسایی مضاعف وجود ندارد، از ارائه خدمت به این اشخاص خودداری کنند.

ماده ۸۱- مؤسسات مالی و اعتباری و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف اند ظرف دو سال پس از تصویب این آیین نامه، به منظور ایجاد فرایند نظارت خودکار جهت شناسایی عملیات مالی یا معاملات مشکوک به پول شویی و تأمین مالی تروریسم، به استقرار نرم افزارهای کشف تقلب بر روی همه سامانه های خود _ مبتنی بر روش های داده کاوی و مطابق با استاندارد الگوی رفتار مالی _ اقدام کنند.

ماده ۸۲ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند در هنگام ارائه خدمات، نسبت به نظارت مستمر و بیشتر اشخاص تحت مراقبت که از طریق مرکز به آنها اعلام می‌شوند، اقدام کنند.

تبصره: مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند اسامی و مشخصات اشخاص تحت مراقبت را محرمانه تلقی کنند و بلافاصله پس از دریافت اسامی و مشخصات اشخاص تحت مراقبت، نسبت به به‌روزرسانی فهرست پیشین اقدام کنند، به نحوی که فهرست اشخاص تحت مراقبت به همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار کارکنان مجاز قرار داشته باشد. در صورت افشا و هرگونه استفاده غیر مجاز از اطلاعات مذکور، با متخلفان برابر قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۸۳ - مرکز مکلف است ضوابط، معیارها و رویه‌های تشخیص اشخاص مظنون را تدوین کند و به تأیید شورا برساند.

تبصره ۱: مرکز مکلف است که تغییرات فهرست اشخاص مظنون را در حداقل زمان ممکن به اطلاع اشخاص مشمول برساند.

تبصره ۲: اشخاص مشمول مکلف‌اند که اطلاعات و مستندات مورد نیاز را در قالب و مدت زمان تعیین‌شده در اختیار مرکز قرار دهند؛ و امکان ارائه مستندات را برای اشخاصی که در فرایند بررسی قرار دارند، فراهم کنند.

ماده ۸۴ - اشخاصی که اسامی آنها در فهرست اشخاص مظنون قرار دارد، می‌توانند با مراجعه به مؤسسات مالی و اعتباری و ارائه مستندات لازم، درخواست خود را مبنی بر خروج از این فهرست را ارائه کنند. مرکز پس از بررسی و تأیید این مستندات، مکلف است نسبت به خارج کردن نام شخص از فهرست اشخاص مظنون و اعلام آن به مؤسسات مالی و اعتباری اقدام کند.

ماده ۸۵ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند که پس از اعلام فهرست اشخاص مظنون، فوراً از ارائه خدمات پایه جدید به این اشخاص خودداری و محدودیت‌های اعلام‌شده توسط مرکز را در خصوص آنها اعمال کنند.

تبصره: محدودیت‌های ایجاد شده باید از تاریخ ورود شخص به فهرست اشخاص مظنون اعمال شود و تنها در صورت تأیید مستندات ارائه شده از سوی شخص مظنون به مرکز، از فهرست مذکور خارج می‌شود. این اشخاص به مدت یک سال در فهرست اشخاص تحت مراقبت قرار خواهند گرفت.

ماده ۸۶ - اشخاص مشمول مکلف‌اند اطلاعاتی که هنگام شناسایی مضاعف ارباب‌رجوع دریافت کرده‌اند، در صورت اعلام مرکز و به نحوی که مرکز مشخص می‌سازد، در اختیار آن قرار دهد.

ماده ۸۷ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت و مرکز، پیش از ایجاد هر گونه شعبه یا نمایندگی در کشورهای پرخطر از نظر پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، تدابیر مقتضی را جهت واپایش (کنترل) خطر (ریسک) اتخاذ کنند.

ماده ۸۸ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که پیش از ارائه مجوز به مؤسسات مالی و اعتباری خارجی برای ایجاد شعبه یا نمایندگی در کشور، از مرکز در خصوص وضعیت کشور اصلی از نظر مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم استعلام کنند. دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که با همکاری مرکز، تدابیر مقتضی را در خصوص شعب یا دفاتر نمایندگی مؤسسات مالی و اعتباری کشورهای پرخطر، جهت واپایش (کنترل) خطر (ریسک)، اتخاذ کنند.

ماده ۸۹ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند که ضمن نظارت و پایش مستمر در خصوص روابط مؤسسات مالی و اعتباری داخل کشور با مؤسسات مالی و اعتباری کشورهای پرخطر از نظر پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، در مواردی که خطر (ریسک)

این روابط بالا ارزیابی می‌شود، اقدامات مقتضی را صورت دهند؛ و در صورت لزوم از ادامه برقراری ارتباط جلوگیری کنند.

ماده ۹۰- اشخاص مشمول مکلف‌اند که همه قراردادهای منعقد شده با ارباب رجوع را به نحوی تدوین کنند که بر اساس آن، امکان اجرای مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم (اعم از رویه‌های شناسایی مضاعف، معمول و ساده) فراهم شود و تعهدات لازم از ارباب رجوع در خصوص آن اخذ گردد.

ماده ۹۱- همه اشخاص مشمول مکلف‌اند که به منظور انجام رویه‌های شناسایی مقتضی در خصوص ارائه خدمات غیر حضوری، مطابق با ضوابط و رویه‌های شناسایی غیرحضوری عمل کنند.

تبصره ۱: وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و مرکز، ضوابط و رویه‌های شناسایی غیرحضوری ارباب رجوع را در کشور متناسب با سطح خطرپذیری (ریسک) تعاملات کاری و با لحاظ ابزارها و زیرساخت‌های موجود نظیر کارپوشه ملی ایرانیان، گواهی امضای رقومی (دیجیتال) و تلفن همراه ملی ظرف شش ماه پس از تصویب آیین‌نامه تدوین کند؛ و امکان اجرای آن را برای اشخاص مشمول فراهم آورد.

تبصره ۲: همه اشخاص مشمول مکلف‌اند همکاری‌های لازم را در راستای اجرای این ماده، با وزارت صنعت و معدن و تجارت به عمل آورند.

تبصره ۳: ارائه خدمات پایه به ارباب رجوع توسط اشخاص مشمول به صورت غیرحضوری با رعایت دستورالعملی که به تصویب شورا می‌رسد، خواهد بود.^۱

^۱ اصلاحی تبصره (۳) ماده (۹۱) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی طبق تصویب‌نامه شماره ۵۸۴۸۴/ت/۱۳۹۹۳۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۲ هیات وزیران

فصل ششم - نقل و انتقال الکترونیکی وجوه و کارگزاری بانکی

ماده ۹۲- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند که در روابط کارگزاری بانکی برون مرزی و سایر روابط مشابه، ارزیابی مناسبی از خطر (ریسک) های پول شویی و تأمین مالی تروریسم مرتبط با فعالیت های کارگزاری بانکی، انجام دهند؛ و متعاقباً اقدامات لازم را برای شناسایی مشتری (بانک درخواست کننده) به عمل آورند. بر این اساس، بانک های کارگزار مکلف‌اند اطلاعات کافی را پیش از برقراری تعامل کاری و به طور مستمر پس از ایجاد آن، در مورد بانک های درخواست کننده روابط کارگزاری، جمع آوری کنند تا ماهیت فعالیت آن بانک را کاملاً بشناسند و به نحو مطلوب، خطر (ریسک) های پول شویی و تأمین مالی تروریسم را به صورت مستمر ارزیابی کنند. حداقل عوامل یا اقداماتی که مؤسسه مالی و اعتباری باید در خصوص بانک درخواست کننده مورد نظر قرار دهد عبارتند از:

- ۱- کشور یا حوزه قضایی که بانک درخواست کننده در آن قرار دارد.
- ۲- جمع آوری اطلاعات کافی درباره بانک درخواست کننده خدمات کارگزاری، با هدف شناخت کامل ماهیت کسب و کار و بازار هدف آن بانک و شناخت شهرت بانک بر مبنای اطلاعات موجود در دسترس عموم؛
- ۳- کیفیت نظارت بر بانک، از جمله بررسی وجود یا نبود اجرای تحقیقات یا سایر اقدامات نظارتی در ارتباط با پول شویی و تأمین مالی تروریسم در خصوص بانک؛
- ۴- گروه مالی که بانک درخواست کننده به آن تعلق دارد و کشور و حوزه قضایی که شعب و واحدهای تابع گروه در آن واقع‌اند؛

۵- اطلاعاتی در مورد مدیریت و مالکیت بانک درخواست کننده (به ویژه وجود مالکان واقعی یا اشخاصی با خطر (ریسک) سیاسی)؛

۶- هدف از خدمات ارائه شده به بانک درخواست کننده؛

۷- شرایط و کیفیت مقررات و نظارت بانکی در کشور بانک درخواست کننده (به ویژه قوانین مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم)؛

۸- رویه‌ها و سیاست‌های پیشگیری و شناسایی پول شویی و تأمین مالی تروریسم در بانک درخواست کننده، شامل اقدامات آن بانک برای شناسایی کافی مشتریان؛

۹- امکان احراز هویت اشخاص ثالث که مجازند از خدمات مؤسسه مالی و اعتباری به عنوان بانک کارگزار استفاده کنند؛

۱۰- ارزیابی اقدامات و اپایشی (کنترلی) که توسط بانک درخواست کننده خدمات کارگزاری، برای مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم انجام می‌شود؛

تبصره ۱: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حداقل ضوابط و رویه‌های اجرایی این ماده را ظرف شش ماه تدوین و ابلاغ کند.

تبصره ۲: مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند اطلاعات مورد نیاز در مورد خط مشی‌ها و رویه‌های مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم بانک کارگزار را _ از طریق پرسش‌نامه‌ای که بانک درخواست کننده تکمیل کرده است یا بر اساس اطلاعات عمومی موجود ارائه شده توسط وی _ به دست آورند و بررسی کنند.

تبصره ۳: تصمیم برای پذیرش یا ادامه یک رابطه کارگزاری بانکی باید به تأیید مدیریت ارشد مؤسسه مالی و اعتباری برسد؛ و مدیریت ارشد باید به طور منظم از روابط کارگزاری بانکی با خطرپذیری (ریسک) بالا و نحوه نظارت بر آنها مطلع شود.

ماده ۹۳- اشخاص مشمول مکلف‌اند که از برقراری هرگونه رابطه کارگزاری با بانک‌های پوسته‌ای خودداری کنند.

تبصره - مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند در صورت اطلاع از رابطه کارگزاری با بانک‌های پوسته‌ای، مراتب را به بانک مرکزی اعلام نموده و مطابق رویه اعلامی توسط آن نهاد، اقدام نمایند.

ماده ۹۴- مؤسسه مالی و اعتباری در مورد حساب‌های کارگزاری مورد استفاده مستقیم اشخاص ثالث (مشتریان بانک درخواست‌کننده) باید اطمینان یابد بانک درخواست‌کننده خدمات کارگزاری:

۱- وظایف مربوط به شناسایی ارباب‌رجوع را در مورد مشتریانی که دسترس مستقیم به حساب‌های بانک کارگزار دارند، اعمال می‌کند.

۲- قادر است در صورت درخواست مؤسسه مالی و اعتباری، اطلاعات اخذ شده از ارباب‌رجوع در فرایند شناسایی را در اختیار آن مؤسسه مالی و اعتباری قرار دهد.

ماده ۹۵- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند که کلیه نقل و انتقالات الکترونیکی ارزی برون‌مرزی را از طریق سامانه (سیستم)‌های پیام‌رسان مورد تأیید و مسیرهای تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند؛ و هنگام ارسال تمامی نقل و انتقالات مذکور، این اطلاعات را دریافت کنند:

۱- مشخصات فرستنده، شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، تاریخ و محل تولد، آدرس و شماره حسابی که تراکش از طریق آن انجام می‌شود.

۲- مشخصات گیرنده (ذی‌نفع)، شامل نام و نام خانوادگی/ نام شرکت، نام بانک و شماره حساب (حساب مقصد)

تبصره ۱: حواله ارسالی باید حاوی شماره ارجاع تراکش منحصر به فرد باشد، به نحوی که تراکش قابل ردیابی باشد.

تبصره ۲: مصادیق مجاز نقل و انتقال الکترونیکی برون مرزی و اشخاص مجاز برای انجام دادن این دسته از عملیات، به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده ۹۶- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف اند که تمامی نقل و انتقالات الکترونیکی داخلی بین بانکی را صرفاً از طریق زیرساخت های ملی پرداخت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران _ مانند ساتنا، پایا و شتاب _ انجام دهند؛ و هنگام ارسال کلیه این نقل و انتقالات، اطلاعات زیر را در سامانه های مربوط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ثبت کنند:

۱- مشخصات فرستنده، شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، آدرس و شماره حساب/شماره شبای حسابی که تراکنش از طریق آن انجام می شود.

۲- مشخصات گیرنده (ذی نفع)، شامل نام و نام خانوادگی، شماره حساب/شماره شبا (حساب مقصد).

تبصره: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، زیرساخت های لازم را جهت اجرایی کردن این ماده فراهم کند.

ماده ۹۷- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف اند که هنگام انجام کلیه نقل و انتقالات الکترونیکی درون بانکی، اطلاعات زیر را در سامانه های مربوط مؤسسه مالی و اعتباری ثبت کنند:

۱- مشخصات فرستنده، شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، تاریخ و محل تولد، آدرس و شماره حساب (حسابی که تراکنش از طریق آن انجام می شود).

۲- مشخصات گیرنده (ذی‌نفع)، شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، تاریخ و محل تولد، آدرس و شماره حساب (حساب مقصد).

ماده ۹۸- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند چنانچه به عنوان واسطه نقل و انتقالات الکترونیکی برون مرزی یا داخلی عمل می‌کنند، اطلاعات دریافتی مرتبط با فرستنده و گیرنده و اطلاعات ضروری تراکنش را در سرتاسر زنجیره پرداخت و دریافت نقل و انتقال و پیام‌های مرتبط نگهداری کنند.

تبصره: سیاست‌گذاری‌های مربوط به موضوع فوق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تأیید شورا می‌رسد؛ و بانک‌ها مکلف‌اند در خصوص نقل و انتقالات مذکور، بخشنامه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در این خصوص را رعایت کنند.

ماده ۹۹- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند در هنگام نقل و انتقالات الکترونیکی (مستقیم یا با واسطه)، اقدامات لازم مانند نظارت در لحظه یا نظارت پس از وقوع را برای شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی که فاقد اطلاعات ضروری تراکنش از جمله اطلاعات مربوط به فرستنده یا گیرنده وجه هستند، اتخاذ و همچنین در خصوص نحوه عمل در مورد این نقل و انتقالات، خط‌مشی‌ها و رویه‌های لازم مبتنی بر خطر (ریسک) را تدوین کنند.

تبصره ۱: مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند سامانه‌های خود را به گونه‌ای طراحی کنند که امکان شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی را که فاقد اطلاعات ضروری طرفین تراکنش است، به طور خودکار فراهم و از انجام تراکنش جلوگیری کنند.

تبصره ۲: مؤسسات مالی و اعتباری و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف‌اند که با ایجاد سازوکار لازم در سامانه‌های پرداخت خود، از انجام آن دسته از نقل و انتقالات

الکترونیکی که فرستنده یا دریافت کننده آن یکی از اشخاص موجود در فهرست تحریمی است، به صورت سامانه‌ای (سیستمی) جلوگیری و گزارش آن را برای مرکز ارسال کنند.

ماده ۱۰۰- ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند نسبت به دریافت تعهدات

لازم از پذیرنده مبنی بر عدم استفاده غیر مجاز از ابزارهای پذیرش و نیز رعایت مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند و در صورت بروز تخلف توسط آنها، بر اساس الزامات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام شود.

تبصره ۱: مصادیق استفاده غیر مجاز (مانند واگذاری ابزار پذیرش به دیگران، استفاده در خارج از نقطه دسترسی و استفاده از ابزار پذیرش برای ارائه وجه نقد) توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با همکاری مرکز مشخص خواهد شد.

تبصره ۲: لازم است که در قرارداد ارائه دهندگان خدمات پرداخت با پذیرنده، تصریح گردد که در صورت استفاده غیر مجاز از ابزار پذیرش، شرکت خدمات پرداخت می‌تواند ارائه خدمات به پذیرنده را بطور دائم و بدون اطلاع پذیرنده متوقف کند.

تبصره ۳: در صورتی که ارباب رجوع متقاضی دریافت ابزارهای پذیرش فیزیکی یا مجازی متعدد باشد از جمله در مواردی که یک شخص حقوقی متقاضی دریافت این ابزارها برای دفتر مرکزی، نمایندگی‌ها و شعب خود باشد، لازم است تمام تکالیف مقرر در این آیین‌نامه در مورد هر یک از ابزارهای مذکور اجرا شود.

تبصره ۴: واگذاری ابزار پذیرش به اشخاص زیر (۱۸) سال ممنوع است.

ماده ۱۰۱- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند از صدور کارت‌های هدیه،

کارت‌های خرید بی نام و کارت‌های پرداخت مشابه برای ارباب رجوع فاقد حساب نزد مؤسسه مزبور خودداری و ارتباط بین کارت‌های پرداخت مذکور را با حساب ارباب رجوع در سامانه‌های خود مشخص کنند.

تبصره: این کارت‌ها مشمول ضوابط مربوط به وجه نقد است و سایر ضوابط مربوط به صدور کارت‌های مذکور، به منظور کاهش خطر (ریسک) پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری مرکز به مؤسسات مالی و اعتباری ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۰۲- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند که پیش از ارائه هر گونه ابزار پذیرش فیزیکی، ضمن انجام شناسایی معمول ارباب‌رجوع، اطلاعات زیر را نیز از پذیرنده دریافت و پس از استعلام از مراجع ذی‌ربط، آن را در رخ‌نمای (پروفایل) ارباب‌رجوع ثبت کنند:

۱- تصویر جواز فعالیت اقتصادی، مانند پروانه کسب که مجوز پذیرنده را برای کسب و کار مربوط اثبات نماید و همچنین مدارک ثبتی برای شخص حقوقی پس از تطبیق با اصل مدارک و مجوزها؛

۲- نشانی کامل و شناسه (کد) پستی مطابق با مدارک گرفته‌شده در بند (۱) این ماده که باید با محل نصب ابزار پذیرش یکسان باشد؛

۳- شماره حساب مجاز متصل به ابزار پذیرش که باید مشخصات صاحب آن با پذیرنده تطابق داشته باشد؛

۴- سایر اطلاعات به درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۱۰۳- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند پیش از ارائه هر گونه ابزار پذیرش مجازی، ضمن انجام شناسایی معمول ارباب‌رجوع، اطلاعات زیر را نیز از پذیرنده دریافت و پس از استعلام از مراجع ذی‌ربط، در رخ‌نمای (پروفایل) ارباب‌رجوع ثبت کنند:

۱- اطلاعات مجوز نماد اعتماد الکترونیکی پذیرنده یا پروانه کسب موضوع ماده (۸۷)

قانون نظام صنفی کشور (مصوب ۱۳۸۲) و اصلاحات بعدی آن

۲- نشانی کامل و شناسه (کد) پستی محل فعالیت و حضور پذیرنده (دفتر یا محلی که تجهیزات یا سامانه‌های پردازش مجازی مطابق با مجوز کسب و کار یا مدارک ثبتی شخص حقوقی در آنجا مستقر است)؛ که باید با محل اظهار شده در نماد اعتماد الکترونیکی یکسان باشد و توسط ارائه دهندگان خدمات پرداخت مجازی به صورت میدانی بررسی شود؛

۳- مشخصات و نشانی اینترنتی دقیق پذیرنده و مشخصات هویتی و نشانی میزبان پایگاه اینترنتی؛

۴- شماره حساب مجاز متصل به ابزار پذیرش که باید مشخصات صاحب آن با پذیرنده منطبق باشد؛

۵- سایر اطلاعات به درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱: وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است که امکان استعلام سامانه‌ای (سیستمی) و برخط نماد اعتماد الکترونیکی را برای ارائه دهندگان خدمات پرداخت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم آورد.

تبصره ۲: وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است تغییرات وضعیت اعتباری نمادهای مذکور (اعم از تعلیق، انقضا و ابطال) را به صورت سامانه‌ای (سیستمی) در اختیار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار دهد و بانک مذکور مکلف است از ادامه ارائه خدمات به ابزار پذیرش مجازی جلوگیری کند.

ماده ۱۰۴-۱ ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است که پیش از نصب و راه‌اندازی ابزار پذیرش (اعم از فیزیکی یا مجازی) اطلاعات زیر را مطابق با اظهار پذیرنده اخذ و در سوابق داده‌ای پذیرنده ثبت کند:

۱- سقف انفرادی هر تراکنش مالی؛

۲- سقف گردش ماهانه هر یک از ابزارهای پذیرش.

تبصره ۱: در صورت عدم تناسب سطح فعالیت اظهار شده با اطلاعات هویتی و اقتصادی پذیرنده، ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است سقف انفرادی تراکنش را بر اساس اطلاعات مذکور و با روشی که به تأیید مرکز می‌رسد تعیین کند.

تبصره ۲: ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است تراکنش‌های بیش از سقف تعیین شده برای ابزار پذیرش را به مرکز _ مطابق ساختار اعلامی آن _ گزارش دهد.

ماده ۱۰۵- هرگونه تغییر در اطلاعات و داده‌های پذیرنده (اعم از تغییر مکان فیزیکی یا مجازی، تغییر ماهیت فعالیت و نظیر آن) باید در اسرع وقت توسط پذیرنده به اطلاع ارائه دهنده خدمات پرداخت و نصب کننده ابزار پذیرش برسد و شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت مزبور نیز مکلف است ظرف یک هفته نسبت به به‌روزرسانی اطلاعات و داده‌های مزبور در سامانه‌های اطلاعاتی اقدام کند. این مورد باید به روشنی در قراردادهای نصب ابزارهای پذیرش تصریح گردد.

ماده ۱۰۶- استفاده از ابزار پذیرش در هر صنفی (به جز صنف اظهاری پذیرنده) یا هر نشانی (غیر از نقطه دسترسی تعیین شده در قرارداد با پذیرنده) بدون اخذ تأییدیه از سامانه جامع پذیرندگان ممنوع است؛ و در صورت اقدام به این امر توسط پذیرنده، ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند ضمن عدم ارائه خدمت به پذیرنده، موضوع را به‌عنوان عملیات مشکوک به مرکز گزارش دهند. ارائه خدمت به ابزارهای پذیرش در خارج از مرزهای جمهوری اسلامی ایران تنها در صورت تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است.

تبصره ۱: ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند که برای هر ابزار پذیرش، نقطه دسترسی تعریف کنند؛ تا در صورت تغییر نشانی ابزار پذیرش، بدون هماهنگی با ارائه دهندگان خدمات پرداخت، امکان دریافت خدمات وجود نداشته باشد.

تبصره ۲: نقطه دسترسی برای ابزار پذیرش فیزیکی باید به گونه‌ای باشد که در مورد ابزار پذیرش متصل به خط تلفن یا اتصال اینترنت ثابت، موقعیت آن متناظر با محل ثبت شده برای خط تلفن یا اتصال اینترنت ثابت باشد و در مورد ابزار پذیرش متصل به خط تلفن همراه و اتصال اینترنت همراه، مالکیت تلفن همراه یا اتصال اینترنت، متناظر با هویت ثبت شده نزد ارائه دهنندگان خدمات پرداخت و صاحب حساب بانکی متصل به ابزار پذیرش باشد.

تبصره ۳: ارائه کنندگان خدمات پرداخت مکلف‌اند که هنگام اعطای ابزار پذیرش فیزیکی متصل به تلفن و اتصال اینترنت همراه، محدوده جغرافیایی مجاز برای فعالیت پذیرنده را در قرارداد تعیین و در صورت استفاده از این ابزار در خارج از محدوده، نسبت به ارسال گزارش عملیات مشکوک برای مرکز قدام کنند. محدوده ها باید متناسب با وسعت منطقه، میزان خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم در آن و امکانات موجود تعریف شود.

تبصره ۴: نقطه دسترسی برای ابزار پذیرش مجازی باید به گونه‌ای باشد که استفاده از آن صرفاً از طریق مشخصات و نشانی اینترنتی ثبت شده نزد ارائه دهنندگان خدمات پرداخت و نماد اعتماد الکترونیکی امکان پذیر باشد.

تبصره ۵: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت های کارور (اپراتور) و زیرساخت مکلف‌اند که همه امکانات و خدمات (سرویس‌های) مورد نیاز برای اجرای تکالیف این ماده را در اختیار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و ارائه دهنندگان خدمات پرداخت قرار دهند.

ماده ۱۰۷- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که به منظور تسهیل فرایند و نظارت بر اجرای مفاد این فصل، سامانه جامع پذیرندگان را به نحوی راه‌اندازی کند که در دسترس مرکز باشد؛ و امکان رتبه‌بندی شرکت‌های خدمات پرداخت بر اساس

رویه‌های ماده (۴۰) و پیگرد قضایی تخلفات پذیرندگان و شرکت‌های خدمات پرداخت
فراهم گردد.

فصل هفتم - خدمات مربوط به انتقال وجوه یا ارزش

ماده ۱۰۸- اشتغال به خدمات مالی برای انتقال پول (ریالی یا ارزی) یا ارزش از جمله دریافت وجه، چک، حواله، سایر ابزارهای پولی یا ذخیره‌های ارزش و پرداخت مبلغ متناظر به هر شکل، اعم از وجه نقد و به هر طریق (از قبیل مکاتبه، ارسال پیام، نقل و انتقال یا از طریق یک شبکه تسویه که ارائه دهنده خدمت در آن بستر فعالیت می‌کند)، منوط به اخذ مجوز لازم از دستگاه متولی نظارت مربوط است.

تبصره ۱: انجام هرگونه خدمات نقل و انتقال ارزی و اقدام به عملیات صرافی، منوط به داشتن مجوز لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است و این بانک می‌تواند هرگونه مجوز از جمله مجوز صرافی، مجوز کارگزاری یا هر مجوز دیگری را به این منظور صادر کند. انجام عملیات صرافی بدون داشتن مجوزهای لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است و با متخلفان مطابق قوانین مربوط از جمله قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و قانون برنامه ششم توسعه برخورد خواهد شد.

تبصره ۲: انجام هرگونه خدمات نقل و انتقال ریالی عملیات بانکی محسوب می‌شود و منوط به داشتن مجوز لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است و اقدام به انجام دادن خدمات مذکور بدون داشتن مجوزهای لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. با متخلفین این امر مطابق قوانین مربوط از جمله قانون تنظیم بازار غیر متشکل پولی برخورد خواهد شد.

ماده ۱۰۹- ارائه دهندگان خدمات ارزی مکلف به اجرای همه تعهدات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم نظیر شناسایی ارباب رجوع، نگهداری سوابق و گزارش عملیات مشکوک در تمام تعاملات و تبادلات خود هستند و باید از رعایت موارد مذکور

توسط نمایندگان و کارگزاران خود نیز اطمینان یابند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است که با پایش مستمر بر دارندگان مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بر حسن انجام مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط ارائه دهنده‌گان خدمات ارزی، نظارت و در صورت عدم انجام مقررات، اقدامات انضباطی مؤثر، متناسب و بازدارنده‌ای طراحی و اجرا کند.

تبصره ۱: استفاده از کانال (روش ارائه)های جدید جهت ارائه خدمات ارزی تنها پس از تأیید و کسب مجوز از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است.

تبصره ۲: ارائه دهنده‌گان خدمات ارزی مکلف‌اند مشخصات نمایندگان یا کارگزاران خود را که انجام معاملات و ارائه خدمات انتقال ارزی از طریق آنها انجام می‌شود، مطابق ضوابطی که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می‌کند، برای وی ارسال کنند. در خصوص ارائه دهنده‌گان خدمات ارزی خارج از کشوری که تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار ندارند، لازم است نمایندگان و کارگزاران آنها که در داخل کشور فعالیت می‌کنند، مجوز انجام عملیات صرافی را از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اخذ کنند. در صورت عدم ارسال مشخصات یا عدم اخذ مجوز در موارد مزبور، عملیات مالی نمایندگان یا کارگزاران، غیر مجاز تلقی می‌شود و با متخلفان مطابق قوانین مربوط از جمله قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و قانون برنامه ششم توسعه برخورد خواهد شد.

ماده ۱۱۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با نظارت و پایش مستمر بر ارائه دهنده‌گان خدمات ارزی به صورت سامانه‌ای (سیستمی)، تعاملات آنها را با اشخاص دارای فعالیت غیرمجاز ارزی شناسایی و ضمن جلوگیری از تعاملات مذکور، محدودیت‌ها و ضمانت اجراهای مقتضی قانونی را نسبت به ایشان اعمال کند.

تبصره ۱: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ساز و کارهای خود را جهت انجام معاملات و خدمات ارزی به گونه‌ای طراحی کند، ارتقا دهد و اجرا نماید که همه مبادلات و تعاملات رسمی در حوزه ارز، تحت نظارت این بانک صورت پذیرد و ضمن شفافیت تبادلات، امکان ردیابی مالی و کشف تخلف در حوزه ارزی ایجاد گردد. سازوکار مورد نظر باید به گونه‌ای باشد که امکان نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر عملکرد ارائه‌دهندگان خدمات ارزی، در ثبت اطلاعات سوابق معاملات و عملیات مالی، فراهم گردد.

تبصره ۲: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق روش‌هایی نظیر تطابق با میزان گردش حساب، به شناسایی آن دسته از ارائه‌دهندگان خدمات ارزی که اقدام به ثبت اطلاعات نادرست در سامانه‌های مربوط به ثبت سوابق معاملات و عملیات مالی اقدام می‌کنند مبادرت کند و عنداللزوم موضوع را به مرجع قضایی گزارش دهد.

تبصره ۳: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سازوکار مؤثر سامانه‌ای (سیستمی) را برای ایجاد تناظر میان معاملات ریالی و ارزی در بسترهای مجاز تبادلات، طراحی و اجرا کند و بر اساس آن به کشف تخلف و اتخاذ تدابیر بازدارنده اقدام نماید.

تبصره ۴: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با انجام نظارت و پایش مستمر، اطمینان یابد انجام فعالیت‌های ارزی و راه‌اندازی ابزارهای پذیرش در ارائه‌دهندگان خدمات ارزی، تنها مبتنی بر حساب‌های ریالی و ارزی رسمی و معرفی شده صورت می‌پذیرد. همچنین به منظور افزایش شفافیت تبادلات، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است زیرساخت‌های لازم را برای انجام حداکثری معاملات و تبادلات ارز از طریق حساب‌های ارزی طراحی و اجرا کند.

تبصره ۵: ارائه‌دهندگان خدمات ارزی مکلف‌اند در صورت ظن به غیرمجازبودن طرف‌های معاملاتی اعم از اشخاص دارای فعالیت غیرمجاز ارزی، مشخصات اشخاص

مذکور را به همراه سوابق تبادلات انجام شده به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موضوع را در قالب گزارش عملیات مشکوک به مرکز ارائه دهند.

ماده ۱۱۱- ارائه دهندگان خدمات انتقال وجوه یا ارزش مکلف‌اند در هنگام نقل و انتقال وجوه یا ارزش، تدابیر معقول و منطقی برای شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات که فاقد اطلاعات ضروری مربوط به فرستنده یا گیرنده وجه می‌باشند را اتخاذ کرده و در خصوص این نقل و انتقالات، بر اساس رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک) عمل کنند. همچنین، ارائه دهندگان این خدمات مکلف‌اند چنانچه به عنوان واسطه در نقل و انتقال عمل می‌کنند، اطمینان یابند که اطلاعات ضروری به همراه نقل و انتقال وجه یا ارزش ارسال می‌گردد.

تبصره: اطلاعات ضروری موضوع این ماده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با همکاری مرکز، تدوین و اعلام می‌گردد.

ماده ۱۱۲- ارائه خدمات انتقال وجوه از قبیل ارائه کیف پول الکترونیک، پرداخت یاری، متمرکزکنندگی وجوه، پرداخت سازی و حساب یاری بدون رعایت مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم اعم از شناسایی مشتری، نگهداری سوابق، حفظ اطلاعات در سراسر زنجیره پرداخت و گزارش معاملات مشکوک ممنوع است.

تبصره ۱: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور کاهش سطح خطر (ریسک) پول شویی و تأمین مالی تروریسم در ارائه خدمات انتقال وجوه، تدابیر مقتضی را، از قبیل تعیین حداکثر سقف مبلغ برای ارائه خدمت و تعداد مجاز روزانه برای تراکنش های هر مشتری، متناسب با سطح خطر (ریسک) تعامل کاری اتخاذ کند.

تبصره ۲: مسئولیت حسن اجرای مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم توسط ارائه دهندگان خدمات انتقال وجوه بر عهده آن دسته از مؤسسات مالی و اعتباری یا

شرکت‌های خدمات پرداخت است که زیرساخت‌های خود را در اختیار آن‌ها قرار می‌دهند.

تبصره ۳: ضوابط و معیارهای اجرای این ماده با توجه به سطح خطر (ریسک) و گستردگی ارائه این خدمات توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، با هماهنگی و تأیید مرکز تدوین و ابلاغ خواهد شد.

فصل هشتم - حمل کنندگان وجوه نقد، اسناد بانکی و اوراق بهادار

بی نام

ماده ۱۱۳- ورود وجوه نقد، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام از مبادی ورودی، صرفاً در چارچوب «دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر» (ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) مجاز است؛ و گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری مرکز، بانک ملی ایران و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازوکار سامانه‌ای (سیستمی) لازم را به منظور اجرای دستورالعمل مذکور ایجاد کند.

تبصره : در صورت وجود ظن به پولشویی، تأمین مالی تروریسم، جرایم منشأ یا صحت اظهارات مسافر، گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است در چهارچوب دستورالعمل مزبور، ضمن نگهداری وجوه، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام نزد بانک ملی ایران، مراتب را بدون تأخیر به منظور انجام اقدامات بعدی به مرکز گزارش کند. مرکز مکلف است در صورت عدم تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، ضمن ارسال گزارش به مرجع قضایی، مراتب را به گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت عدم استرداد وجوه یا اسناد مذکور به مسافر تا تعیین تکلیف اعلام کند. در صورت تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، مرکز مکلف است بدون تأخیر بلامانع بودن استرداد را به گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام کند.

ماده ۱۱۴- ارائه دهندگان خدمات ارزی که در چهارچوب مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به فروش ارز اقدام می کنند، مکلف اند ضمن انجام رویه های شناسایی مقتضی و اخذ اطلاعات از متقاضی در خصوص هدف دریافت خدمت (اعم از محل و نحوه هزینه کرد وجوه نقدی درخواستی)، اسناد و مدارک مورد نیاز در

ارتباط با این موارد را از ارباب رجوع دریافت و اطلاعات موضوع این ماده را نیز در سامانه‌های مربوط درج کنند. بانک‌های عامل باید نسبت به صدور اعلامیه بانکی حاکی از فروش ارز به صورت اسکناس به منظور خروج ارز توسط مسافر جهت ارائه به گمرک جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند.

تبصره ۱: به منظور کاهش خطر (ریسک) نقل و انتقالات نقدی ارز، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تمهیدات لازم را به منظور کاهش تقاضای وجه نقد ارز و ارائه جایگزین‌های غیرنقدی به مسافران خارج از کشور فراهم کند.

تبصره ۲: سقف مجاز برای میزان وجه نقد ارزی قابل ارائه به ارباب رجوع توسط ارائه‌دهندگان خدمات ارزی، به صورت دوره‌ای، حسب شرایط توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر و اعلام می‌گردد.

ماده ۱۱۵- خروج وجه نقد، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام از مبادی خروجی صرفاً در چهارچوب ضوابط و مقررات ارزی و دستورالعمل موضوع ماده (۱۱۳) مجاز است و گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری بانک ملی ایران، مرکز و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران سازوکار سامانه‌ای (سیستمی) لازم را به منظور اجرای دستورالعمل مذکور ایجاد کند.

تبصره ۱: در صورت نداشتن مدارک لازم (اظهارنامه و اعلامیه بانکی حاکی از فروش ارز به صورت اسکناس در چهارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران)، خروج ارز از کشور توسط مسافر ممنوع است.

تبصره ۲: به منظور انجام تکالیف موضوع این ماده، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران سازوکاری ایجاد کند که ضمن ایجاد امکان تشخیص قانونی یا غیرقانونی بودن نحوه خرید ارز، امکان دسترسی الکترونیکی ورودی (گیت)‌های مرزی کشور به اطلاعات مربوط فراهم شود.

تبصره ۳: در صورت وجود ظن به پول‌شویی، تأمین مالی تروریسم، جرایم منشأ یا صحت مدارک و مستندات ارائه‌شده، ضابطان مربوط مکلف‌اند ضمن نگهداری وجوه، اسناد بانکی و اوراق بهاداری نام نزد بانک ملی ایران، مراتب را بدون تأخیر به منظور انجام اقدامات بعدی به مرکز گزارش کنند. مرکز مکلف است در صورت عدم تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، ضمن ارسال گزارش به مرجع قضایی، مراتب را به ضابط مربوط جهت عدم استرداد وجوه یا اسناد مذکور به مسافر تا تعیین تکلیف اعلام کند. در صورت تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، مرکز مکلف است بدون تأخیر بلامانع بودن استرداد را به ضابط مربوط اعلام کند.

ماده ۱۱۶- پرداخت وجه نقد ریالی بیش از سقف مقرر در هر روز توسط اشخاص مشمول (به‌ویژه مؤسسات مالی و اعتباری) به ارباب رجوع ممنوع است. در صورتی که ارباب رجوع بر دریافت وجوه نقد بیش از سقف مقرر اصرار داشت، اشخاص مشمول مکلف‌اند مراتب را به مرکز ارسال کنند.

تبصره ۱: مؤسسات مالی و اعتباری باید نرم‌افزارهای خود را در زمینه پرداخت نقدی به گونه‌ای ارتقا دهند که شامل اطلاعات مربوط به نوع و ترکیب وجوه نقد ارائه‌شده به ارباب رجوع به همراه مبلغ هریک از آن‌ها باشد؛ به گونه‌ای که از عدم پرداخت وجه نقد بیش از سقف مقرر در هر روز برای هر ارباب رجوع اطمینان حاصل شود.

تبصره ۲: مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند نرم‌افزارهای خود را به گونه‌ای ارتقا دهند که امکان پرداخت روزانه وجه نقد بیش از سقف مقرر به ارباب رجوع به صورت سامانه‌ای (سیستمی) غیرممکن و از انجام تکالیف لازم توسط کارکنان اطمینان حاصل شود.

فصل نهم - توقیف و اقدامات موقت

ماده ۱۱۷- مرکز مکلف است با همکاری ضابطان دادگستری و قوه قضائیه سازوکاری تهیه کند که پس از صدور دستور توقیف یا ایجاد تغییر در فهرست تحریمی، بدون تأخیر، فهرست توقیفی یا تحریمی به روزرسانی شود و به طور سامانه‌ای (سیستمی) به واحد مبارزه با پول‌شویی یا بالاترین مقام مسئول اشخاص مشمول اعلام شود.

تبصره: اشخاص مشمول مکلف‌اند چنانچه پیش از به روزرسانی فهرست توقیفی یا تحریمی از طریق سایر منابع اطلاعاتی معتبر از تغییرات این فهرست‌ها مطلع شدند، اقدامات موضوع این فصل را در خصوص آن‌ها اتخاذ کنند. منابع اطلاعاتی معتبر توسط مرکز تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۱۸- مرکز مکلف است با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت، سازوکاری تهیه کند که دستور انسداد - بدون تأخیر و به صورت سامانه‌ای (سیستمی) - در اختیار اشخاص مشمول قرار گیرد.

ماده ۱۱۹- تمامی اشخاص مشمول مکلف‌اند که ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین‌نامه، رویه‌های داخلی و زیرساخت‌های سامانه‌ای خود را به نحوی سامان دهی کنند که امکان توقیف موقت و انسداد اموال بنا بر قواعد اعلامی مرکز فراهم شود و اموال موضوع توقیف یا انسداد به طور سامانه‌ای به مرکز اعلام شود.

تبصره - اشخاص مشمول به منظور تسریع اقدامات در راستای اجرای این ماده، مکلف‌اند با توجه به وسعت حوزه کسب و کار خود، نسبت به تخصیص شعب یا واحدهای نوبت کاری (کشیک) اقدام و یا راهکارهای جایگزین دیگری در این خصوص پیاده‌سازی کنند.

ماده ۱۲۰- اشخاص مشمول مکلف‌اند به محض دریافت دستور مرکز مبنی بر انسداد اموال، نسبت به شناسایی و انسداد آن‌ها به مدت (۲۴) ساعت اقدام و فهرست اموال مسدود شده را به تفکیک اقلام و بدون تأخیر برای مرکز ارسال کنند. مرکز مکلف است ظرف (۲۴) ساعت موضوع را به مرجع قضایی گزارش دهد. چنانچه ظرف این مدت دستور توقیف صادر شود، شخص مشمول اقدامات لازم را به منظور اجرای دستور توقیف صورت می‌دهد؛ در غیر این صورت از مال موصوف رفع انسداد به عمل می‌آید.

ماده ۱۲۱- اشخاص مشمول مکلف‌اند نسبت به شناسایی اموال اشخاص مندرج در فهرست توقیفی اقدام و بدون تأخیر و بدون اطلاع‌رسانی به ارباب رجوع، فهرست اموال شناسایی شده را به تفکیک اقلام برای مرکز ارسال و مطابق دستور مرکز عمل کنند.

تبصره ۱: اشخاص مشمول مکلف‌اند در مواجهه با اموال شناسایی نشده اشخاص مندرج در فهرست توقیفی، بدون تأخیر فهرست این اموال را به تفکیک اقلام برای مرکز ارسال و مطابق قواعد اعلامی مرکز عمل کنند.

تبصره ۲: مواجهه با اموال شناسایی نشده اشخاص ممکن است در نتیجه ارائه اموال از سوی شخص موجود در فهرست توقیفی به شخص مشمول جهت دریافت خدمت باشد و یا در نتیجه مراجعه اشخاص دیگر جهت دریافت خدماتی باشد که منجر به انتقال اموال به یک شخص موجود در فهرست توقیفی می‌شود.

تبصره ۳: مرکز مکلف است پس از دریافت فهرست اموال موضوع این ماده، ضمن تطبیق این فهرست با فهرست توقیفی، هماهنگی لازم را با مرجع قضایی صالح جهت اخذ دستور مقتضی صورت دهد. در صورتی که به هر دلیل امکان اجرای دستور قضایی و توقیف آن اموال وجود نداشته باشد، اموال دارای ارزش معادل آن از فهرست اموال شناسایی شده با هماهنگی مرجع قضایی توقیف خواهد شد.

ماده ۱۲۲- اشخاص مشمول مکلف‌اند نسبت به شناسایی و توقیف اموال اشخاص مندرج در فهرست تحریمی اقدام و بدون تأخیر و بدون اطلاع‌رسانی به ارباب رجوع،

فهرست اموال شناسایی شده را به تفکیک اقلام برای مرکز ارسال و مطابق دستور مرکز عمل کنند. مرکز مکلف است موضوع را به اطلاع مرجع قضایی برساند. اموال اعلام شده صرفاً پس از احراز عدم تطبیق هویت شخص اعلام شده با شخص مندرج در فهرست تحریمی رفع توقیف می شود.

ماده ۱۲۳- مرکز مکلف است جهت تسریع در فرایند رسیدگی قضایی، ملزومات مقتضی اعم از تشکیل پرونده، جمع آوری، ساماندهی اطلاعات و اسناد دریافتی مربوط به فهرست توقیفی را فراهم کند و مراحل را به نحوی پیگیری کند که دستور قضایی به اشخاص مشمول ابلاغ شود.

تبصره ۱: اشخاص مشمول مکلف اند همکاری لازم را با مرکز جهت اجرای این ماده به عمل آورند.

تبصره ۲: مقام قضایی مکلف است به محض دریافت درخواست مرکز مبنی بر صدور حکم، به توقیف موقت اموال موضوع جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم رسیدگی کند، به نحوی که دستور وی - اعم از توقیف یا عدم آن - حداکثر در پایان بازه زمانی (۲۴) ساعته مذکور در تبصره (۱) ماده (۷) مکرر به مرکز ابلاغ شود.

ماده ۱۲۴- چنانچه دستور مرجع قضایی نحوه توقیف را مشخص نکرده باشد، نحوه اعمال توقیف در خصوص انواع اموال، حداقل منوط به اقدامات زیر است:

۱- انواع سپرده های ارزی و ریالی: جلوگیری از برداشت نقدی یا الکترونیکی از حساب؛

۲- انواع کارت ها و ابزارهای پرداخت اعم از کارت هدیه: غیرفعال شدن حساب های پشتیبان؛

۳- انواع اوراق بهادار بورسی و غیربورسی: جلوگیری از انتقال مالکیت و هرگونه انتفاع شخص از سود حاصل از مالکیت؛

۴- سایر اسناد تجاری اعم از اوراق بی نام، بروات، چک های بانام و بی نامی که جهت انتفاع یا وصول به نفع شخص یا از طرف شخص ارائه شود: نگهداری در پرونده قضایی و خودداری از تسویه؛

۵- وجوه نقد اعم از ریالی یا ارزی: واریز به حساب تعیین شده توسط مرکز پس از اعلام قوه قضائیه؛

۶- اعتبار اسنادی: خودداری از صدور هرگونه اعلامیه تأمین ارز و اعلامیه رفع تعهد به نفع شخص؛

۷- ضمانت نامه های بانکی: خودداری از انجام پرداخت به مالک واقعی؛

۸- تسهیلات بانکی: خودداری از پرداخت مبلغ تسهیلات به متقاضی یا مالک واقعی اعم از اینکه پرداخت یکجا باشد یا دوره ای؛

۹- وثایق موضوع تسهیلات و تعهدات بانکی: خودداری از فک رهن؛

۱۰- پروانه ها و مجوزهای فعالیت اقتصادی از جمله جواز کسب و کارت بازرگانی: نگهداری در پرونده قضایی و جلوگیری از بهره برداری و ادامه فعالیت واحدهایی که به موجب آن تأسیس شده اند؛

۱۱- ابزارها و خطوط ارتباطی ثابت و همراه: مسدودسازی به صورت دوطرفه؛

۱۲- وسایل نقلیه موتوری اعم از هوایی، زمینی و آبی: جلوگیری از انتقال مالکیت آن ها و در صورت ضرورت نگهداری در محل مناسب؛

۱۳- اراضی و املاک (عرصه و عیان) دارا یا فاقد سند رسمی: ممنوعیت هرگونه معامله یا عملیات ثبتی از قبیل نقل و انتقال مالکیت، افزاز، تفکیک، تجمیع، رهن، اجاره و یا هرگونه بهره برداری مالی؛

۱۴- کالاهای گران قیمت نظیر سنگ ها و فلزات گران بها، اشیاء قیمتی، عتیقه جات و مسکوکات: نگهداری در صندوق امانات بانک تعیین شده توسط مرکز پس از اعلام قوه قضائیه؛

۱۵- سایر کالاهای تجاری: جلوگیری از ترخیص از گمرک، صدور بارنامه، خروج از انبار یا فروش.

تبصره ۱: این اقدامات، اقدامات حداقلی محسوب می‌شود و چنانچه تدابیر دیگری جهت جلوگیری از نقل و انتقال اموال لازم باشد، باید اتخاذ شود. اشخاص مشمول مکلف‌اند اقدامات صورت گرفته در خصوص اجرای این ماده را و در صورت نیاز تصاویر اسناد مربوط را به اطلاع مرکز برسانند.

تبصره ۲: در خصوص نحوه اعمال توقیف سایر اموال، مطابق ضوابط اعلامی مرکز عمل خواهد شد.

تبصره ۳: در مواجهه با سایر انواع اموال، چنانچه به تشخیص واحد مبارزه با پول‌شویی یا بالاترین مقام مسئول شخص مشمول، امکان استفاده از اموال جهت تأمین مالی تروریسم یا ارتکاب اعمال تروریستی وجود داشته باشد، شخص مشمول مکلف است ضمن اطلاع رسانی به مرکز در قالب گزارش عملیات مشکوک، اقدام مقتضی را در خصوص جلوگیری از نقل و انتقال، جابه جایی، تبدیل و انتفاع اموال انجام دهد.

تبصره ۴: توقیف اموال شخص مندرج در فهرست توقیفی باید شامل همه اموالی باشد که شخص مذکور، مستقیم یا غیرمستقیم، مالکیت یا واپایش (کنترل) همه یا بخشی از آن را در اختیار دارد و یا مالک واقعی آن است.

ماده ۱۲۵- چنانچه در خصوص شیوه نگهداری اموال توقیف شده در دستور قضایی تعیین تکلیف نشده باشد، مرکز مکلف است مراتب را به نحوی پیگیری کند که نگهداری اموال مطابق قوانین و مقررات مربوط نظیر ماده (۱۴۷) قانون آیین دادرسی کیفری و آیین‌نامه اجرایی آن انجام شود.

ماده ۱۲۶- ضوابط مربوط به نحوه تدوین و ارسال فهرست اموال و سایر اطلاعات مرتبط، خروج از فهرست توقیفی یا تحریمی و رفع توقیف از اموال، حداکثر ظرف سه ماه

پس از تصویب این آیین‌نامه، از سوی مرکز تعیین و به کلیه اشخاص مشمول ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۲۷- چنانچه در بررسی و تعیین تکلیف گزارش‌های عملیات مشکوک واصل به مرکز در خصوص هویت ارباب‌رجوع مشخص شود که هویت وی منطبق با شخص مورد نظر در فهرست توقیفی و تحریمی نیست، مرکز باید اطلاعات هویتی دقیق وی را در فهرست مغایرت‌ها درج و حسب مورد به همه اشخاص مشمول اعلام کند.

ماده ۱۲۸- هرگونه برخورداری و انتفاع از اموال توقیف شده جهت تأمین هزینه‌های ضروری و متعارف زندگی تا زمان اتمام فرایند رسیدگی قضایی، مطابق دستور مرجع قضایی ممکن خواهد بود.

تبصره - مصادیق هزینه‌های ضروری و متعارف زندگی توسط شورا تعیین خواهد شد.

ماده ۱۲۹- چنانچه ارباب‌رجوع یا اشخاص ثالث دارای حسن‌نیت نسبت به توقیف اموال خود اعتراضی داشته باشند، شخص مشمول مکلف است گزارش اعتراض واصل شده را برای مرکز ارسال کند و مرکز ضمن هماهنگی با مقام قضایی مربوط، باید بلافاصله پس از وصول دستور مرجع قضایی، نتیجه را به شخص مشمول ابلاغ کند.

تبصره ۱: منظور از شخص ثالث دارای حسن‌نیت در این ماده فردی غیر از شخص مظنون به ارتکاب جرم پول‌شویی است که اقدام به عمل حقوقی یا عمل مادی واجد آثار حقوقی کرده است و به صحت عمل خود اعتقاد دارد و بدین ترتیب صاحب حقی در اموال توقیفی شده است.

تبصره ۲: تشخیص عدم حسن‌نیت فقط با مرجع قضایی است و اشخاص مشمول مکلف‌اند کلیه اعتراضات را به مرکز ارسال کنند.

ماده ۱۳۰- اشخاص مشمول و مرکز باید ساز و کاری اجرا کنند که پس از ابلاغ دستور قضایی توسط مرکز، رفع توقیف ظرف همان روز انجام شود.

ماده ۱۳۱- رفع توقیف از اموال که در راستای قانون مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم توقیف شده‌اند، تنها به دستور مرجع صادرکننده همان رأی یا مرجعی که صلاحیت رسیدگی به همان پرونده را دارد ممکن خواهد بود.

ماده ۱۳۲- در ارتباط با جرم‌های تأمین مالی تروریسم و پول‌شویی، در صورت نیاز به توقیف اموال برون‌مرزی و یا وصول درخواست کشورهای خارجی مبنی بر توقیف اموال داخلی، مرکز و وزارت امور خارجه مراتب را ضمن رعایت موازین معاضدت قضایی و مطابق رویه‌های اعلامی شورای عالی امنیت ملی، به گونه‌ای پیگیری کنند که توقیف اموال در اسرع وقت انجام شود. در زمینه رفع توقیف نیز می‌بایست تدابیر متناظر در نظر گرفته شود.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مجاز نیستند بدون هماهنگی با مرکز، نسبت به اعمال یا رفع توقیف اموال به درخواست نهادهای خارجی و یا طرح درخواست به نهادهای خارجی جهت اعمال یا رفع توقیف اموال برون‌مرزی اقدام کنند.

تبصره ۲: اشخاص مشمول مکلف‌اند که در صورت کشف اموال فرامرزی اشخاص موجود در فهرست توقیفی، مراتب را بلافاصله به اطلاع مرکز برسانند.

ماده ۱۳۳- مرکز مکلف است به منظور اجرای مفاد این آیین‌نامه، سامانه‌های خود را به نحوی ارتقا دهد که امکان اجرای موارد زیر را فراهم کند:

- ۱- ابلاغ و به‌روزرسانی فهرست توقیفی، تحریمی و مغایرت‌ها؛
- ۲- دریافت تأییدیه از مرکز در مواردی که تشخیص واحد مبارزه با پول‌شویی یا بالاترین مقام مسئول شخص مشمول در مورد تطبیق هویت ارباب‌رجوع با فهرست توقیفی و تحریمی، قطعی و کافی نیست؛
- ۳- اعلام اطلاعات اموال توقیف‌شده ارباب‌رجوع توسط اشخاص مشمول به مرکز اطلاعات مالی.

ماده ۱۳۴- اشخاص مشمول مکلف‌اند بلافاصله پس از دریافت فهرست توقیفی، تحریمی و مغایرت‌ها، نسبت به به‌روزرسانی آن در سامانه‌های خود اقدام کنند، به‌نحوی که فهرست مذکور به‌همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار کارکنان ذی‌ربط قرار داشته باشد.

فصل دهم - گزارش دهی

ماده ۱۳۵- اشخاص، نهادها و دستگاه‌های مشمول موضوع مواد (۵) و (۶) قانون برحسب نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود مکلف‌اند در صورت مشاهده معاملات و عملیات مشکوک به پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، مراتب را بلافاصله و بدون اطلاع ارباب رجوع، به واحدهای مبارزه با پول‌شویی در هر دستگاه اطلاع دهند. واحد مذکور نیز باید پس از بررسی اولیه، نسبت به ارسال گزارش به مرکز مطابق با سازوکار اعلامی توسط این مرجع اقدام کند.

تبصره ۱: واحد مبارزه با پول‌شویی شخص مشمول مکلف است گزارش معاملات مشکوک را از طریق سامانه‌ای که مرکز به منظور جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک ایجاد می‌کند، حداکثر تا پایان همان روز کاری برای مرکز ارسال کند. در صورتی که دسترسی به سامانه مذکور از طرف مرکز برای شخص مشمول فراهم نشده باشد واحدهای مبارزه با پول‌شویی مکلف‌اند به نحوی که مرکز مشخص می‌سازد، نسبت به ارسال گزارش اقدام کند.

تبصره ۲: اشخاص مشمول مکلف‌اند با بررسی روزانه سامانه جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک، نسبت به پاسخ‌گویی به استعلامات مندرج در آن حداکثر تا یک روز اقدام و اطلاعات موردنیاز را در قالب تعیین‌شده و از طریق سامانه ارسال کنند.

ماده ۱۳۶- تشخیص کارکنان اشخاص مشمول مبنی بر انجام عملیات مشکوک علاوه بر معیارهای بیان‌شده و قواعد اعلامی توسط مرکز، می‌تواند معیاری برای شناسایی عملیات مشکوک محسوب شود.

تبصره ۱: گزارش معاملات مشکوک و نیز سایر گزارش‌هایی که اشخاص مشمول مکلف به ارسال آن هستند، هیچ اتهامی را از این بابت متوجه گزارش‌دهندگان با حسن نیت مجری قانون و این آیین‌نامه نخواهد کرد و بیانگر هیچ گونه اتهامی به افراد موضوع گزارش نیست و اعلام آن به مرکز، افشای اسرار شخصی محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲: مرکز مکلف است در زمان بازبینی و تدوین قواعد مذکور، معیارهای جدید اعلامی توسط اشخاص مشمول را بررسی و استانداردسازی کند.

تبصره ۳: مؤسسه مالی و اعتباری مکلف است که برای سطوح مختلف ساختاری خود (شعبه، سرپرستی و ...) معیارهای متناسبی برای تشخیص معاملات مشکوک تدوین و پس از تأیید مرکز به آنها ابلاغ کند.

تبصره ۴: اشخاص مشمول مکلف‌اند کلیه اطلاعات موردنیاز مرکز را در خصوص تدوین قواعد اعلامی به مرکز اعلام کنند.

ماده ۱۳۷- اشخاص مشمول مکلف‌اند علاوه بر بررسی‌هایی که هنگام ارائه خدمت یا انجام معامله برای شناسایی معاملات و عملیات مشکوک انجام می‌دهند، از طریق تطبیق اطلاعات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی شخص مشمول نیز نسبت به شناسایی معاملات و عملیات مشکوک اقدام کنند.

ماده ۱۳۸- مرکز مکلف است که با اتخاذ راهکارهای مقتضی، بر اساس رویه‌ها و معیارها و شاخص‌های شفاف و روشن که به تأیید شورا می‌رسد، به ارزیابی و بررسی اولیه معاملات مشکوک اقدام کند.

ماده ۱۳۹- کارکنان تحت امر اشخاص مشمول مکلف‌اند تمام تعاملات کاری بیش از سقف مقرر (خرد یا تجمیعی) را از قبیل تراکنش‌ها، انتقال وجه نقد و معاملاتی که ارباب رجوع وجه آن را روزانه به صورت نقدی پرداخت می‌کند، ثبت کنند و همراه با توضیحات ارباب رجوع که به تأیید وی رسیده است، به واحدهای مبارزه با پول‌شویی

اطلاع دهند. واحدهای مذکور مکلف‌اند خلاصه برگه (فرم)های مربوط را در پایان هر هفته به‌نحوی که مرکز مشخص می‌سازد ارسال و اصل آن را به‌نحو کاملاً حفاظت‌شده نگهداری کنند.

ماده ۱۴۰- اشخاص مشمول مکلف‌اند در صورت اعلام مرکز، فهرست خلاصه اطلاعات دریافت‌کنندگان خدمات پایه را در پایان هر ماه به‌نحوی که مرکز مشخص می‌سازد، در اختیار مرجع یادشده قرار دهند.

ماده ۱۴۱- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در مواردی که ظن به ارتکاب جرم پول‌شویی یا تأمین مالی تروریسم را حاصل می‌کنند، می‌توانند گزارش آن را مستقیماً به مرکز اعلام کنند.

تبصره ۱: گزارش‌هایی که هویت گزارش‌دهندگان آنها مشخص نیست یا دارای اطلاعات ناقص و یا نادرست می‌باشند، مورد رسیدگی قرار نخواهد گرفت؛ مگر آنکه همراه با قراینی باشد که به نظر مرکز برای شروع به بررسی کفایت کند.

تبصره ۲: مرکز مکلف است به منظور ایجاد امکان گزارش‌گیری مستقیم و محرمانه از اشخاص، نسبت به فراهم کردن سازوکار مقتضی و اطلاع‌رسانی آن اقدام کند.

فصل یازدهم - نگهداری سوابق و اطلاعات

ماده ۱۴۲- اشخاص مشمول باید اسناد، مدارک و سوابق مربوط به تعاملات کاری را به مدت (۱۰) سال به گونه‌ای نگهداری کنند که در صورت درخواست مراجع ذیصلاح، امکان ارائه این موارد به فوریت وجود داشته باشد. اسناد، مدارک و سوابق موضوع این ماده اعم از موارد زیر است:

۱- اسناد، مدارک و سوابق مربوط به فرایند شناسایی اعم از ساده، معمول و مضاعف اربابرجوع از جمله تصویر اسنادی که هویت اربابرجوع و مالک واقعی را اثبات می‌کنند؛

۲- اسناد، مدارک و سوابق حساب‌ها و مکاتبات تجاری؛

۳- اسناد، مدارک و سوابق معاملات و عملیات مالی اعم از داخلی یا بین‌المللی، به گونه‌ای که این سوابق حاوی اطلاعات کافی اموال (از جمله مبالغ و حسب مورد، نوع ارزش‌های مورد استفاده در هر معامله) باشد و امکان بازسازی فرایند هریک از معاملات فراهم بوده و اطلاعات، مدارک و شواهد لازم برای تعقیب قضایی فعالیت‌های مجرمانه قابل ارائه باشد. تبصره ۱- در صورت انحلال اشخاص حقوقی مشمول، حسب مورد، اداره یا هیئت تصفیه مربوط نیز به نگهداری اطلاعات و اسناد تا ۱۰ سال پس از انحلال مکلف است. تبصره ۲- این ماده ناقض سایر مقرراتی نیست که نگهداری اسناد را بیش از مدت یاد شده الزامی ساخته است.

ماده ۱۴۳- اشخاص مشمول مکلف‌اند اطلاعات، سوابق و مدارک را به گونه‌ای ضبط و نگهداری کنند که در صورت درخواست مرکز یا نهادهای ذیصلاح اعم از ضابطان خاص، اطلاعات آن اسناد ظرف دو روز کاری قابل دسترسی باشد. همچنین، اصل

اسناد و مدارک در صورت درخواست مرکز و سایر مراجع ذیصلاح، باید ظرف یک هفته ارائه شود.

تبصره ۱: مسئولیت ارائه اطلاعات و اسناد در خصوص اشخاص حقیقی با خود شخص مشمول و در خصوص اشخاص حقوقی با بالاترین مقام شخص مشمول است.

تبصره ۲: اطلاعات و اسناد مذکور باید قابلیت بازسازی فرایند زنجیره معاملات را در صورت نیاز ایجاد کند.

تبصره ۳: اسناد، مدارک و سوابق خاص اعلام شده از سوی مرکز باید به صورت الکترونیکی به نحوی نگهداری شوند تا ضمن حفظ محرمانگی آن اسناد، در صورت درخواست نهادهای ذیصلاح، ظرف یک روز کاری و بدون نیاز به اخذ از شعب و نمایندگی ها در دسترس باشند.

فصل دوازدهم - رهنمودها و آموزش

ماده ۱۴۴- دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند بازخوردها، رهنمودها و الزامات لازم را جهت اجرای مطلوب مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم با هماهنگی و تأیید مرکز تنظیم و به اشخاص مشمول تحت نظارت ابلاغ کنند.

ماده ۱۴۵- اشخاص مشمول مکلف‌اند با هماهنگی مرکز، برنامه‌های مستمری را برای آموزش و توانمندسازی کارکنان خود جهت مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم نیازسنجی، طراحی، اجرا و ارزیابی کنند.

تبصره ۱- دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند ضمن ارزیابی و نظارت بر دوره‌های آموزشی برگزارشده، گزارش این دوره‌ها را به صورت سه ماهه به مرکز ارسال کنند.

تبصره ۲: حداقل آموزش‌های لازم جهت تصدی هریک از مشاغل مربوط در اشخاص مشمول، حسب مورد توسط مرکز اعلام می‌گردد.

تبصره ۳: دوره‌های آموزشی مذکور در این ماده در خصوص مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، مشمول مزایای مقرر در فصل نهم آن قانون می‌گردد.

ماده ۱۴۶- قوه قضائیه ضمن رعایت ماده (۳۰) قانون آیین دادرسی کیفری و تبصره‌های ذیل آن، با همکاری مرکز نسبت به آموزش مستمر مقامات و کارکنان و کارمندان قضایی و ضابطان دادگستری در خصوص جرایم پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم و ابعاد حقوقی آن به عنوان جرم مستقل اقدام خواهد نمود.

تبصره: ضوابط اجرایی این ماده ظرف شش ماه توسط قوه قضائیه با همکاری مرکز تدوین می‌گردد.

فصل سیزدهم - فن آوری نوین

ماده ۱۴۷- مؤسسات مالی و اعتباری و مشاغل غیرمالی مکلف‌اند همواره پیش از ارائه هرگونه محصول، خدمت و روش ارایه (کانال) جدید و ویژه، نسبت به ارزیابی خطر (ریسک) و تطبیق سازوکار ارائه آن‌ها با مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند و گزارش آن را به دستگاه متولی نظارت مرتبط با خود ارائه دهند.

تبصره: دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند فارغ از ارزیابی اشخاص مشمول تحت نظارت خود، خطر (ریسک)‌های پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم را که در ارتباط با عرضه محصولات، خدمات و روش ارایه (کانال)‌های جدید در حوزه تحت نظارت آن‌هاست، شناسایی و ارزیابی کنند. بدین‌منظور، دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند علاوه بر بررسی استفاده از فناوری‌های جدید یا درحال توسعه در خصوص محصولات جدید و پیشین، مواردی نظیر شیوه‌های جدید کسب‌وکار و سازوکارهای جدید برای انتقال و تحویل کالا را نیز در نظر گیرند. در نهایت، این دستگاه‌ها باید تدابیر مناسبی برای مدیریت و کاهش این ریسک‌ها اتخاذ و جهت اجرا، به اشخاص مشمول مرتبط ابلاغ کنند.

فصل چهاردهم - مشاغل و حرفه‌های غیرمالی، سازمان‌های غیرانتفاعی

و خیریه‌ها

ماده ۱۴۸- وزارت کشور مکلف است اقدامات لازم را جهت عدم سوءاستفاده از سازمان‌های غیرانتفاعی و خیریه و یا امکان فعالیت در قالب خیریه و مؤسسات غیرانتفاعی برای پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اتخاذ کند. همچنین، مانع بهره‌برداری افراد و گروه‌های تروریستی از مؤسسات قانونی به منظور گریز از اقدامات ناظر بر مسدود کردن اموال باشد.

تبصره: وزارت کشور مکلف است با هماهنگی مرکز، دستورالعمل‌های مربوط به اجرای این ماده را ظرف شش ماه برای تصویب به شورا ارائه کند.

ماده ۱۴۹- اصناف ذیل از مصادیق مشاغل غیر مالی محسوب می‌شوند:

۱- صرافیه‌ها؛

۲- مشاورین املاک و پیش‌فروشنده‌گان املاک؛

۳- فروشنده‌گان و پیش‌فروشنده‌گان خودرو؛

۴- فروشنده‌گان طلا، نقره و مسکوکات؛

۵- فروشنده‌گان فلزات گران‌بها و سنگ‌های قیمتی؛

۶- فروشنده‌گان فرش و تابلوفرش دستباف؛

۷- فروشنده‌گان عتیقه، صنایع دستی و اشیاء هنری.

تبصره: وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری مرکز، سایر مصادیق مشاغل غیرمالی را با توجه به بند (ث) ماده (۱) قانون ظرف سه ماه پس از تصویب آیین‌نامه تعیین و در بازه زمانی سه تا پنج سال به‌روزرسانی کند.

ماده ۱۵۰- صاحبان مشاغل غیرمالی مکلف‌اند در موارد زیر نسبت به انجام یا

به‌روزرسانی رویه‌های شناسایی معمول اقدام کنند:

- ۱- هنگام ارائه خدمات مربوط به معاملات املاک و مستغلات؛
 - ۲- هنگام انجام معاملات بیش از سه برابر سقف مقرر به‌صورت نقدی؛
 - ۳- هنگام ارائه خدمات مربوط به معاملات خودرو؛
 - ۴- هرگاه سوءظن در مورد پول‌شویی و یا تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد.
- تبصره: سایر مواردی که مشاغل غیرمالی مکلف‌اند نسبت به انجام رویه‌های شناسایی معمول در خصوص آن‌ها اقدام کنند، ظرف سه ماه پس از تصویب آیین‌نامه توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با هماهنگی و تأیید مرکز تعیین و در بازه‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی خواهد شد.

ماده ۱۵۱- وکلا، سردفتران، حسابداران و هر شخص حقیقی و حقوقی که در

ارتباط با فعالیت‌های زیر اقدام به انجام معاملات برای ارباب‌رجوع یا فراهم کردن مقدمات انجام آن می‌کند، مکلف‌اند نسبت به انجام یا به‌روزرسانی رویه‌های شناسایی معمول اقدام کنند:

- ۱- خرید و فروش مستغلات؛
- ۲- مدیریت وجوه، اوراق بهادار، حساب‌های بانکی (اعم از حساب‌های سرمایه‌گذاری و غیره) و یا سایر اموال ارباب‌رجوع؛
- ۳- ساماندهی مشارکت جهت تأسیس، فعالیت، یا مدیریت اشخاص حقوقی؛
- ۴- تأسیس، فعالیت و یا مدیریت اشخاص یا ترتیبات حقوقی؛
- ۵- خرید و فروش شرکت‌های تجاری.

ماده ۱۵۲- صراف‌ها مکلف‌اند تدابیر موضوع مواد (۵۸) و (۵۹) این آیین‌نامه را

به‌منظور اجرای فرایند شناسایی معمول اتخاذ کنند. نحوه اجرای فرایند شناسایی معمول از

سوی سایر مشاغل غیرمالی و حرفه‌های موضوع ماده (۱۴۹) این آیین‌نامه با توجه به ساختار، نوع فعالیت و پیچیدگی مترتب بر فعالیت آن‌ها مطابق دستورالعملی خواهد بود که ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، توسط دستگاه‌های متولی نظارت با هماهنگی و تأیید مرکز تدوین و ابلاغ می‌شود.

تبصره: وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است که سامانه‌های موضوع مواد (۱۸)، (۱۹) و (۲۳) این آیین‌نامه را به گونه‌ای طراحی و اجرا کند که امکان ثبت و نگهداری اطلاعات موضوع شناسایی معمول برای مشاغل غیرمالی مربوط فراهم شود.

فصل پانزدهم - سایر

ماده ۱۵۳- نحوه همکاری‌های بین‌المللی در خصوص مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم مستند به بند (د) ماده (۷) مکرر قانون و با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط شورا تهیه می‌شود و به تصویب شورای عالی امنیت ملی خواهد رسید.

ماده ۱۵۴- اشخاص مشمول مکلف‌اند ضمن نگهداری اطلاعات ارباب‌رجوع، تدابیر لازم حفاظتی و امنیتی را در گردآوری، حفظ و تبادل اطلاعات و اسناد موضوع قانون و آیین‌نامه اتخاذ و از هرگونه افشا و استفاده غیرمجاز از این اطلاعات پیشگیری کنند.

تبصره: حوه همکاری اشخاص مشمول با طرف‌های خارجی در چهارچوب ضوابط اعلامی از سوی شورا و مطابق مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۱۵۵- همه اشخاص مشمول مکلف‌اند اطلاعات مورد درخواست ضابطان خاص را بر اساس دستور قضایی مرتبط با موضوع مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم در چهارچوب ضوابط اعلامی از سوی مرکز با همکاری ضابطان خاص قانون ارائه کنند.

ماده ۱۵۶- شورا مکلف است دستورالعمل‌های لازم را جهت تأمین حسن اجرای این آیین‌نامه تهیه و پس از تصویب به اشخاص مشمول ابلاغ کند. رعایت دستورالعمل‌های مزبور از سوی این اشخاص الزامی است.

تبصره: دستگاه‌های متولی نظارت نیز مکلفند حسب نیاز نسبت به تهیه پیش‌نویس دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه اقدام و جهت تأیید به مرکز ارسال کنند. این دستورالعمل‌ها پس از تصویب در شورا باید به اشخاص مشمول ابلاغ شود.

ماده ۱۵۷- مرکز صرفاً در محدوده گزارش‌های ارسالی به مراجع قضایی پاسخگو خواهد بود و مسئولیت ردیابی و سایر تحقیقات لازم برای اثبات جرم بر عهده ضابطان است.

ماده ۱۵۸- این آیین‌نامه به موجب ماده (۵) قانون برای کلیه اشخاص مشمول لازم-الاجرا است و متخلف از این امر حسب مورد به ضمانت اجرای صنفی، اداری و کیفری به تشخیص نهادهای ذی‌ربط و مطابق با قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون رسیدگی به تخلفات اداری و تبصره (۳) ماده (۴) قانون محکوم خواهد شد.

تبصره ۱: نهادها و دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت شناسایی تخلف یا جرم در اشخاص مشمول تحت نظارت خود، حسب مورد نسبت به برخورد قانونی با متخلف در حدود صلاحیت خود بر اساس مجازات‌های اداری و انتظامی قابل اعمال یا اعلام آن به مراجع قضایی و غیرقضایی صالح اقدام نمایند.

تبصره ۲: کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت عدم رعایت مفاد این آیین‌نامه از سوی اشخاص حقیقی غیرشاغل در دستگاه‌های مشمول قانون و نیز اشخاص حقوقی خصوصی، از ارایه خدماتی که به واسطه آن شخص مزبور در معرض پولشویی قرار گرفته است، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط خودداری نموده و یا محدودیت‌های مقتضی را اعمال نمایند. دستورالعمل نحوه اجرای این ماده توسط دستگاه‌های متولی نظارت در هر حوزه تهیه شده و پس از تأیید مرکز به اشخاص مشمول تحت نظارت ابلاغ می‌گردد.